

**İLKÖĞRETİM 7.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZILARINDAKİ SÖZ
DİZİMİ İLE EDEBÎ DİLİN SÖZ DİZİMİNİN KARŞILAŞTIRILMASI**

EMİNE ÇİLDİR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Cemil Gülseren

Afyon

Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Mayıs 2006

YÜKSEK LİSANS TEZ ÖZETİ
İLKÖĞRETİM 7.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZILARINDAKİ SÖZ DİZİMİ
İLE EDEBÎ DİLİN SÖZ DİZİMİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Emine ÇİLDİR

Türkçe Öğretimi

Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı

Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Mayıs 2006

Danışman: Yrd.Doç.Dr. Cemil GÜLSEREN

Bu tezde, ilköğretim 7.sınıf öğrencilerinin yazılarındaki söz dizimi ile edebî dilin söz dizimi karşılaştırılmıştır. Edebî dili temsilen Yakup Kadri Karaosmanoğlu seçilmiştir.

GİRİŞ bölümünde, problem ortaya konmuş, çalışmanın amacı ve yöntemi belirtilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM’de dilbilimcilerimizin söz dizimi hakkındaki görüşleri özetlenerek değerlendirilmiş söz dizimi üzerine yazılmış kitaplar ve çalışmalardan hareketle terim ve kavramlar açıklanmıştır. Ayrıca Yakup Kadri Karaosmanoğlu’nun hayatı ve eserleri hakkında bilgi verilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM’de Yakup Kadri Karaosmanoğlu ile ilköğretim 7. sınıf öğrencilerinin söz dizimlerinin incelenmesiyle ortaya çıkan sonuç tablo ile ifade edilmiş,

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM’de ise Yakup Kadri Karaosmanoğlu’nun söz dizimi ile ilköğretim 7.sınıf öğrencilerinin söz dizimi karşılaştırılmış,

SONUÇ’ta ise yapılan çalışmada varılan sonuçlar özetlenmiştir.

ABSTRACT**COMPARISON BETWEEN 7.GRADE STUDENTS PRIMARY SCHOOL WORD
ORDER AND LİTERARY WORD ORDER**

Emine ÇİLDİR

Afyon Kocatepe University Institute of Social Sciences

May-2006

Supervisor: Associated Professor Cemil GÜLSEREN

In this study, primary school 7.grade students' word order and literary word order were compared. Yakup Kadri Karaosmanoğlu was selected as a representative of literary.

In the introduction part, the problem is defined, the purpose and method of study were determined.

In the first part, the idea of literary specialist about word order were evaluated, the terms and concepts were explained by using written books and studies about word order. And Yakup Kadri Karaosmanoğlu's life and works are introduced.

In the second part, Yakup Kadri Karaosmanoğlu and 7.grade student's word order were given as a table.

In the third part, Yakup Kadri Karaosmanoğlu and 7.grade student's word order were compared.

In conclusion part, the results of the study were summarized.

ÖNSÖZ

Öğrenim hayatımda dil bilgisi dersini 7.sınıfta sevmiştim. Dil bilgisi konularından en zevkli bulduğum konu bulmaca çözmeye benzettiğim “cümlelerin ögeleri” konusu olmuştu.

Yüksek Lisans eğitimim başlayınca hocamız Prof. Dr. Gürer Gülsevin, bana ve arkadaşlarıma edebiyatçılarımızın ve ilköğretim okulu öğrencilerinin söz dizimi konusunun işlenebileceğini söylemişti. Bu konu üzerinde çalışma yapmak istediğimi danışman hocam Yard. Doç.Dr Cemil Gülseren’e bildirmiştim.

Aynı dönemde tez alan beş arkadaş söz dizimi üzerinde çalışmaya karar verdik. Edebî dili temsilen söz dizimini inceleyeceğimiz yazarlar ile söz dizimini inceleyeceğimiz ilköğretim sınıflarını belirledik. Ben Yakup Kadri Karaosmanoğlu’nun eserlerindeki söz dizimi ile ilköğretim 7.sınıf öğrencilerinin söz dizimini incelemeye karar verdim.

Geniş kapsamlı olan bu konuda bundan sonra yapılacak yeni çalışmalara ışık tutmaya çalışıldı.

Öğrenciliğim boyunca çalışmalarımı bıkmadan tek tek inceleyerek düzeltmelerde bulunan Yrd. Doç. Dr. Cemil Gülseren hocama, yönlendirmeleri ile yardımını esirgemeyen hocam Prof. Dr. Gürer Gülsevin Beye ve aileme teşekkürü bir borç bilirim.

26.05.2006

Emine ÇİLDİR

ÖZGEÇMİŞ

Emine ÇİLDİR

Türkçe Öğretimi

Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı

Yüksek Lisans

Eğitim

Lisans: 2003 Niğde Üniversitesi, Türkçe Eğitimi, Türkçe Öğretmenliği Bölümü

Lise: 1999 Eskişehir Cumhuriyet Lisesi

İş/İstihdam: 2003-Öğretmen(Milli Eğitim Bakanlığı)

Kişisel Bilgiler:

Doğum Yeri ve Yılı: Emirdağ(Afyon), 01.06.1982

Cinsiyet: Kadın

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	ii
ABSTRACT.....	iii
TEZ JÜRİSİ ve ENSTİTÜ MÜDÜRLÜĞÜ ONAYI.....	iv
ÖNSÖZ.....	v
ÖZGEÇMİŞ.....	vi
KISALTMALAR.....	ix
GİRİŞ.....	1
1.PROBLEM.....	1
2.AMAÇ.....	2
3. YÖNTEM.....	3
BİRİNCİ BÖLÜM	
1. Cümle.....	5
2. Cümlenin Öğeleri.....	6
Yüklem.....	7
Özne.....	7
Nesne.....	9
Yer Tamlayıcısı(Tümleç).....	10
Zarf.....	10
Cümle Dışı Unsur.....	10
Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun Hayatı ve Eserleri.....	12

İKİNCİ BÖLÜM

1.Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun Söz Diziminin İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Tablo.....	14
2. İlköğretim 7.Sınıf Öğrencilerinin Söz Diziminin İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Tablo.....	33

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yüklemlerin İsim Ve Fiil Olması Bakımından Yazarın Cümleleri İle İlköğretim 7.Sınıf Öğrencilerinin Cümlelerinin Karşılaştırılması.....	49
Yüklemin Sonda Bulunmasına Göre Yazarın Cümleleri İle İlköğretim 7.Sınıf Öğrencilerinin Cümlelerinin Karşılaştırılması.....	50
Öge Sayısına Göre Yazarın Cümleleri İle İlköğretim 7.Sınıf Öğrencilerinin Cümlelerinin Karşılaştırılması.....	51
Öge Sayılarına Göre En Çok Kullanılan Cümle Tipleri Bakımından Yazarın Cümleleri ile İlköğretim 7.Sınıf Öğrencilerinin Cümlelerinin Karşılaştırılması.....	52
Kullanılan Öge Bakımından Yazarın Cümleleri İle İlköğretim 7.Sınıf Öğrencilerinin Cümlelerinin Karşılaştırılması.....	53
Yazarın Cümleleri İle İlköğretim 7.Sınıf Öğrencilerinin Cümlelerinin Cümleye Başlama Şeklinin Karşılaştırılması.....	55
Ögelerin Cümle Ortasında Kullanımı Bakımından Yazarın Cümleleri İle İlköğretim 7.Sınıf Öğrencilerinin Cümlelerinin Karşılaştırılması.....	56
Yazarın Cümleleri İle İlköğretim 7.Sınıf Öğrencilerinin Cümle Tiplerinin Karşılaştırması.....	58
SONUÇ	59
KAYNAKÇA	61
EKLER	65

KISALTMALAR

- Ö** : Özne
T : Tümleç
Z : Zarf
Y : Yüklem
CDU : Cümle Dışı Unsur.
c : Cümle

GİRİŞ

1. PROBLEM

Dilin dil bilimciler tarafından bir çok tanımı yapılmıştır. Dil bilimciler dili genel olarak, bir toplumu oluşturan kişilerin düşünce ve duygularının o toplumda ses ve anlam bakımından geçerli ortak öğeler ve kurallardan yararlanılarak başkalarına aktarılmasını sağlayan çok yönlü ve gelişmiş bir sistemdir şeklinde tanımlamışlardır. Dil, düşüncenin aynasıdır. Düşünce ve duygularımızı bir anlam bütünlüğü içinde ifade ederiz.

“Anlamli dil birlikleri olan kelimelerin, kelime gruplarının, çeşitli yardımcı öğelerin ve çekim eklerinin bir düzen içinde belli kurallara göre bir araya getirdikleri karmaşık dizi cümleyi oluşturur. Böyle bir dizinin kurulmasındaki amaç ise karşılıklı haberleşmeyi sağlayacak anlaşılır bir ifade elde etmek, karşısındakine bir bilgiyi, bir düşüncüyü aktarmaktır.”¹ Çocuklarımızın kelime hazinesini, düşünme yeteneğini geliştirmek, gördüklerini, duyduklarını, okuduklarını sözlü ve yazılı olarak doğru bir şekilde anlatmak, toplumu ortak dil olan edebî dilde birleştirmek Türkçe öğretiminin ana hedefleri arasındadır. Edebî dili daha yakından tanınması maksadıyla öğrencilere Türkçe derslerinde de edebî metinler okutulmaktadır. “Edebiyat eserleri bir toplumun benliğini, kimliğini ve kişiliğini gösteren özel dil metinleridir. Edebiyat dünyamızda öğrencinin düşüncelerini genişletecek ve millî kimlik kazandıracak nitelikte pek çok eser bulunmaktadır. Bu eserler çocuğun eğitimi ve öğretimi için uygun araçlardır.”²

Bu araçların öğrencilerin söz dizimini etkilemesi beklenmektedir. İşte bu noktada tezimizin problemini oluşturan şu sorular karşımıza çıkar:

¹ Hamza ZÜLFİKAR, Zeynep KORKMAZ, Mehmet AKALIN, Ahmet B.ERCİLASUN, İsmail PARLATIR, Tuncer GÜLENSOY, Necat BİRİNCİ, Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri, Yargı Yayınları, No:50, B.6 Ankara, 2003, s.153

² İdris KARAKUŞ, Türkçe ve Türk Dili Öğretimi, Sistem Ofset Yayınları, Ankara, 2000, s.3

- a. Acaba edebî eserlerdeki söz dizimi ile öğrencilerin söz dizimi arasında bir fark var mıdır?
- b. Bir farklılık varsa bu farklılıklar nelerdir?
- c. Edebi eserlerdeki cümlelerle ve öğrencilerin yazılarındaki cümlelerde yaygın olarak kullanılan bir söz dizimi var mıdır?

2. AMAÇ

İlköğretim 7. sınıf düzeyindeki öğrencilerin söz diziminin, edebî dilimizin söz dizimine uygunluğunu belirlemek ve öğrencilerin söz dizimini edebî dili kullanan Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun söz dizimi ile karşılaştırarak çıkan sonuçları yorumlamaktır.

Dili birey ilk önce anneden cümleler hâlinde öğrenmektedir. İlk okuma-yazma eğitimi ile birlikte bireyler cümle yapılarını tanımakta ve zaman içinde kendi cümle yapılarını oluşturmaktadırlar. Bu cümle yapıları kendilerine öğretilen cümle kalıpları şeklinde olabildiği gibi zaman içinde kendine özgü bir yapı da gösterebilmektedir. Türkçe derslerinde karşılarına çıkan edebî yazılar genellikle öğrencilerin kendilerine örnek olarak en doğru şekilde yazmalarını sağlayacağını düşündüğümüz edipler tarafından kaleme alınmaktadır. Ancak bu ediplerle öğrencilerin yazıları arsında nasıl bir oran olduğu tam olarak bilinmemektedir. Bu önemli bilgiye tezimizle ulaşmış olacağız.

Edebî eserlerin hepsi aynı nitelikte olmasa bile bu eserler çeşitli yönlerden incelenmiş fakat edebî söz dizimimizin tam olarak belirlendiği bir çalışma ortaya konmamıştır. Tezimizde bu önemli eksikliği gidermek için de bir çalışma ortaya koyacağız. Öğrencilerimizin söz dizimi ile yapılacak olan karşılaştırma günümüzün yetişen nesli ile edebî söz dizimimizin ne derece uyumluluk gösterdiğini de ortaya koyacaktır. Aynı amaca yönelik yapılması düşünülen tezlerin bir parçasını da bu çalışma oluşturacaktır.

3. YÖNTEM

Çalışmamızın amacı edebî söz dizimimizi öğrencilerimizin söz dizimiyle karşılaştırmaktır. Bunun için edebî söz dizimize örnek teşkil edecek bir yazar olarak Yakup Kadri Karaosmanoğlu seçilmiştir. Ayrıca yazarın eserlerinden seçilen metinlerin ilköğretim ikinci kademe Türkçe ders kitaplarında yer alması da dikkate alınmıştır. İlk olarak Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun 17 tane eserinden toplam -romanlarında 15.sayfa başlangıç kabul edilip, hikâye ve anıları ayrı ayrı incelenerek- 1500 cümle incelenmiştir. İkinci olarak ise İlköğretim 7. sınıf öğrencilerinin söz dizimleri inceleneceği için çalışma yapılacak ilköğretim okulları belirlenmiştir. Milli eğitim müdürlüğünden alınan yazılı izinle okullara gidilmiştir. Denizli ilinin Çivril ilçesindeki köy ve merkez okullardan random yöntemle seçilen beş okulda çalışma yapılmıştır. Okullar arasında köy okulu, taşınmalı eğitimin yoğun olduğu okul, hemen hemen her yıl orta öğretim sınavlarında büyük başarı elde eden okullar da bulunmaktadır. Bu okullar şunlardır: Kadir Kameroğlu İlköğretim Okulu, İsmail Özcan İlköğretim Okulu, Nevişet Kameroğlu İlköğretim Okulu, 30 Ağustos İlköğretim Okulu ve Yeşilyaka İlköğretim Okulu. Bu okullardaki 7-A sınıfı öğrencilerinden sınıf listesindeki ilk 16 öğrenciye serbest konulu kompozisyon yazdırılarak 1500 cümle incelenmiştir. Bu inceleme için önce gramer kitaplarından sonra da makalelerden Türkçenin söz dizimi hakkında bilgiler toplanmıştır. Bu bilgileri çalışmada temel ölçü kabul edilmiştir. Daha sonra bu bilgiler ışığında yargı bildiren çekimli bir fiil ya da isim cümle olarak kabul edilmiş, cümleler öğelerine ayrılmış, yüklemleri fiil veya isim olması bakımından incelenmiştir. Böylece cümlelerin yüklem yeri bakımından dizilişleri de ortaya konmuştur.

Önce problem ortaya konmuş, çalışmanın amacı ve yöntemi belirtilmiştir.

Birinci bölümde dil bilimcilerimizin söz dizimi hakkındaki görüşleri özetlenerek değerlendirilmiş, söz dizimi üzerine yazılmış kitaplar ve çalışmalardan hareketle terim ve kavramlar açıklanmıştır.

Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun hayatı ve eserleri hakkında bilgi verilmiştir,

İkinci bölümde, Yakup Kadri Karaosmanoğlu ile ilköğretim 7. sınıf öğrencilerinin söz dizimlerinin incelenmesiyle ortaya çıkan sonucun tablo ile ifade edilmiştir.

Üçüncü bölüm'de ise Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun söz dizimi ile ilköğretim 7.sınıf öğrencilerinin söz dizimi karşılaştırılmıştır.

Dördüncü bölüm'de ise yapılan çalışmada varılan sonuçlar özetlenmiştir

BİRİNCİ BÖLÜM

1. CÜMLE:

Cümle, değişik dil bilgisi kitaplarında değişik şekillerde tanımlanmıştır.

Doğan Aksan: “Tümce, dilin önemli bir birimi, bir anlatım parçasıdır.”³

Muharrem Ergin: “ Cümle, bir fikri, bir düşünceyi, bir hareketi, bir duyguyu, bir hadiseyi tam olarak bir hüküm halinde ifade eden kelime grubudur.”⁴

Haydar Ediskun: “ Cümle, içinde ya bir tek bağımsız yargı, ya da yeteri kadar yan yargıyla bir tek temel yargı bulunan kelime dizisidir.”⁵

Leyla Karahan: “ Bir duyguyu, bir düşünceyi, bir durumu, bir olayı yargı bildirerek anlatan kelime veya kelime dizisine cümle denir.”⁶

Tahsin Banguoğlu: “ Kendi kendine yeten bir yargı cümle sayılır.”⁷

Kaya Bilgegil: “ İki unsur arasındaki olumlu veya olumsuz ilgiyi sözü dinleyende soruya yer bırakmayacak şekilde tam olarak haber veya dilek(inşa) yoluyla ifade eden kelimeler dizisine cümle denir.”⁸

Tahir Nejat Gencan: “ Bir duyguyu, bir düşünceyi, bir isteği, bir yargıyı, bir olayı anlatmak için kurulan sözcük dizisine tümce denir.”⁹

Tuncer Gülensoy: “ Bir hüküm(yargı) bildirmek üzere tek başına kullanılan çekimli bir fiile veya çekimli bir fiile birlikte kullanılan kelimeler dizisine cümle denir.”¹⁰

³ Doğan AKSAN, Her Yönüyle Dil Ana çizgileriyle Dilbilim, Ankara, 2000, s.61

⁴ Muharrem ERGİN, Türk Dil Bilgisi, Bayrak Yayınları, İstanbul, 1998, s.398

⁵ Haydar EDİSKUN, Türk Dilbilgisi, Remzi Kitabevi, İstanbul, 2004, s.323

⁶ Leyla KARAHAN, Türkçede Söz Dizimi -Cümle Tahlilleri-, Akçağ Yayınları, Ankara, 1993, s.11

⁷ Tahsin BANGUOĞLU, Türkçe'nin Grameri, TDK Yayınları, Ankara, 1990, s.522

⁸ M. Kaya BİLGEGİL, Türkçe Dil Bilgisi, Dergah Yayınları, Ankara, 1984, s.12

⁹ Tahir Nejat GENCAN, Dilbilgisi, TDK Yayınları, İstanbul, 1975, s.114

Vecihe Hatipoğlu: “ Bir yargıyı bildirmek üzere tek başına kullanılan çekimi bir eyleme veya çekimli bir eylemle kullanılan sözcükler dizisine tümce denir.”¹¹

Hikmet Dizdaroğlu: “ Yargı birimi olan tümce, ya tek bir düşünceyi, tek bir duyguyu yansıtır; ya da birden çok duygu ve düşünce, tümce kalıbı içinde bir araya gelerek bir temel yargıya bağlanır.”¹²

Metin Karaörs: “ Cümle bir hüküm bildirmek için kullanılan en geniş ve en büyük kelime grubudur.”¹³

Rasim Şimşek: “ Tümce, Aktarılmak istenen herhangi bir düşüncenin, bir duygunun, bir olayın tam bir yargı etrafında toplandığı dizimsel yapıdır.”¹⁴

Dil bilgisi kitaplarında yer alan bu tanımların dışında Emin Özdemir’in makalesinde de şu tanım bulunmaktadır: “Cümle, en yalın bir tanımla, isteğimizi anlatmaya yarayan bir yargı birimidir.”¹⁵

İncelediğimiz gramerler, bildiriler ve çeşitli makalelerde yer alan cümle tanımları, araştırmacıların cümle kabullerinin benzer olduğunu göstermektedir.

2.CÜMLENİN ÖGELERİ

Cümle unsurları fiil, fail, nesne, yer tamlayıcısı ve zarftır. Yani cümlede fiil ile onun gerektirdiği unsurlar bulunur. Şu halde cümle hüküm ifade eden fiil grubudur. Hükümün genişliğine göre cümlede cümle unsurlarından biri, birkaçı veya hepsi bulunur.¹⁶

1.YÜKLEM

¹⁰ Tuncer GÜLENSOY, Türkçe El Kitabı 1., Kayseri, 1994, s.132

¹¹ Vecihe HATİPOĞLU, Türkçenin Söz Dizimi, DTCF Yayınları, Ankara 1982, s.99

¹² Hikmet DİZDAROĞLU, Tümce Bilgisi, TDK Yayınları, Ankara, 1976, s.187

¹³ Metin KARAÖRS, Türkçenin Söz Dizimi ve Cümle Tahlilleri, Kayseri, 1993, s.36

¹⁴ Rasim ŞİMŞEK, Örneklerle Türkçe Sözdizimi, Trabzon, 1987, s. 16

¹⁵ Emin ÖZDEMİR, Cümle Kalıpları, Türk Dili S.184, TDK Yayınları, Ankara, 1967, s.292-296

¹⁶ ERGİN, s.398

Cümleyi bir yargıyla sonuca hazırlayan ya da cümleyi sonuca bağlayan kelime öbeğidir. Yüklem cümlelerin temel ögesidir.¹⁷ Cümlelerin en esaslı unsuru, ana unsuru, temel unsuru, cümlelerin direğidir.¹⁸ Aslında her yüklem bir cümleyi ifade eder. Yüklem isim veya fiil soylu olabilir.

“Etraf iyiden iyiye kararmıştı.” (Hikayeler, c.2)

“Bu adam İtalyan tabiiyetinde bir Samatyalı Yahudi idi.”(Bir Sürgün, c.1006)

2. ÖZNE

Cümlede yüklemden sonra temel ikinci unsur öznedir. Bir cümledeki yüklemi/eylemi yapan, bir başkasına yaptıran ya da yüklemden etkilenen cümle ögesidir.¹⁹ Türkçede özne şahıs ekleriyle temsil edilir. Ancak üçüncü şahısla çekimlenmiş cümlelerde özneyi genellikle kurtarmak amacıyla özel belirleyicilere başvurulur.²⁰

Şu tip öznelerden söz etmek mümkündür.

2.1 Gerçek Özne: Şekil ve işlev açısından yüklem yapanının tam olarak gösterildiği özne çeşididir.²¹

“Murat Bey güldü” (Hikayeler,c.149)

2.2. Gizli Özne: Gerçek öznenen farklı olmayan; yalnızca cümlede açık olarak işaretlenmediği için, yüklemdeki şahıs ekleriyle tespit edilebilen öznelerdir.²²

¹⁷ EDİSKUN, s.328

¹⁸ ERGİN, s.398

¹⁹ Yard. Doç. Dr. V. Doğan GÜNAY, “Eylemi Gerçekleştirici Öznenin Kimliği ve Gücü” Ankara Üniversitesi, Dil Dergisi, S. 72 (Ekim 1998), s.5-27

²⁰ Efrasiyap GEMALMAZ, “Standart Türkiye Türkçesi(STT) İçin Dilbilgisi Uygulamalarında Kullanılacak İşaret ve Kısaltmalar”, Atatürk ün Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, S.10 (1998),s.21

²¹Funda KARA, Namık Kemal’in Mektuplarında Söz Dizimi, (Basılmamış Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı), Erzurum, 2001, s.322

²² Ayşe BULUT, Refik Halid Karay’ın Memleket Hikayelerinde Söz Dizimi, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi , Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı), Erzurum, 1999, s.75

“Tutunarak ve her adımda ayağımızla yeri yoklayarak yürüyorduk”(Hikayeler,c.4)

2.3. Söзде Özne: Edilgen yüklem, gerçek yapıcıya bağlanamazlar. Bu nedenle geçişli edilgen yüklemle kurulan cümlelerin nesnesi genellikle “özne” olarak değerlendirilir ve bir varsayıma dayanması nedeniyle “ söзде özne” diye adlandırılırlar.

23

“Finale gitmek için üç maç yapıyor.” (Yeşilyaka İ.Ö.O, c.1426)

2.4. Açıklamalı Özne: Öznelerin kendilerini açıklayan, niteleyen veya kuvvetlendiren sözcük öbekleriyle oluşturduğu bütüne açıklamalı özne denir.²⁴

“her asker, hele harpteki, asıl işinin başındaki asker bir sair filmenamı(uyurgezeri) andırır.” (Hikayeler, c.105)

2.5. Pekiştirilmiş Özne: Özneyi vurgulayan zarflar, edatlar, tekrarlar ve dönüşlülük zamirleri pekiştirilmiş özne yapar.²⁵

Hikmet Dizdaroğlu bu tür özneyi *kişi adlı ya da bağlaçla berkitilmiş özneye pekiştirmeli özne*²⁶ yaklaşımıyla tanımlamıştır.

“daha doğrusu kendisi gidip aradı” (Milli Savaş Hikayeleri,c.514)

2.6. Ortak Özne: Birden çok iş veya oluşu yapan; birleşik cümleyi oluşturan esas ve yardımcı cümlelerle bağımlı sıralı cümlelerde aynı olan öznelerdir.²⁷

“ Harp refiki dalgınlığını mazur gösterecek söz bulamadı: “Ne kadar değişmişsin? Şişmanlamışsınız.; çok şişmanlamışsın.” dedi.(Milli Savaş Hikayeleri,c.521,522)

²³ ŞİMŞEK, s.78

²⁴ KARA, 2001, s.324

²⁵ Muharrem DAŞDEMİR, Dedem Korkut Kitabı'nın Söz Dizimi, (Basılmamış Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı), Erzurum, 2000, s.171-172

²⁶ DİZDAROĞLU, s. 43-44

²⁷ Zeynep KORKMAZ, Gramer Terimleri Sözlüğü, Ankara, 1992, s.116

2.7. Karşılaştırmalı Özne: Karşılaştırma edatları ile kullanılan ve kendinden önceki cümle veya cümlelerdeki eylemlerin yapanlarıyla karşılaştırılan öznedir.²⁸

“Seniha'nın ise, başkalarının sözlerinden dehşetli bir surette içi sıkılıyordu.”
(Kiralık Konak, c.946)

2.8. Katılan Özne: Öznenin; cümledeki biçimsel açıdan olmayan, fakat var olduğu düşünülen diğer öznelere eklendiğini, katıldığını ifade eden öznelerdir.²⁹

“Belki Leylâ bunun farkına bile varmamıştı ve nihayet günün birinde onlara, “Siz birbirinizin olacaksınız,” dedikleri zaman genç kız bunu ihtiyarlık gibi, ölüm gibi sakınılması imkânsız hâdiselerden biri saymış, “Peki!” demişti.”(Sodom ve Gomore,996,997,998)

3. NESNE

Fiilin tesir ettiği nesneyi, şahsı, şeyi karşılayan cümle unsurudur. Fiillerin bir kısmı geçişli, bir kısmı geçişsizdir. Yani bir kısmı yapma, bir kısmı olma ifade eder.³⁰ Yüklemler konuşucunun seçimine göre her tümleci alabilmelerine rağmen nesne alabilmek için çatı değiştirirler.³¹

“Bu Ömer Efendi’ye Sungurlu Zade derler.”(Ankara,c.1034)

4. YER TAMLAYICISI(TÜMLEC)

Fiilin mekanını ve istikametini gösteren cümle unsurudur. Her hareketin zaman ve mekan içinde bir yeri ve bir istikameti vardır. İşte yer tamlayıcısı hareketin cereyan

²⁸ BULUT, s.77

²⁹ BULUT, s.77

³⁰ ERGİN, s.399

³¹ Muhsine BÖREKÇİ, Atatürk’ün “Nutuk” unda Söz Dizimi, (Basılmamış Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı)Erzurum, 1994, s.224

ettiği bu yeri ve istikameti ifade eder. Bu unsur da isim cinsinden bir kelime veya kelime grubu olur. Fiile yer ve istikamet ekleri olan datif, lokatif ve ablatif ekleri ile bağlanır.³²

“İtalyan umumi efkârında beliren bu cereyan resmi çevrelere de sirayet etmişti.”(Vatan Yolunda,c.1104)

5. ZARF

Fiilin muhtelif şartlarını ve zamanını gösteren cümle unsurudur. Hareketin nasıl, niçin, ne şekilde, hangi vasıtalarla, hangi sebeple, hülasa, hangi şartlarla yapıldığını veya olduğunu ve hangi zamanda cereyan ettiğini göstermek için zarf unsuru kullanılır. Bu unsur zarf olarak kullanılan isim cinsinden bir kelime veya kelime grubu, bir gerindium veya gerindium grubu veya bir edat grubu olur. Zarf unsurunun sonunda instrumental, eşitlik ve yön ekleri bulunabilir.³³

Muharrem Ergin’in tanımından da anlaşılacağı üzere zarflar zaman, durum, miktar, yer, yön ve soru belirtebilirler. Bu sebeple zarflar çeşit yönüyle zengindir.

“Bir gün uzun inzivadan sonra, yüzüüstü kalmış”(Hikayeler,c.79)

6. CÜMLE DIŞI UNSUR

Cümlede bu unsurlardan başka bir de bağlama ve ünlem edatları veya ünlem grupları bulunabilir. Fakat bunlar esas hareketle, fiille ilgili olmayan ve cümleye sadece ilave edilmiş bir durumda bulunan unsurlardır. Umumiyetle cümlelerin başlarında, sonlarında ve cümleler arasında bulunurlar. Parantez şeklinde cümle içine girdikleri de görülebilir. Bunlara cümle dışı unsurlar adını veriyoruz.³⁴

³² ERGİN, s. 400

³³ ERGİN, s. 400

³⁴ ERGİN, s. 401

Muharrem Ergin'in cümle dışı unsur tanımından hareketle incelenen cümlelerde cümle dışı unsurlar da gösterilmiş; ancak cümlenin içine yazılıp da bir ögesi kabul edilmeyen bu unsurlar durumu bize göre incelenmesi gereken bir konudur.

“İşte, Birinci Cihan Harbi'ndekinin aksine olarak İkinci Cihan Harbi'nde Alman İsviçrelisini Fransız İsviçrelisinden ziyade Cermen düşmanı kılan başlıca faktör budur.”(Zoraki Diplomat,c.1413)

YAKUP KADRI KARAOSMANOĞLU³⁵

HAYATI

Yakup Kadri, 17.yüzyılın sonralarından başlayarak Saruhan Vilayeti denilen Aydın ve Manisa bölgesinde hüküm sürmüş Karaosmanoğlu sülalesindedir.

27 Mart 1889'da Kahire'de doğdu. Babasının ölümü üzerine annesiyle 1908'de İstanbul'a döndüler. Yakup Kadri Mekteb-i Hukuk'a girdi. Ama bitirmeden üçüncü sınıftan ayrılır.Bu sırada **Nirvana** adlı tek perdelik oyunu yayımlanmış, arkadaşı Şahabettin Süleyman'ın aracılığıyla Fecr-i Ati topluluğuna katılmıştır.Bir yandan Fecr-i Aticilere yönelik eleştirilere cevap vermekte, bir yandan da Servet-i Fünun'da küçük hikayeler yayımlamaktadır. 1912'de tüberküloza yakalandığını öğrenir.1916'da tedavi için İsviçre'ye gidecek ve üç yıl kalacaktır. İsviçre'ye gitmeden önce Bektaşiliğe ilgi duyar. O sıralar Yahya Kemal'in de etkisiyle Yunan ve Latin kaynaklarına dayalı yeni bir sanat anlayışını savunmaya başlar. Mistisizme yönelir. Bu eğilim onu Bektaşi tekkesine itmiştir.1921'de Ankara'nın çağrısı üzerine Anadolu'ya geçti.Önce Mardin (1923-31)sonra Manisa milletvekili oldu. Daha sonra Tiran elçiliğine atanır. 1955'te emekli olunca yurda dönerek çeşitli dergi ve gazetelerde yazılarını sürdürdü.

Son görevi Anadolu Ajansı Yönetim Kurulu Başkanlığıydı. 13 Aralık 1974'te Ankara'da öldü.İstanbul'da, Beşiktaş'ta Yahya Efendi Mezarlığında yatmaktadır.

ESERLERİ

HİKAYE : Bir Serencam(1913), Rahmet(1923), Milli Savaş Hikayeleri(1947)

ROMAN: Kiralık Konak(1922), Nur Baba(1922), Hüküm Gecesi(1927), Sodom ve Gomore(1928), Yaban(1932), Ankara(1934), Bir Sürgün(1937), Panorama(1953-54), Hep O Şarkı(1956)

MENSUR ŞİİRLER: Erenlerin Bağından(1922), Okun Ucundan(1940)

MONOGRAFİ: Ahmet Haşim(1934), Atatürk(1946)

³⁵ Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Hep O Şarkı, İstanbul, 2000, s.9

ÇEŞİTLİ MAKALELERİ: “İzmir’den Bursa’ya” (H.Edip, F.Rıfki, M.Asımile, 1922) “Kadınlık ve Kadınlarımız”(1923), “Seçme Yazılar” (F.Rıfki, R.Eşref ile,1928) “Ergenekon”(2 cilt) “Alp Dağlarından ve Miss Chalfrin’in Albümünden” (1942)

KİTAPLAŞMIŞ OYUNLARI

“Nirvana” (Resimli Kitap, s. 9, 1909), “Veda” (Resimli Kitap, s. 11), “Sağanak” (İst. Şehir Tiy.Ktp.), “Mağara” (Varlık, s. 12-17, 1934)

İKİNCİ BÖLÜM

YAKUP KADRI KARAOSMANOĞLU'NUN SÖZ DİZİMİNİN İNCELENMESİ SONUCU ORTAYA ÇIKAN TABLO

Cümle tipi	Öge Dizilişi	Toplamın Yüzdesi	Toplam Cümle Sayısı	İsim/Fiil	Cümle Numaraları
1	Y	92 % 6,13	24 % 1,6	İ	7, 120, 206, 245, 249, 266, 272, 412, 456, 481, 482, 516, 579, 647, 714, 1022, 1200, 1288, 1302, 1303, 1304, 1325, 1476, 1479
			68 % 4,53	F	19, 23, 84,107, 108, 109, 117, 130, 169, 260, ,257, 267, 271, 287, 291, 302, 320, 321, 345, 347, 417, 443, 452, 470, 486, 525, 526, 570, 627, 643, 650, 668, 669, 672, 687, 702, 725, 728, 733, 758, 762, 788, 806, 823, 825, 837, 852, 868, 879, 881, 885, 905, 1059, 1063, 1064, 1071, 1159, 1169, 1181, 1224, 1227, 1238, 1265, 1344, 1378, 1305, 1436,1460
2	Ö+Y	117 % 7.8	71 % 4,73	İ	26, 85, 88, 102, 111, 112, 118, 122, 148, 178, 198, 219, 221, 222, 227, 233, 239, 240, 251, 274, 286, 295, 297, 357, 375,379, 387, 401, 410, 413, 461, 504, 539, 540, 559, 655, 673, 678, 719, 756, 872, 877, 878, 892, 896, 900, 958, 993, 1000, 1013, 1014, 1024, 1035, 1087, 1146, 1150, 1151, 1178, 1233, 1239, 1240, 1242, 1277, 1283, 1382, 1399, 1400,1434, 1441, 1449,1493
			46 % 3,06	F	17, 116,121, 128, 131, 149, 154, 181, 188, 196, 187, 254, 269, 299, 303, 341, 352, 356, 364, 367, 383, 385, 408, 433, 478, 496, 498, 521, 531, 555, 561, 633, 636, 665, 666, 680, 685, 726, 727, 761, 802, 914, 919, 965, 1369, 1424
3	N+Y	75 % 5	75 % 5	F	1, 16, 39, 45, 57, 60, 69, 70, 73, 95, 123, 137, 147, 158, 163, 183, 184, 236, 237, 137, 326, 359, 380, 390, 405, 425, 448, 475, 508, 518, 522, 524, 529, 542, 548, 553, 563, 565, 582, 588, 594, 602, 606, 610, 629, 631, 637,639, 640, 644, 686, 688, 689, 690, 695, 779, 821, 824, 846, 847, 862, 906, 998, 1008, 1031, 1047, 1048, 1182, 1220, 1226, 1319, 1320,

					1384, 1392, 1405
4	T+Y	29 % 1,93	3 % 0,2	İ	204, 734, 1033
			26 % 1,73	F	14, 64, 72, 76, 261, 431, 467, 469, 479, 480, 562, 585, 635, 656, 667, 753, 804, 820, 1069, 1167, 1186, 1214, 1288, 1300, 1367, 1459
5	Z+Y	57 % 3,8	6 % 0,4	İ	203, 411, 701, 1232, 1270, 1282
			51 % 3,4	F	4, 18, 32, 36, 63, 77, 91, 133, 144, 150, 157, 201, 211, 247, 322, 350, 368, 376, 477, 490, 494, 495, 547, 571, 573, 596, 621, 654, 665, 720, 721, 757, 765, 778, 810, 880, 909, 921, 1079, 1085, 1166, 1171, 1199, 1210, 1212, 1310, 1359, 1397, 1403, 1406, 1442
6	Ö+N+Y	30 % 2	30 % 2	F	37, 215, 264, 325, 354, 366, 369, 384, 421, 449, 519, 532, 550, 581, 626, 782, 811, 975, 1017, 1018, 1057, 1066, 1092, 1165, 1172, 1225, 1346, 1444, 1464, 1490
7	Ö+T+Y	38 % 2,53	5 % 0,33	İ	600, 980, 982, 1006, 1101
			33 % 2,2	F	33, 126, 132, 134, 388, 392, 460, 484, 505, 536, 605, 612, 632, 641, 645, 683, 713, 716, 723, 729, 845, 901, 924, 969, 1003, 1016, 1091, 1104, 1110, 1129, 1140, 1164, 1473
8	Ö+Z+Y	51 % 3,4	22 % 1,46	İ	5, 28, 86, 87, 143, 263, 391, 445, 515, 537, 706, 803, 835, 849, 1015, 1021, 1052, 1185, 1261, 1315, 1351, 1429
			29 % 1,93	F	2, 59, 216, 224, 307, 334, 371, 373, 451, 507, 546, 575, 595, 616, 681, 818, 856, 857, 923, 956, 1030, 1068, 1122, 1180, 1218, 1297, 1398, 1456, 1484
9	N+Z+Y	16 % 1,0	16 % 1,06	F	21, 29, 38, 512, 533, 568, 617, 638, 717, 773, 871, 928, 989, 1170, 1195, 1454
10	N+Ö+Y	5 % 0,33	5 % 0,33	F	662, 771, 1191, 1201, 1221
11	N+T+Y	13 % 0,86	13 % 0,86	F	22, 55, 139, 200, 250, 349, 511, 609, 822, 927, 1243, 1235, 1318
12	T+N+Y	20 % 1,33	20 % 1,33	F	13,92, 205, 210, 270, 348, 489, 558, 614, 740, 759, 767, 830, 858, 1001, 1002, 1034, 1196, 1414, 1476

13	T+Z+Y	17 % 1,13	3 % 0,2	İ	223, 707, 1032
			14 % 0,93	F	90, 389, 397, 403, 473, 509, 649, 712, 866, 891, 986, 1143, 1211, 1348
14	T+T+Y	3 % 0,2	3 % 0,2	F	613, 848, 1009
15	T+Ö+Y	31 % 2,06	17 % 1,13	İ	82, 100, 185, 296, 342, 386, 418, 718, 755, 1055, 1083, 1229, 1276, 1343, 1358, 1408, 1433,
			14 % 0,93	F	24, 51, 125, 127, 214, 288, 315, 485, 763, 887, 1058, 1107, 1354, 1482
16	Z+Ö+Y	35 % 2,33	14 % 0,93	İ	604, 618, 624, 664, 972, 973, 974, 1011, 1119, 1301, 1324, 1347, 1374, 1396
			21 % 1,46	F	97, 161, 197, 253, 306, 339, 361 428, 441, 468, 534, 541, 577, 593, 661, 679, 929, 1037, 1228, 1264, 1326
17	Z+N+Y	31 % 2,06	30 % 2,06	F	50, 94, 202, 290, 305, 427, 434, 437, 459, 464, 488, 492, 503, 506, 590, 653, 676, 795, 910, 915, 985, 1023, 1121, 1156, 1158, 1162, 1194, 1205, 1206, 1306, 1329
18	Z+T+Y	40 % 2,66	1 % 0,06	İ	942
			39 % 2,6	F	31, 71, 78, 80, 159, 160, 168, 192, 310, 316, 435, 444, 499, 513, 535, 552, 554, 583, 587, 597, 598, 634, 694, 696, 722, 746, 760, 764, 987, 1005, 1097 1126, 1138, 1213, 1245, 1247, 1267, 1311, 1447
19	Z+Y+N	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1385
20	Z+Z+Y	12 % 0,8	12 % 0,8	F	3, 44, 174, 209, 474, 544, 586, 703, 922, 1174, 1219, 1345
21	Ö+N+Z+Y	15 % 1	15 % 1	F	40, 66, 175, 293, 329, 551, 584, 745, 754, 777, 981, 1049, 1120, 1330, 1331
22	Ö+Z+Z+Y	4 % 0,26	4 % 0,26	F	173, 1007, 1268, 1471
23	Z+N+Z+Y	5 % 0,33	5 % 0,33	F	8, 520, 964, 1075, 1249

24	Z+N+Ö+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	416, 591
25	Z+N+T+Y	8 % 0,53	8 % 0,53	F	89, 106, 277, 319, 457, 1155, 1353, 1393
26	Z+Ö+T+Y	9 % 0,6	1 % 0,06	İ	1144
			8 % 0,53	F	129, 493, 657, 708, 772, 944, 1039, 1163
27	Z+Ö+Z+Y	12 % 0,8	12 % 0,8	F	176, 191, 229, 381, 569, 589, 608, 682, 996, 1135, 1349, 1380
28	Ö+Z+T+Y	10 % 0,66	10 % 0,66	F	105, 374, 429, 440, 471, 646, 936, 948, 955, 1388
29	Ö+Z+N+Y	29 % 1,93	29 % 1,93	F	10, 25, 58, 61, 98, 135, 145, 166, 170, 234, 294, 400, 454, 462, 466, 543, 724, 817, 831, 842, 883, 908, 1051, 1056, 1141, 1317, 1328, 1386, 1467
30	Ö+T+Z+Y	10 % 0,66	10 % 0,66	F	103, 318, 436, 808, 840, 926, 946, 960, 1290, 1368
31	Ö +T +T+ Y	3 % 0,2	3 % 0,2	F	395, 700, 791
32	Ö+T+N+Y	12 % 0,8	12 % 0,8	F	275, 739, 766, 786, 789, 815, 1040, 1041, 1307, 1327, 1432, 1468
33	Ö+N+T+Y	8 % 0,53	8 % 0,53	F	53, 138, 340, 697, 838, 839, 853, 1177
34	N+Z+Z+Y	5 % 0,33	5 % 0,33	F	472, 601, 875, 1184, 1352
35	N+Z+T+Y	8 % 0,53	8 % 0,53	F	20, 615, 691, 882, 1125, 1258, 1275, 1500
36	N+T+T +Y	1 % 0,06	1 % 0,06	İ	1391
37	N+Z+Ö+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1128
38	T+T+Ö+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	851, 1197
39	T +T+Z+Y	2	2	F	748, 1314

		% 0,13	% 0,13		
40	T+T +N+Y	3 % 0,2	3 % 0,2	F	793, 930, 1076
41	T+Z+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	İ	873
42	T+Z+Z+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	67, 1084
43	T+Z+N+Y	4 % 0,26	4 % 0,26	F	256, 867, 888, 1323
44	T+Z+Ö +Y	3 % 0,2	2 % 0,13	İ	285, 1495
			1 % 0,06	F	1012,
45	T+Ö+Z+Y	6 % 0,4	1 % 0,06	İ	1145
			5 % 0,33	F	442, 566, 1060, 1337, 1481
46	T+Ö+N+Y	3 % 0,2	3 % 0,2	F	74, 934, 1466
47	T+Ö+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	744
48	T+N+Z+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	620, 1431
49	Z+Z+Z+Y	4 % 0,26	4 % 0,26	F	79, 333, 741,925
50	Z+Z+T+Y	5 % 0,33	5 % 0,33	F	96, 151, 276, 684, 1248
51	Z+Z+Ö+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	861, 1109
52	Z+Z+N+Y	6 % 0,4	6 % 0,4	F	15, 228, 370, 663, 843, 990

53	Z+Ö+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	807
54	Z+T+N+Y	8 % 0,53	8 % 0,53	F	152, 372, 652, 711, 983, 1043, 1078, 1280
55	Z+T+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	752
56	Z+T+Ö+Y	6 % 0,04	6 % 0,04	F	268, 483, 501, 809, 1123, 1253
57	Z+Ö+N+Y	5 % 0,33	5 % 0,33	F	399, 950, 1246, 1131, 1395
58	Ö+N+Z+Z+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	164, 1100
59	Ö+N+Z+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1050
60	Ö+T+N+Z+Y	3 % 0,02	3 % 0,02	F	941, 1222, 1423
61	Ö+T+Z+N+Y	5 % 0,33	5 % 0,33	F	46, 246, 738, 1090, 1183
62	Ö+Z+T+N+Y	6 % 0,04	6 % 0,04	F	556, 790, 971, 977, 1204, 1266
63	Ö+Z+N+Z+Y	5 % 0,33	5 % 0,33	F	527, 797, 1077, 1094, 1426
64	Ö+Z+Z+N+Y	4 % 0,26	4 % 0,26	F	11, 692, 889, 1042
65	Ö+Z+Z+T+Y	4 % 0,26	4 % 0,26	F	623, 769, 1256, 1457
66	Ö+Z+Z+Z+Y	2 % 0,13	1 % 0,06	İ	874

			1 % 0,06	F	510
67	T+Ö+N+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1061
68	T+Ö+T+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	850
69	T+Ö+Z+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	155
70	T+Ö+Z+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	65
71	T+Z+Z+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	226
72	Z+Ö+N+Z+Y	3 % 0,2	3 % 0,2	F	625, 736, 1425
73	Z+Ö+T+N+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	30, 1463
74	Z+Ö+Z+T+Y	3 % 0,2	3 % 0,2	F	393, 447, 1025
75	Z+Ö+Z+Z+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	899, 1430
76	Z+Ö+Z+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	i	1445
77	Z+T+N+Ö+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	886
78	Z+N+Z+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	801
79	Z+N+Z+T+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	902, 1244
80	Z+N+T+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	580
81	Z+Ö+T+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	42
82	Z+T T Z Y	1	1	F	182

		% 0,06	% 0,06		
83	Z T+Z+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1443
84	Z+T+Z+Ö+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	41
85	Z+Z+Z+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	517
86	Z+Z+N+T+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	282, 895
87	Ö+Z+T+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	455
88	Ö+T+Z+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1272
89	N+T+Z+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1173,
90	Ö+Z+N+Z+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	378
91	Ö+Z+T+Z+N+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	574, 834
92	Ö+Z+Z+T+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	300
93	Z+Ö+T+Z+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	920
95	Z+Ö+Z+Z+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	420
96	Z+Z+Z+N+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	984
97	Z+Z+Ö+Z+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1230
98	Z+Z+Ö+N+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1045
99	Ö+Z+Z+Z+T+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	560

100	CDU+Ö+Y	44 % 2,93	31 % 2,06	İ	110, 248, 281, 298, 301, 311, 382, 414, 415, 622, 715, 768, 864, 894, 940, 947, 943, 1019, 1088, 1115, 1117, 1133, 1161, 1175, 1203, 1250, 1372, 1383, 1413, 1438, 1446
			13 % 0,86	F	35, 119, 195, 331, 332, 360, 514, 530, 780, 832, 897, 1153, 1260
101	CDU+N+Y	25 % 1,66	25 % 1,66	F	75,113, 177, 193, 244, 278, 309, 327, 432, 446, 599, 658, 659, 770, 783, 827, 863, 911, 912, 1086, 1208, 1336, 1342, 1389, 1469
102	CDU+T+Y	11 % 0,73	11 % 0,73	F	9,93, 312, 317, 458, 660, 699, 710, 841, 913, 937
103	CDU+Y	18 % 1,2	6 % 0,4	İ	328, 497, 1036, 1322, 1316 1334
			12 % 0,8	F	141, 190, 259, 344, 423, 424, 557, 731, 855, 1026, 1241, 1356
104	CDU+Z+Y	29 % 1,93	25 % 1,66	F	52, 156, 213, 265, 280, 338, 346, 450, 549, 675, 704, 730, 805, 836, 949, 1070,1099, 1127, 1231, 1286,1313, 1357, 1381, 1418, 1448
			4 % 0,26	İ	199, 232, 252, 931
105	CDU+T+Y	7 % 0,46	7 % 0,46	F	140,1132, 1137, 1472, 1428, 1458, 1498
106	CDU+Ö+T+Y	16 % 1,06	2 % 0,13	İ	1065, 1461,
			14 % 0,93	F	179, 262, 283, 292, 406, 523, 751, 890, 933, 966,1269, 1470, 1485, 1489,

107	CDU+Ö+Z+Y	23	9	İ	208, 313, 426, 785, 992, 959, 1281, 1364, 1371
		% 1,53	% 0,6		
			14	F	34, 47, 243, 162, 362, 732, 774, 860, 865, 1255, 1279, 1285, 1401, 1437
			% 0,93		
108	CDU+Z+N+Y	15	15	F	99, 212, 308,502, 528, 592, 698, 978, 1095, 1130, 1312, 1321, 1370,1440, 1422
		% 1	% 1		
109	CDU+Z+Ö+Y	14	9	F	365, 430, 1081, 1105, 1361, 1412, 1435, 1477, 1496
		% 0,93	% 0,6		
			5	İ	1067, 1124, 1148, 1376, 1478
			% 0,33		
110	CDU+Z+T+Y	15	14	F	68, 136, 172, 404, 438, 476, 576, 630, 798, 816, 1027, 1271, 1309, 1366
		% 1	% 0,93		
			1	İ	1152
			% 0,06		
111	CDU+N+T+Y	8	8	F	238, 355, 642, 750, 1365, 1404, 1407, 1452
		% 0,53	% 0,53		
112	CDU+Ö+N+Y	12	12	F	83, 124, 207, 781, 787, 794, 945, 952, 962, 1044, 1217, 1475
		% 0,8	% 0,8		
113	CDU+T+Ö+Y	13	5	İ	104, 742, 743, 935, 607
		% 0,86	% 0,33		
			8	F	165, 289, 422, 465, 564, 709, 961, 970
			% 0,53		
114	CDU+N+Z+Y	4	4	F	1142, 1259, 1338, 1417
		% 0,26	% 0,26		
115	CDU+T+N+Y	4	1	İ	1284
		% 0,26	% 0,06		
			3	F	1274, 1296, 1390
			% 0,2		
116	CDU+T+Ö+Y	4	2	İ	1053, 1149
		% 0,26	% 0,13		
			2	F	567, 1373
			% 0,13		
117	CDU+Z+Z+Y	6	1	İ	1216

		% 0,4	% 0,06		
			5 % 0,33	F	194, 394, 693, 903, 1355
118	CDU+T+Z+Y	7 % 0,46	7 % 0,46	F	377,737, 1160, 1251, 1289, 1402, 1419
119	CDU+T+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	812
120	CDU+Ö+T+N+Y	6 % 0,4	6 % 0,4	F	343, 776, 991, 1010, 1054, 1273
121	CDU+Ö+N+T+Y	4 % 0,26	4 % 0,26	F	999, 1154, 1179,1410
122	CDU+Ö+Z+T+Y	5 % 0,33	5 % 0,33	F	230, 358, 1295, 1394, 1465
123	CDU+Ö+N+Z+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	12, 1497
124	CDU+Ö+T+Z+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	İ	674, 1038
125	CDU+Ö+Z+N+Y	4 % 0,26	4 % 0,26	F	43, 953, 963, 1421
126	CDU+Ö+Z+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1308
127	CDU+T+Z+Z+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	1111, 1455
128	CDU+T+Z+N+Y	4 % 0,26	4 % 0,26	F	1114, 255, 844, 957
129	CDU+T+Z+Ö+Y	3 % 0,2	3 % 0,2	F	284, 917,1252

130	CDU+T+T+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1332
131	CDU+T+T+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	225
132	CDU+N+T+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1453
133	CDU+N+Z+T+Y	6 % 0,4	6 % 0,4	F	6, 167, 217, 146, 979, 1192
134	CDU+N+Ö+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1462
135	CDU+Z+N+Ö+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1427
136	CDU+Z+N+T+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	407, 1294
137	CDU+Z+Ö+N+Y	3 % 0,2	3 % 0,2	F	749, 938, 1377
138	CDU+Z+Ö+T+Y	5 % 0,33	5 % 0,33	F	463, 954, 1029, 1046, 1254
139	CDU+Z+Ö+Z+Y	5 % 0,33	1 % 0,06	Í	242
			4 % 0,26	F	409, 1134, 1237, 1416
140	CDU+Z+Z+N+Y	5 % 0,33	5 % 0,33	F	48, 336, 619, 1236, 1262
141	CDU+Z+Z+Ö+Y	7 % 0,46	1 % 0,06	Í	1362
			6 % 0,4	F	186,898, 1190, 1223, 1323, 1363
142	CDU+Z+Z+T+Y	7 % 0,46	7 % 0,46	F	81, 353, 356, 884, 1074, 1157, 1499
143	CDU+Z+T+N+Y	3 % 0,2	3 % 0,2	F	916, 1096, 1098

144	CDU+Z+T+Ö+Y	3 % 0,2	3 % 0,2	F	279,968, 1487
145	CDU+Z+T+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	939
146	CDU+Z+T+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	27
147	CDU+Z+Z+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	799
148	CDU+Z+N+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	323
149	CDU+T+N+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	747
150	CDU+T+Ö+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	62
151	CDU+Ö+Z+T+N+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	363, 1375
152	CDU+Ö+Z+Z+N+Y	3 % 0,2	3 % 0,2	F	796, 951, 1187
153	CDU+Ö+Z+Z+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	337
154	CDU+Ö+Z+N+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1073
155	CDU+Ö+N+Z+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	487
156	CDU+Ö+T+Z+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1202
157	CDU+T+N+Z+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	792
158	CDU+Z+Ö+T+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	578

159	CDU+Z+Ö+Z+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1379
160	CDU+Z+Z+T+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	800
161	CDU+Z+Z+T+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1193
162	CDU+Z+Z+N+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	180
163	CDU+Z+Ö+Z+T+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	324
164	CDU+Z+Ö+Z+Z+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1492
165	Ö+CDU+Y	5 % 0,33	5 % 0,33	İ	54, 603, 918, 1207, 1333
166	CDU+CDU+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	İ	220
167	CDU+CDU+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1474
168	CDU+CDU+Z+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	İ	1339
169	CDU+CDU+Ö+Y	3 % 0,2	3 % 0,2	F	114, 1299, 1450
170	Ö+CDU+Ö+Y	2 % 0,13	1 % 0,06	İ	1491
			1 % 0,06	F	1483
171	Ö+CDU+Z+Y	3 % 0,2	2 %	F	833, 1486
			1 % 0,06	İ	1082
172	Ö+Z+CDU+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	İ	876
173	Z+Ö+CDU+Y	1	1	İ	995

		% 0,06	% 0,06		
174	Z+CDU+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	670
175	Z+CDU+Ö+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1089
176	Z+CDU+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	402
177	Z+T+CDU+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	538
178	Z+CDU+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	314
179	T+CDU+Ö+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	İ	988
180	CDU+Ö+CDU+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	İ	218
181	T+CDU+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	398
182	T+CDU+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	932
183	Ö+CDU+N+Z+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	419, 826
184	Ö+CDU+T+Z+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	545, 116
185	Ö+CDU+Z+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1488
186	Ö+CDU+T+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1116
187	N+CDU+T+Ö+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1292
188	Ö+Z+CDU+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1168

189	Ö+Z+CDU+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1209
190	Z+CDU+Z+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1020
191	Z+CDU+Z+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1335
192	Z+Ö+CDU+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	784
193	Z+T+CDU+Ö+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1360
194	Z+CDU+T+Ö+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	705
195	Z+Ö+CDU+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1293
196	CDU+CDU+Ö+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	İ	500
197	CDU+CDU+T+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	241
198	CDU+CDU+Z+Ö+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1189
199	CDU+Z+Ö+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	997
200	CDU+Ö+CDU+Z+Y	3 % 0,2	3 % 0,2	F	1113, 1108, 1298
201	CDU+CDU+N+Ö+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	967
202	CDU+Ö+CDU+Ö+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	İ	1188
203	CDU+N+CDU+Z+Y	1	1	F	1411

		% 0,06	% 0,06		
204	T+Z+CDU+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	304
205	Ö+Z+CDU+Z+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1093
206	CDU+Ö+N+T+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1415
207	CDU+Ö+CDU+T+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1350
208	CDU+Ö+N+CDU+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	775
209	CDU+Z+T+CDU+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1263
210	CDU+Ö+Z+CDU+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	893
211	CDU+CDU+Ö+Z+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1136
212	CDU+Z+CDU+Ö+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1278
213	Z+CDU+Z+N+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1494
214	CDU+Ö+CDU+Z+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	235
215	CDU+Ö+Z+Ö+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1112
216	CDU+Z+T+Z+Ö+Y	2 % 0,13	1 % 0,06	İ	1234
			1 % 0,06	F	1420
217	CDU+CDU+Z+T+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	189
218	CDU+Ö+N+CDU+Z+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1118

219	CDU+Ö+Z+CDU+Z+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	231
220	CDU+Ö+Z+Z+Z+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	814
221	CDU+T+Z+Ö+Z+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1102
222	CDU+T+Z+T+Z+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1451
223	CDU+CDU+Ö+Z+T+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1257
224	CDU+CDU+T+Ö+Z+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1439
225	CDU+CDU+Z+Z+Ö+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	735
226	CDU+Z+CDU+Ö+N+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1291
227	CDU+Z+CDU+Z+N+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	49
228	Z+Ö+Z+CDU+N+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1409
229	CDU+Ö+CDU+T+Z+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	İ	1215
230	CDU+CDU+Ö+Z+N+T+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1139
231	Z+Ö+Z+CDU+Z+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1080
232	CDU+CDU+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1106
233	CDU+Ö+CDU+CDU+Ö+Z+ T+N+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	56
234	Y+CDU	4 % 0,26	1	İ	1176
			3	F	115 , 453, 491,

			% 0,2		
235	Ö+Y+CDU	3 % 0,2	3 % 0,2	İ	351, 628, 677,
236	N+Y+CDU	3 % 0,2	3 % 0,2	F	829, 870, 1004
237	T+Y+CDU	1 % 0,06	1 % 0,06	F	439
238	Z+Y+CDU	3 % 0,2	1 % 0,06	İ	258
			2 % 0,13	F	819, 976
239	Z+T+Y+CDU	1 % 0,06	1 % 0,06	F	335
240	Ö+N+Y+CDU	2 % 0,13	2 % 0,13	F	1103, 1147
241	Y+Ö	3 % 0,2	2 %	İ	1340, 1341
			1 % 0,06	F	671
242	Y+Z	2 % 0,13	2 % 0,13	İ	651, 1387
243	Y+T	3 % 0,2	3 % 0,2	F	142, 904, 907
244	CDU+Y+CDU	1 % 0,06	1 % 0,06	F	273
245	CDU+Y+Ö	1 % 0,06	1 % 0,06	İ	1028
246	CDU+Y+N	1 % 0,06	1 % 0,06	F	611
247	T+Y+Z	1 % 0,06	1 % 0,06	F	330
248	Y+CDU+Ö	1 % 0,06	1 % 0,06	İ	648

249	Y+CDU+N	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1480
250	CDU+Z+Y+CDU	2 % 0,13	2 % 0,13	F	153, 1198,
251	CDU+Ö+N+Y+CDU	1 % 0,06	1 % 0,06	F	101
252	Z+T+Ö+Y+CDU	1 % 0,06	1 % 0,06	F	859
253	Ö+CDU+Z+Y+T	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1072
254	T+T+Ö+Y+CDU	1 % 0,06	1 % 0,06	F	813
255	Ö+Z+T+Y+CDU	1 % 0,06	1 % 0,06	F	171

**İLKÖĞRETİM 7.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SÖZ DİZİMİNİN
İNCELENMESİ SONUCU ORTAYA ÇIKAN TABLO**

Cümle Tipi	Öge dizilişi	Toplamın Yüzdesi	Toplam Cümle Sayısı	İsim/Fiil	Cümle numaraları
1	Y	49 % 3,26	12 % 0, 8	İ	30, 63, 122, 239, 700, 886, 934, 945, 1204, 1384, 1385, 1403
			37 % 2,46	F	43, 71, 73, 443, 482, 483, 490, 491, 566, 588, 606, 607, 643, 681, 686, 714, 725, 832, 860, 863, 865, 895, 897, 931, 937, 938, 939, 965, 1010, 1034, 1035, 1087, 1089, 1218, 1219, 1294, 1371
2	Ö+Y	142 % 9,46	94 % 6,26	İ	16, 27, 33, 35, 36, 37, 83, 86, 90, 92, 97, 98, 100, 110, 120, 134, 141, 184, 199, 201, 208, 211, 213, 216, 218, 219, 220, 226, 229, 238, 262, 265, 279, 283, 321, 358, 362, 416, 439, 444, 449, 461, 467, 473, 474, 486, 520, 527, 529, 538, 541, 545, 554, 574, 620, 625, 627, 646, 651, 652, 658, 699, 761, 784, 791, 801, 872, 899, 913, 932, 933, 941, 942,

					948, 1037, 1151, 1156, 1158, 1161, 1162, 1164, 1167, 1168, 1230, 1236, 1284, 1296, 1319, 1387, 1392, 1396, 1467, 1477, 1482,
			48 % 3,2	F	4, 5, 48, 51, 70, 79, 81, 95, 96, 169, 196, 205, 223, 242, 243, 248, 320, 399, 442, 455, 456, 481, 487, 577, 709, 716, 727, 730, 743, 750, 790, 1012, 1019, 1020, 1040, 1046, 1051, 1212, 1239, 1251, 1257, 1425, 1434, 1436, 1448, 1457, 1465, 1470
3	T+Y	51 % 3,4	51 %	F	53, 64, 72, 146, 152, 170, 171, 173, 176, 192, 258, 274, 289, 294, 388, 392, 397, 415, 705, 729, 826, 868, 910, 930, 975, 976, 981, 990, 1053, 1097, 1196, 1208, 1209, 1211, 1250, 1255, 1262, 1267, 1270, 1281, 1315, 1317, 1322, 1340, 1343, 1382, 1386, 1389, 1432, 1478, 1483
4	Z+Y	58 % 3,86	9 % 0,6	ï	42, 215, 776, 783, 812, 979, 1205, 1221, 1283
			49 % 3,26	F	58, 69, 76, 139, 142, 147, 148, 149, 255, 187, 336, 498, 619, 642, 644, 668, 679, 687, 745, 760, 823, 831, 864, 866, 894, 900, 920, 971, 987, 997, 998, 1007, 1009, 1015, 1017, 1024, 1076, 1094, 1188, 1222, 1238, 1242, 1261, 1279, 1282, 1295, 1306, 1310, 1435
5	N+Y	79 % 5,26	79 % 5,26	F	32, 41, 44, 54, 59, 61, 80, 82, 166, 168, 244, 291, 323, 351, 372, 376, 492, 568, 576, 602, 631, 637, 680, 682, 726, 804, 850, 871, 891, 892, 896, 906, 921, 954, 955, 957, 959, 958, 960, 961, 962, 963, 970, 992, 1011, 1061, 1062, 1064, 1066, 1071, 1079, 1085, 1088, 1102, 1121, 1124, 1127, 1194, 1214, 1253, 1256, 1260, 1271, 1274, 1302, 1303, 1349, 1366, 1367, 1381, 1383, 1394, 1397, 1401, 1438, 1439, 1456, 1492, 1496,
6	CDU+Y	19 % 1,26	7 % 0,46	ï	382, 785, 796, 854, 1114, 1157, 1206
			12 % 0,8	F	12, 78, 190, 329, 360, 381, 484, 1048, 1086, 1143, 1411, 1423
7	Ö+N+Y	69 % 4,6	69 % 4,6	F	9, 11, 29, 47, 60, 104, 116, 117, 157, 181, 185, 235, 250, 292, 293, 331, 335, 339, 342, 343, 403, 410, 452, 454, 465, 472, 533, 549, 560, 565, 571, 575, 586, 605, 608, 626, 653, 670, 723, 731, 738, 792, 830, 843, 848, 904, 1042, 1047, 1049, 1126, 1128, 1140, 1141, 1144, 1152, 1173, 1200, 1213, 1215, 1216, 1223, 1226, 1320, 1342, 1353, 1357, 1393,

					1405, 1474
8	Ö+T+Y	40 % 2,66	2 % 0,13	İ	84, 532
			38 % 2,53	F	1, 15, 34, 118, 121, 160, 221, 272, 290, 301, 304, 310, 314, 367, 426, 470, 555, 663, 704, 712, 724, 759, 806, 864, 1028, 1038, 1039, 1050, 1142, 1227, 1285, 1301, 1336, 1437, 1441, 1458, 1459, 1490
9	Ö+Z+Y	77 %5,13	29 % 1,93	İ	93, 227, 232, 334, 338, 475, 558, 579, 664, 683, 717, 752, 774, 782, 878, 908, 912, 927, 1045, 1154, 1155, 1159, 1163, 1273, 1277, 1400, 1469, 1476, 1481
			48 % 3,2	F	93, 113, 123, 125, 162, 165, 264, 270, 280, 285, 318, 328, 332, 337, 363, 422, 459, 471, 500, 505, 539, 569, 587, 591, 611, 621, 630, 645, 648, 667, 713, 741, 794, 838, 841, 844, 847, 1002, 1004, 1041, 1101, 1153, 1249, 1326, 1414, 1427, 1428, 1429
10	N+Z+Y	20 % 1,33	20 % 1,33	F	143, 284, 494, 543, 604, 879, 880, 881, 969, 1006, 1093, 1107, 1305, 1363, 1377, 1413, 1440, 1443, 1442, 1479
11	Z+N+Y	40 % 2,66	40 % 2,66	F	52, 126, 132, 179, 349, 350, 380, 391, 400, 412, 468, 479, 497, 551, 696, 758, 770, 805, 840, 842, 901, 919, 922, 951, 973, 1059, 1060, 1063, 1122, 1166, 1311, 1339, 1341, 1360, 1362, 1370, 1372, 1431, 1452, 1454
12	N+Ö+Y	5 % 0,33	5 % 0,33	F	795, 875, 974, 978, 1217
13	N+T+Y	5 % 0,33	5 % 0,33	F	108, 286, 368, 754, 688,
14	T+Ö+Y	49 % 3,26	25 % 1,66	İ	2, 50, 65, 66, 87, 91, 129, 136, 212, 214, 217, 256, 353, 354, 509, 528, 596, 689, 797, 877, 1276, 1308, 1318, 1323, 1388
			24 % 1,6	F	89, 94, 112, 156, 202, 204, 222, 451, 469, 476, 624, 629, 666, 673, 873, 874, 903, 1013, 1131, 1178, 1201, 1300, 1337, 1410

15	Z+T+Y	52 % 3,46	2 % 0,13	İ	75, 140
			50 % 3,33	F	8, 17, 62, 74, 144, 150, 228, 252, 263, 296, 387, 396, 398, 413, 424, 547, 581, 584, 601, 603, 635, 647, 672, 740, 773, 780, 781, 809, 867, 890, 902, 936, 967, 991, 996, 999, 1022, 1105, 1108, 1138, 1258, 1307, 1313, 1321, 1324, 1344, 1351, 1391, 1446, 1455
16	Z+Ö+Y	64 % 4,26	14 % 0,93	İ	26, 183, 200, 319, 357, 436, 526, 563, 661, 885, 889, 1207, 1312, 1433
			50 % 3,33	F	18, 40, 46, 56, 114, 210, 316, 324, 373, 386, 421, 429, 446, 448, 450, 453, 572, 573, 582, 594, 638, 669, 685, 697, 746, 748, 755, 787, 861, 869, 905, 907, 1008, 1021, 1084, 1096, 1135, 1197, 1232, 1252, 1254, 1290, 1309, 1316, 1325, 1329, 1355, 1359, 1426
17	Z+Z+Y	25 % 1,66	3 % 0,2	İ	508, 1245, 1461
			22 % 1,46	F	25, 154, 155, 463, 480, 592, 632, 674, 694, 753, 764, 766, 917, 928, 972, 1014, 1043, 1104, 1183, 1199, 1421, 1445
18	T+Z+Y	13 % 0,8	13 % 0,86	F	22, 187, 288, 406, 514, 662, 684, 811, 909, 1052, 1266, 1395, 1489
19	T+T+Y	6 % 0,4	6 % 0,4	F	,297, 404, 466, 1272, 1280, 1332
20	T+N+Y	17 % 1,13	16 % 1,06	F	39, 106, 151, 175, 236, 253, 257, 347, 418, 655, 882, 914, 1265, 1338, 1347, 1453
			1 % 0,06	İ	414
21	CDU+N+Y	29 % 1,93	29 % 1,93	F	19, 85, 103, 186, 198, 237, 249, 302, 344, 411, 506, 507, 525, 540, 544, 616, 810, 855, 883, 956, 977, 989, 1073, 1116, 1145, 1287, 1430, 1451, 1460
22	CDU+Z+Y	21 % 1,4	21 % 1,4	F	167, 370, 377, 488, 493, 552, 639, 675, 703, 793, 815, 816, 858, 870, 893, 898, 953, 1054, 1180, 1402, 1462
			3 % 0,2	İ	14, 209, 789
23	Ö+CDU+Y	1	1	İ	423

		% 0,06	% 0,06		
24	CDU+T+Y	21 % 1,4	20 % 1,33	F	231, 245, 261, 478, 495, 516, 595, 634, 657, 935, 1032, 1080, 1029, 1139, 1150, 1172, 1228, 1289, 1406, 1447
			1 % 0,6	İ	946
25	CDU+Ö+Y	30 % 2	17 % 1,06	İ	99, 124, 137, 194, 225, 356, 375, 570, 718, 813, 817, 944, 993, 1113, 1120, 1352, 1497
			13 % 0,86	F	115, 206, 254, 379, 749, 876, 1018, 1023, 1069, 1288, 1327, 1422, 1486,
26	CDU+CDU+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	İ	23
27	Ö+Z+Z+Y	12 % 0,8	2 % 0,13	İ	762, 1444,
			10 % 0,66	F	489, 517, 707, 734, 1092, 1117, 1133, 1293, 1364, 1399
28	Ö+Z+T+Y	22 % 1,46	22 % 1,46	F	45, 158, 159, 266, 299, 307, 311, 315, 364, 393, 691, 706, 851, 966, 1175, 1231, 1248, 1264, 1368, 1407, 1480, 1483,
29	Ö+Z+N+Y	29 % 1,93	29 % 1,93	F	49, 109, 163, 188, 322, 325, 326, 327, 536, 355, 561, 615, 622, 692, 720, 779, 835, 839, 968, 1187, 1191, 1193, 1195, 1198, 1237, 1345, 1350, 1376, 1380
30	Ö+T+N+Y	16 % 1,06	16 % 1,06	F	68, 282, 365, 409, 447, 548, 556, 833, 846, 849, 950, 1137, 1225, 1247, 1269, 1417
31	Ö+N+Z+Y	12 % 0,8	12 % 0,8	F	101, 119, 300, 308, 401, 852, 1090, 1123, 1165, 1373, 1419, 1463,
32	Ö+T+Z+Y	17 %	16 % 1,06	F	88, 105, 107, 130, 189, 690, 732, 736, 1091, 1095, 1099, 1299, 1233, 1390, 1397, 1471
			1 % 0,06	F	521
33	Ö+N+T+Y	2	2	F	77, 1275

		% 0,13	% 0,13		
34	Ö+T+T+Y	4 % 0,26	4 % 0,26	F	306, 671, 836, 1224
35	Ö+CDU+T+Y	3 % 0,2	3 % 0,2	F	271, 361, 721
36	Ö+CDU+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1494
37	Z+Ö+T+Y	16 % 1,06	16 % 1,06	F	180, 374, 389, 390, 428, 656, 710, 728, 756, 786, 820, 1025, 1075, 1297, 1412, 1488
38	Z+Ö+Z+Y	12 % 0,8	11 % 0,73	F	309, 425, 458, 503, 510, 562, 614, 711, 628, 1016, 1328
			1 % 0,06	İ	366
39	T+Z+Ö+Y	5 % 0,33	2 % 0,13	İ	654, 313
			3 % 0,2	F	111, 233, 952
40	T+Z+N+Y	4 % 0,26	4 % 0,26	F	298, 405, 650, 1058
41	T+Z+T+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	135, 822
42	T+Z+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1286
43	Z+N+Z+Y	6 % 0,4	6 % 0,4	F	402, 407, 542, 777, 1160, 1115
44	Z+N+T+Y	5 % 0,33	5 % 0,33	F	13, 348, 597, 677, 1374
45	Z+T+N+Y	12 % 0,8	1 % 0,06	İ	530
			11 % 0,73	F	6, 145, 281, 427, 504, 617, 641, 757, 1346, 1415, 1466

46	Z+T+Z+Y	4 % 0,26	4 % 0,26	F	763, 772, 986, 1100,
47	Z+Ö+N+Y	11 % 0,73	11 % 0,73	F	174, 182, 359, 369, 659, 665, 702, 708, 778, 1244, 1331
48	Z+T+Ö+Y	17 % 1,13	1 % 0,06	I	138
			16 % 1,06	F	3, 127, 371, 523, 678, 798, 800, 829, 1056, 1081, 1106, 1210, 1234, 1246, 1333, 1337,
49	Z+Z+N+Y	10 % 0,66	10 % 0,66	F	55, 340, 383, 420, 612, 923, 943, 1055, 1189, 1409,
50	Z+N+Ö+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	434, 1044
51	Z+Z+Ö+Y	4 % 0,26	4 % 0,26	F	345, 926, 1298, 1424
52	Z+Z+T+Y	9 % 0,6	9 % 0,6	F	153, 395, 580, 698, 751, 771, 1070, 1369, 1335
53	Z+Z+Z+Y	3 % 0,2	3 % 0,2	F	462, 1148, 1500
54	Z+T+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	633
55	T+N+Z+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	918, 1111
56	T+N+T+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	102, 1263
57	T+N+Ö+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	853
58	T+Ö+N+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	224, 947,
59	T+Ö+T+Y	3 % 0,2	3 % 0,2	F	10,161, 747
60	T+Ö+Z+Y	1	1	F	177

		% 0,06	% 0,06		
61	T+T+N+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	31, 888
62	T+T+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	7
63	T+T+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	408
64	T+CDU+Ö+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	131
65	T+CDU+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	585
66	T+Ö+CDU+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	501
67	N+T+Ö+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	940
68	N+Z+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1103
69	N+Z+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	610
70	Z+CDU+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1065
71	CDU+Ö+Z+Y	10 % 0,66	1 % 0,06	İ	303
			9 % 0,6	F	515, 524, 744, 824, 1031, 1149, 1176, 1240, 1416
72	CDU+Ö+N+Y	8 % 0,53	8 % 0,53	F	251, 559, 628, 733, 984, 1067, 1118, 1361
73	CDU+Ö+T+Y	13 % 0,86	13 % 0,86	F	172, 191, 207, 260, 317, 384, 502, 522, 808, 1147, 1354, 1356, 1420
74	CDU+T+Ö+Y	7 % 0,46	4 % 0,26	İ	241, 477, 599, 818
			3 % 0,2	F	457, 1082, 1130

75	CDU+T+Z+Y	6 % 0,4	1 % 0,06	İ	1268
			5 % 0,33	F	765, 799, 1190, 1491, 1493
76	CDU+N+Z+Y	3 % 0,3	3 % 0,3	F	499, 995, 1001
77	CDU+T+N+Y	10 % 0,66	10 % 0,66	F	273, 278, 305, 496, 807, 1026, 1057, 1259, 1378, 1450
78	CDU+Z+N+Y	7 % 0,46	7 % 0,46	F	333, 341, 739, 980, 1171, 1348, 1464
79	CDU+Z+Ö+Y	12 % 0,8	4 % 0,26	İ	534, 649, 775, 949
			8 % 0,53	F	546, 564, 640, 715, 719, 814, 1033, 1468
80	CDU+Z+T+Y	10 % 0,66	10 % 0,66	F	164, 417, 583, 788, 819, 857, 1184, 1398, 1485, 1487
81	CDU+Z+Z+Y	6 % 0,4	1 % 0,06	İ	1314
			5 % 0,33	F	21, 24, 464, 827, 1109
82	CDU+N+Ö+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	195, 929
83	CDU+N+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1235
84	Ö+N+Z+T+Y	3 % 0,2	3 % 0,2	F	613, 837, 1334
85	Ö+N+Z+Z+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	330, 1498
86	Ö+Z+T+Z+Y	5 % 0,33	5 % 0,33	F	20, 578, 1098, 1174, 1202,

87	Ö+Z+Z+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1291
88	Ö+Z+Z+N+Y	5 % 0,33	5 % 0,33	F	240, 276, 884, 1030, 1365
89	Ö+Z+N+Z+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	660, 1473
90	Ö+Z+T+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1177
91	Ö+Z+T+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1408
92	Ö+T+Z+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	600
93	Ö+T+Z+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	845
94	Ö+T+T+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	985
95	Z+Z+Z+N+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	267, 519
96	Z+Z+T+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	737
97	Z+Z+T+Ö+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	346, 982
98	Z+Z+Ö+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1005
99	Z+Z+T+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1449
100	Z+T+Z+Ö+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1499
101	Z+T+Ö+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	915
102	Z+T+Ö+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	352
103	Z+Ö+Z+Z+Y	3	1	İ	1299

			% 0,06		
		% 0,2	2	F	128, 911,
			% 0,13		
104	Z+Ö+Z+T+Y	6 % 0,4	6 % 0,4	F	230, 735, 803, 925, 1027, 1330
105	Z+Ö+Z+N+Y	4 % 0,26	4 % 0,26	F	277, 269, 1379, 1404
106	Z+Ö+T+Z+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	419,701
107	Z+Ö+T+N+Y	3 % 0,2	3 % 0,2	F	28, 695, 742,
108	Z+Ö+N+T+Y	3 % 0,2	3 % 0,2	F	67, 460, 1243
109	Z+N+Ö+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1129
110	Z+Ö+CDU+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	924
111	T+Ö+Z+N+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	834, 1170
112	T+Ö+Z+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	133
113	T+Z+Z+Ö+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1112
114	CDU+Z+T+Ö+Y	3 % 0,2	3 % 0,2	F	859, 1132, 1495
115	CDU+Z+Ö+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1078
116	CDU+Z+Ö+T+Y	3 % 0,2	3 % 0,2	F	988, 1036, 1077
117	CDU+Z+N+Z+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	623, 1475
118	CDU+Z+N+Ö+Y	1	1	F	1220

		% 0,06	% 0,06		
119	CDU+T+Ö+N+Y	3 % 0,2	3 % 0,2	F	197, 1000, 1003
120	CDU+T+Z+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	825
121	CDU+Ö+Z+T+Y	5 % 0,33	5 % 0,33	F	513, 567, 821, 1083, 1418
122	CDU+Ö+Z+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	511
123	CDU+Ö+T+Z+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	769, 1241
124	CDU+Ö+T+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	550
125	CDU+Ö+N+Z+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	1278, 1292
126	CDU+Z+Z+N+Y	3 % 0,2	3 % 0,2	F	203, 768, 1185
127	CDU+Ö+Z+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1358
128	CDU+Z+T+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1203
129	CDU+Z+Z+T+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	767, 983
130	CDU+Ö+Z+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1472
131	CDU+Ö+N+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1182
132	CDU+Z+Ö+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1181
133	Ö+CDU+T+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1146
134	CDU+Z+CDU+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	275

135	Z+Ö+N+Z+T+Y	2 % 0,13	2 % 0,13	F	385, 485
136	Z+Ö+Z+N+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1068
137	Z+Ö+Z+T+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	802
138	Z+CDU+Z+T+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	537
139	Z+N+Ö+T+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1304
140	Ö+Z+Z+Z+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	856
141	Ö+Z+T+Z+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	994
142	Ö+Z+N+Z+CDU+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	178
143	Ö+CDU+Z+CDU+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	259
144	Ö+CDU+Z+T+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	916
145	CDU+Z+Z+T+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	636
146	CDU+Z+Z+Ö+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	378
147	CDU+Z+Ö+Z+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	609
148	CDU+Z+Ö+Z+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	557
149	CDU+Z+Ö+T+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	887
150	CDU+Z+Ö+T+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1179

151	CDU+Z+N+Ö+T+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	312
152	CDU+Ö+Z+Z+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	512
153	CDU+Ö+Z+T+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1192
154	CDU+Ö+T+Z+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	618
155	CDU+T+Z+N+Z+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	518
156	Z+Ö+Z+T+Z+N+Y	1 % 0,06	1 % 0,06	F	268
157	Y+Ö	2 % 0,13	2 % 0,13	F	598, 1110
158	Z+Y+Ö	1 % 0,06	1 % 0,06	İ	246
159	Ö+Y+CDU	2 % 0,13	2 % 0,13	İ	430, 431
160	Ö+Y+Z	1 % 0,06	1 % 0,06	F	593
161	N+Y+Z	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1169
162	N+Y+T	1 % 0,06	1 % 0,06	F	57
163	Z+Y+T	1 % 0,06	1 % 0,06	F	590
164	Z+Y+CDU	1 % 0,06	1 % 0,06	F	445
165	Z+Y+Ö	1 % 0,06	1 % 0,06	F	38
166	CDU+Y+Ö	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1072
167	T+Y+N	1	1	F	247

		% 0,06	% 0,06		
168	N+Ö+Y+T	2 % 0,13	2 % 0,13	F	433, 440
169	N+Ö+Y+CDU	2 % 0,13	2 % 0,13	F	437, 438
170	CDU+T+Y+N	2 % 0,13	2 % 0,13	F	1136, 1186
171	Z+Z+Y+CDU	1 % 0,06	1 % 0,06	F	394
172	Z+T+Y+Z	1 % 0,06	1 % 0,06	F	553
173	Z+N+Y+Ö	1 % 0,06	1 % 0,06	F	693
174	CDU+T+Y+Z	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1134
175	CDU+Ö+Y+Z	2 % 0,13	2 % 0,13	F	234, 722
176	CDU+N+Y+Z	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1119
177	T+T+Y+CDU	1 % 0,06	1 % 0,06	F	441
178	Ö+Z+Y+Z	1 % 0,06	1 % 0,06	F	676
179	Ö+Z+Y+N	1 % 0,06	1 % 0,06	F	295
180	Ö+Y+T+CDU	1 % 0,06	1 % 0,06	F	435
181	CDU+Ö+T+Y+Z	1 % 0,06	1 % 0,06	F	1125
182	CDU+Ö+T+Y+T	1 % 0,06	1 % 0,06	F	589
183	T+T+Ö+Y+CDU	1 % 0,06	1 % 0,06	İ	535

184	Ö+Z+N+Y+CDU	1 % 0,06	1 % 0,06	F	682
185	N+Z+Ö+Y+CDU	1 % 0,06	1 % 0,06	F	432

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÜKLEMLERİN İSİM VE FİİL OLMASI BAKIMINDAN YAZARIN CÜMLELERİ İLE İLKÖĞRETİM 7.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN CÜMLELERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

YÜKLEMİN TÜRÜ	KİTAPLARIN GENEL SONUCU(%)	İLKÖĞRETİM OKULLARININ GENEL SONUCU(%)
<i>FİİL</i>	1227 (% 81,8)	1258 (% 83,86)
<i>İSİM</i>	273 (% 18,2)	242 (% 16,13)
TOPLAM	1500	1500

Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun cümlelerinin % 81,8'inin fiil cümlesi olduğu görülmüştür. İlköğretim 7.sınıf öğrencilerinin cümlelerindeki yüklem ise %83,86'sı fiildir.Yüklem türünün isim olması bakımından karşılaştırıldığında yazarın eserlerindeki cümlelerin % 18,2'si isim iken, ilköğretim 7.sınıf öğrencilerinin cümlelerinin %16,3'ü isim cümlesidir. Yüklem türü bakımından karşılaştırıldığında hem öğrenciler hem de yazar fiili daha fazla kullanmıştır.

**YÜKLEMİN SONDA BULUNMASINA GÖRE YAZARIN CÜMLELERİ İLE
İLKÖĞRETİM 7.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN CÜMLELERİNİN
KARŞILAŞTIRILMASI**

YÜKLEMİN YERİ	KİTAPLARIN GENEL SONUCU(%)	İLKÖĞRETİM OKULLARININ GENEL SONUCU(%)
<i>SONDA BULUNAN</i>	1461(% 97,4)	1465(% 97,66)
<i>SONDA BULUNMAYAN</i>	39(% 2,6)	35(% 2,33)

Yazarın eserlerindeki cümlelerin % 97,4'ünde yüklem cümlenin sonundadır. İlköğretim 7. sınıf öğrencilerinin cümlelerinin % 97,66'sının yüklemi cümlenin sonundadır. Yazarın eserlerindeki cümlelerin %2,6'sında, öğrencilerin cümlelerinin % 2,33'ünde yüklem cümlenin sonunda bulunmamaktadır. Yazarın ve öğrencilerin cümlelerinin %97,5'i kurallıdır.

**ÖĞE SAYISINA GÖRE YAZARIN CÜMLELERİ İLE İLKÖĞRETİM 7.SINIF
ÖĞRENCİLERİNİN CÜMLELERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI**

ÖĞE SAYISI	KİTAPLARIN GENEL SONUCU (TOPLAM)	İLKÖĞRETİM OKULLARININ GENEL SONUCU (TOPLAM)
2 ÖĞE	308 (% 20,53)	351(% 23,4)
3 ÖĞE	483 (% 32,2)	599(% 39,93)
4 ÖĞE	373 (% 24,86)	376(% 25,06)
5 ÖĞE	189 (% 12,6)	102(% 6,8)
6 ÖĞE	37 (% 2,46)	22(% 1,44)
7 ÖĞE	15 (% 1)	1(% 0,06)
8 ÖĞE	2 (%0,53)	-
9 ÖĞE	1(% 0,06)	-
TOPLAM	1500	1500

Öge sayısı bakımından yazarın eserlerindeki cümleler ile 7. sınıf öğrencilerinin cümleleri karşılaştırıldığında :

Öğrencilerde tek ögeden oluşan cümleler yazarın eserlerinde kullanılan tek ögeli cümlelerden % 2,87 daha azdır.

Öğrencilerde iki ögeden oluşan cümleler yazarın eserlerinde kullanılan iki ögeli cümlelerden % 7,73 daha fazladır.

Dört ögeli cümlelerin kullanımında öğrencilerin cümleleri ile yazarın cümleleri arasında % 0,2 gibi az bir fark varken beş ögeli cümlelerde bu durum değişmektedir. Yazarın eserlerinde kullanılan beş ögeli cümleler öğrencilerin yazılarında kullanılan beş ögeli cümlelerden % 5,8 daha fazladır. Aynı şekilde altı ögeli cümlelerin kullanımında yazarın cümlelerinden öğrencilerin cümleleri % 1.02 daha azdır.

Sekiz ve dokuz ögeli cümleler yazarın eserlerindeki cümlelerde mevcut iken öğrencilerin yazılarında bulunmadığı görülmüştür.

**ÖGE SAYILARINA GÖRE EN ÇOK KULLANILAN CÜMLE TİPLERİ
BAKIMINDAN YAZARIN CÜMLELERİ İLE İLKÖĞRETİM 7.SINIF
ÖĞRENCİLERİNİN CÜMLELERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI**

ÖGE SAYISI	CÜMLE TİPİ	KİTAPLARIN GENEL SONUCU(%)	İLKÖĞRETİM OKULLARININ GENEL SONUCU(%)
1	Y	6	3,26
2	Ö+Y	7,73	9,46
3	Ö+Z+Y	3,4	5,13
4	Ö+Z+N+Y	1,93	1,93

Öğrencilerin cümlelerinde de yazarın eserlerindeki cümlelerinde de % 100 yüklem varken yüklemi tek başına kullanmanın öğrencilerde yaygın olmadığı

görülmüştür. İlköğretim öğrencilerinde özneyi cümlede bir kelime ya da kelime grubu olarak kullanma yazara göre daha fazla olduğu için “Ö+Y” tipi cümleleri yazara göre % 1,7 daha çok kullanmışlardır. İki ögelide Ö+Y, üç ögelide Ö+Z+Y tipi cümleler hem öğrencilerde hem de yazarda en çok kullanılan cümle tipleridir. Fakat öğrencilerde bu tip cümlelerin kullanımının yazara göre % 1,73 daha fazla olduğu görülmüştür. Öğrencilerin yazılarında ve yazarın eserlerinde en çok kullanılan cümle “Ö+Y”dir. Dört ögeli cümle tipine kadar en çok kullanılan cümle tipleri aynı iken beş ve üzeri cümle tiplerinde oran farklılaşmaktadır.

***KULLANILAN ÖĞE BAKIMINDAN YAZARIN CÜMLELERİ İLE İLKÖĞRETİM
7.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN CÜMLELERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI***

ÖĞE TÜRÜ	KİTAPLARIN GENEL SONUCU(%)	İLKÖĞRETİM OKULLARININ GENEL SONUCU(%)
<i>YÜKLEM</i>	1500(%100)	1500(%100)
<i>ÖZNE</i>	780(% 52)	839(% 55,93)
<i>ZARF</i>	794(% 52,93)	781(% 52,06)
<i>TÜMLEÇ</i>	567(% 37,8)	543(% 36,2)

<i>NESNE</i>	528(% 35,2)	493(% 32,86)
<i>CÜMLE DIŞI UNSUR</i>	496(% 33,06)	300(% 20)

Özne cümlelerin %100'ünde bulunmaktadır. Fakat öğelerin sadece görünüşteki dizilişi ele alındığından öznenin gizli olduğu duruma bakılmamıştır. Buna göre yazarın eserlerinin % 52'sinde özne bir kelime veya kelime grubu olarak yer alırken ,%48'inde özne bir kelime veya kelime grubu olarak yer almamıştır. Öğrencilerin cümlelerinin % 55,93'ünde özne kelime veya kelime grubu olarak yer alırken % 45,07'sinde yer almamıştır. İlköğretim 7.sınıf öğrencileri özneyi bir kelime veya kelime grubu olarak yazarın cümlelerine oranla daha fazla kullanmışlardır.

Yazarın eserlerindeki cümlelerin % 52,93'ünde zarf kullanılmışken, öğrencilerinin %52,06'sında zarf kullanılmıştır. Yazarın eserlerinde % 52,93'ünde zarf kullanılırken % 52'sinde özne bir kelime veya kelime grubu olarak kullanılmıştır. Öğrencilerin cümlelerinde ise zarfların kullanımı öznenin kullanımından %3,86 daha azdır.

Tümlecin kullanım oranına bakıldığında ise; yazar cümlelerini %37,8'inde tümleç kullanırken öğrenciler cümlelerinin %36,2'sinde tümleç kullanmışlardır.Yazar eserlerinde % 35,2 nesne, % 33,06 cümle dışı unsur kullanırken öğrenciler cümlelerinde % 32,86 nesne, % 20'sinde cümle dışı unsur kullanmışlardır.Genelde cümle dışı unsur olarak kabul edilen bağlama ve ünlem edatları veya ünlem grupları öğrencilerin cümleleri ile yazarın cümlelerinin % 26.43'ünü oluşturmaktadır. Bu da cümle dışı unsurun cümlede diğer öğeler kadar kullanılabilildiğini göstermiştir.

Öğrenciler cümlelerinde %1,6 tümleci, % 2,34 nesneyi, % 13,06 cümle dışı unsuru yazardan daha az kullanmışlardır.

**YAZARIN CÜMLELERİ İLE İLKÖĞRETİM 7.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN
CÜMLELERİNİN CÜMLEYE BAŞLAMA ŞEKLİNİN KARŞILAŞTIRILMASI**

CÜMLEYE BAŞLANILAN ÖĞE	KİTAPLARIN GENEL TOPLAMI	İLKÖĞRETİM OKULLARININ GENEL TOPLAMI
ÖZNE	391(% 26,06)	482(% 33,13)
ZARF	302(% 20,13)	399(% 26,6)
TÜMLEÇ	141(% 9,4)	173(% 11,53)
NESNE	128(% 8,53)	119(% 7,93)
CÜMLE DIŞI UNSUR	432(%28,8)	276(% 18,4)
YÜKLEM	106(%7,06)	51(% 3,4)
<i>TOPLAM</i>	<i>1500</i>	<i>1500</i>

Yazar cümlelerinin % 26,06'sına özne ile başlarken 7.sınıf öğrencileri % 33,13'üne özne ile başlamıştır. Öğrencilerin ve yazarın cümlelerinde zarf kullanımı eşit olduğu halde cümleye zarfla başlama açısından öğrenciler yazara oranla cümleye %

6,47 daha fazla zarfla başlamışlardır. Öğrenciler tümleci cümle başında yazardan % 2.3 daha fazladır. Cümleye nesne ile başlanması bakımından yazar ile öğrenciler arasında önemli bir fark bulunmamakla birlikte eserlerdeki cümlelerde % 0,6 oranında fazladır.

Yazar cümlelerinin %28,8'inde cümleye cümle dışı unsurla başlarken öğrenciler %18,4 'ünde cümle dışı unsurla başlamışlardır.

**ÖGELERİN CÜMLE ORTASINDA KULLANIMI BAKIMINDAN YAZARIN
CÜMLELERİ İLE İLKÖĞRETİM 7.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN CÜMLELERİNİN
KARŞILAŞTIRILMASI**

ÖGE TÜRÜ	KİTAPLARIN GENEL SONUCU(%)	İLKÖĞRETİM OKULLARININ GENEL SONUCU(%)
ÖZNE	25,61	23,4
ZARF	32,67	24,86
TÜMLEÇ	28,14	24,34
NESNE	26,54	24,67
CDU	2,73	1,07

Yazarın cümlelerinin toplam %52'sinde özne kullanıldığı, bunun %26,06'sının cümle başında kullanılıp %25,61'inin cümle ortasında bulunduğu görülmüştür. Öğrencilerin cümlelerinin toplam % 55,93'ünde özne kullanıldığı, bunun %32,13'ünü cümle başında, %23,4'ünün ise cümle ortasında yer aldığı görülmüştür. Öğrenciler özneyi cümle ortasında yazardan % 2,21 daha az kullanmışlardır.

Zarfların cümle ortasında kullanımında ise yazar eserlerinde %52,93 zarf kullanırken, bunun %20,13'ü cümle başında, %32,67'si cümle ortasında yer almıştır. Öğrencilerin cümlelerinin toplam %52,06'sında zarf kullanılırken %26,6'sı cümle başında, %24,86'sını cümle ortasında kullandıkları görülmüştür. Öğrencilerin cümlesi ile yazarın cümlelerinde zarfları cümle ortasında kullanma bakımından %7,81 oranında fark vardır.

Tümlecin cümle ortasında kullanımına bakıldığında ise; yazar cümlelerinin % 37,8'inde tümleç kullanmıştır. Bunun % 9,4'ünü cümle başında kullanırken % 28,14'ünü cümle ortasında kullanmıştır. Öğrenciler cümlelerinin % 36,2'sinde tümleç kullanmışlardır. Bunun % 11,53'ünü cümleye başlarken, % 24,34'ünü cümle ortasında kullanmışlardır. Öğrenciler tümleci cümle ortasında yazardan % 3,8 daha az kullanmışlardır.

Yazar nesneyi cümlelerinin % 35,2'sinde kullanmıştır. Bunun % 8,53'ünü cümleye başlarken kullanıp % 26,54'ünü ise cümle ortasında kullanmıştır. Öğrenciler ise cümlelerinde % 32,86 nesne kullanmışlardır. Bunun % 7,93'ünü cümleye başlarken, % 24,67'sini ise cümle ortasında kullanmışlardır. Nesneyi cümle ortasında kullanma bakımından yazar ve öğrenciler arasında % 1,87 fark vardır.

**YAZARIN CÜMLELERİ İLE İLKÖĞRETİM 7.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN
CÜMLE TİPLERİNİN KARŞILAŞTIRMASI**

TOPLAM CÜMLE TİPİ	YAZARIN KULLANDIĞI	ÖĞRENCİLERİN KULLANDIĞI
	255	185

Görüldüğü üzere ilköğretim öğrencilerinin cümle tipi yazarın kullandığı toplam cümle tipinden 70 eksiktir. Her ne kadar zarfların yoğun kullanımı, yüklem in son da bulunması, en çok kullanılan cümle tiplerinin aynı olması bakımından yazarın cümleleri ile öğrencilerin cümleleri birbirine benzerlik gösterse de öğrencilerin cümle tipi daha kısır kalmıştır.

SONUÇ

Edebî dilin söz dizimi ile 7.sınıf öğrencilerinin söz diziminin karşılaştırılmasıyla aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

- İlköğretim 7.sınıf öğrencilerinin fiil cümlesini edebî dile oranla daha fazla, isim cümlesini daha az kullandığı görülmüştür. Öğrenciler daha çok kılış ve oluş bildiren cümleler kullanmaktadırlar.

- Edebî dildeki cümlelerin ve öğrencilerin cümlelerinin büyük oranda kurallı cümle olduğu görülmüştür.

- Edebî dildeki cümlelerin öge sayısı ile öğrencilerin cümlelerindeki öge sayısı iki, üç ve dört ögeye kadar birbirine paralellik gösterirken; beş, altı ve yedi ögeli cümle kurma bakımından öğrencilerle yazar arasındaki fark artmıştır. Öğrencilerin cümle kuruluşunda en fazla yedi öge kullandıkları görülürken, bu sayı yazarda dokuzdur. Konuyu daha ayrıntılı anlatabilmek için sözcük sayısı arttırıldıkça öge sayısında değişme meydana geldiği gibi cümle uzunluğu da artacağından hareketle öğrencilerin kısa cümle kurdukları sonucuna ulaşılmıştır.

- Edebî dildeki cümlelerde ve öğrencilerin cümlelerinde zarfların kullanımının yaygın olup kullanım oranlarının da eşit olduğu görülmüştür. Ayrıca yazarın cümlelerinde zarfların kullanımı yüklem ikinci derece önemli ögesi olan öznenin açık olarak kullanımı kadardır. Hem öğrencilerde hem de yazarda fiilin şartlarını ve zamanını gösteren cümlelerin kullanımı yaygındır.

- Öğrenciler cümleye başlarken cümle dışı unsuru edebî dile oranla daha az kullanmışlardır.

- Öğrenciler özne, zarf, tümleç ve nesneyi cümle ortasında edebî dildeki cümlelerden daha az kullanmışlardır. Bu da öğrencilerin cümlede farklı ögeleri bir arada fazla kullanmadıklarını, uzun cümle kuramadıklarını göstermektedir.

- Hem edebî dildeki cümlelerde hem de öğrencilerin cümlelerinde cümle ortasında en çok kullanılan öge zarflar olmuştur. Bu, cümlelerimize en çok zenginlik katan yardımcı ögenin zarf olduğunun göstergesidir.

- Öğrenciler edebî dildeki kadar farklı cümle tipi kullanmamışlardır. Cümle tipi, öğelerin değişik sıralanması ile alâkalı bir konudur. Yazıda bu sıranın değişmesi üslûpla ilgili olduğundan böylece yazar ile öğrenciler arasındaki üslûp farkı ortaya çıkmıştır.

- Edebî dildeki cümlelerde de öğrencilerin cümlelerinde de en çok kullanılan cümle tipi “Ö+Y” şeklinde olmuştur. Bu da hem yazarın hem de öğrencilerin genelde kısa ve yalın cümle kurmayı tercih ettiklerini göstermektedir.

Edebî dilin söz dizimi ile öğrencilerin söz dizimi arasındaki farkları en aza indirmek için derslerde edebî metinler etkili bir şekilde işlenip edebî eserlerin okutulmasına ağırlık verilebileceği gibi yazılı ifade gücünün gelişmesi için öğrencilere sık sık farklı konularda yazılar da yazdırılabilir.

Bu çalışma söz dizimi üzerine yapılan ilk çalışma olmadığı gibi son ve mükemmel bir çalışma da değildir. Edebî söz dizimimiz ile ilköğretim öğrencilerinin söz dizimi üzerine yapılan bir çalışmayla yapılacak yeni araştırmalara ışık tutmaya çalışılmıştır.

KAYNAKÇA

KİTAPLAR

AKSAN, Doğan, *Her Yöniyle Dil: Ana Çizgileriyle Dilbilim*, Ankara, 2000

BANGUOĞLU, Tahsin, *Türkçenin Grameri*, Baha Matbaası, İstanbul, 1974

BİLGEGİL, M. Kaya, *Türkçe Dilbilgisi*, Dergah Yayınları, İstanbul, 1984

DİZDAROĞLU, Hikmet, *Tümce Bilgisi*, TDK Yayınları, Ankara, 1976

EDİSKUN, Haydar, *Türk Dilbilgisi*, Remzi Kitabevi, İstanbul, 2004

ERĐİN, Muharrem, *Türk Dil Bilgisi*, Bayrak Yayınları, İstanbul, 1998

GENCAN, Tahir Nejat, *Dilbilgisi*, Ayraç Yayınları, İstanbul, 1975

GÜLENSOY, Tuncer, *Türkçenin El Kitabı*, Bizim Gençlik Yayınları, Kayseri, 1999

HATİPOĞLU, Vecihe, *Türkçenin Söz Dizimi*, DTCF Yayınları, Ankara, 1982

HENGİRMEN, Mehmet, *Türkçe Dilbilgisi*, Engin Yayınları, Ankara, 1995

KARAHAN, Leyla, *Türkçede Söz Dizimi*, Akçağ Yayınları, Ankara,1999

KARAHAN, Leyla, *Türkçede Söz Dizimi*, Akçağ Yayınları, Ankara,2004

KARAÖRS, Metin, *Türkçenin Söz Dizimi ve Cümle Tahlilleri*, Kayseri, 1993

KORKMAZ, Zeynep, *Grammer Terimleri Sözlüğü*, Ankara, 1992

ŞİMŞEK, Rasim, *Örneklerle Türkçe Sözdizimi*, Trabzon, 1987

ZÜLFİKAR, Hamza, *Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri*, Ankara Üniversitesi Yayınları, Ankara, 1990

DERGİLER

GEMALMAZ, Efrasiyap, “Standart Türkiye Türkçesi(STT) İçin Dilbilgisi Uygulamalarında Kullanılacak İşaret ve Kısaltmalar”, Atatürk ün Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, S.10 (1998),s.21

GÜNAY , V. Doğan, “Eylemi Gerçekleştirici Öznenin Kimliği ve Gücü” Ankara Üniversitesi. Dil Dergisi, S. 72 (Ekim 1998), s.5-27

KARAHAN, Leyla, “Yapı Bakımından Cümle Sınıflandırmaları Üzerine”, Türk Dili Dergisi, Temmuz 2000, s.16

ÖZDEMİR, Emin, *Cümle Kalıpları*, Türk Dili S.184, TDK Yayınları, Ankara, 1967, s.292-296

YÜKSEK LİSANS TEZLERİ

AKPINAR, Elif, *Dede Korkut Kitabının Söz Dizimi*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum 1997

BULUT, Ayşe, *Refik Halid Karay'ın Memlekete Hikayelerinde Söz Dizimi*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum 1999

EMİRİKCİ, Süleyman Hilmi, *Tenbîhü'l-Gabî Fî Rü'yeti'n-Nebî Adlı Eserde Söz Dizimi*, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Denizli 1997

ERTÜRKSOY, Hümeysra, *Yahya Kemal'in "Aziz İstanbul" Eseri Üzerine Söz Dizimi İncelemesi*, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Afyon 2004

KARA, Funda, *Sait Faik'in Kısa Hikayelerinde Söz Dizimi*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum 1996

ORHAN, Emine, *Orhan Veli'nin Şiirlerinde Söz Dizimi*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum 2002

ÖZKAN, Mehmet Ali, *Mustafa Kutlu'nun Bu Böyledir Hikaye Kitabı Üzerine Söz Dizimi İncelemesi*, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Haziran 2003

SİLİ, Yasemin, *İlköğretimin 6., 7., 8. Sınıflarında Türkçe Derslerinde Okutulan Ders Kitaplarındaki Bazı Metinlerin Söz Dizimi Bakımından Karşılaştırılması*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe Öğretmenliği Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum 2002

YAYLA, Hasan Kağan, *Dede Korkut Kitabı Söz Dizimi Araştırması*, Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale 2002

YILMAZ, Çağlayan, *Atabetü'l-Hakayık'ın Söz Dizimi*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum 2003

DOKTORA TEZLERİ

DAŞDEMİR, Muharrem, *Dedem Korkut Kitabı'nın Söz Dizimi*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Basılmamış Doktora Tezi Erzurum, 2000

KARA, Funda, *Namık Kemal'in Mektuplarında Söz Dizimi*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Basılmamış Doktora Tezi Erzurum, 2001

EKLER

YAKUP KADRİ KARAOSMANOĞLU'NUN ESERLERİNDEN ALINAN CÜMLELER

HİKAYELER

BULGAR KÖYÜNDE BİR GECE -15-

1. Adam sen de dedi.
2. Etraf iyiden iyiye kararmıştı
3. Avlunun dışında bıraktığımız atlara vasıl olmak için hayli müşkülât çektik.
4. Tutunarak ve her adımda ayağımızla yeri yoklayarak yürüyorduk.
5. Atlarımız o kadar yorgundu ki
6. onları âdetâ sürüklemeye mecbur oluyorduk.
7. Şaban Ağa'nın söğmelerinin bini bir paraydı.
8. Her şeye katlanmış, her şeyi göze almış bir adam gibi ayağı sürçerek, çamurlara batarak ve kendini öteye beriye çarparak atını şiddetle çekiyor,
9. ta önde yürüyordu.
10. Ben muttasıl: "Bir çare bulalım bu böyle olmaz" diyordum.
11. Diğer refikimiz ise mütemadiyen hemen atlarımıza binip bir başka köye gitmeyi teklif ediyordu.
12. Fakat Şaban Ağa bu fikri şiddetle reddediyor,
13. arkadaşına: "Çıldırдың mı? Bu vakitte bu yorgun beygirlerle dört beş sat daha yol almak kabil mi?" diyor
14. ve daha hızlı yürümeye başlıyordu.

O KADIN -28-

15. Bu âlemin uzun saatlerinden sıyrıldığı an, yavaş yavaş eğilen başını kaldırır,
16. derin bir nefes alır,
17. gözlerinin rengi değişirdi.
18. Hemen giyinir,
19. süslenir,
20. fesini yarım saatte başına yakıştırır,
21. boyunbağını bir saatte bağlar,
22. altın bastonunu koluna takar,
23. çıkardı.

24. Âlem-i haricide seneler geçiyordu.
25. O, âlemden mütebait, senelerin geçtiğini duymuyordu.
26. Kendinden başka mahrem-i hayatı yoktu.
27. Yalnız arasına Kızıltoprak'a, Ziya Bey'i görmeye gidiyordu.
28. Orada dinlediği şeyler bermutat birçok ailelerin hayat-ı hususiyesine dair bir sürü dedikodulardı.
29. Bu dedikoduları bitmez tükenmez bir lezzetle dinliyordu.
30. Bir gün Ziya Bey ona Göztepe sahilinde oturan İzmirli bir kibar ailenin ve kızlarının sergüzeşlerine dair fıkralar nakletti.

İKİ MEÇHÛL ŞAHİS -40-

31. Karşı karşıya durup uzun uzun, birbirlerinin yüzüne baktular,
32. sapsarı olmuştu,
33. gözleri dışarıya fırlamış
34. ve sakalları sanki dimdik kesilmişti.
35. Bereket versin ben dayanamadım da:
36. "Kimdir o" diye seslendim,
37. çırak da ismini söyledi,
38. kapı öylelikle açıldı.
39. Sakın onu bir daha böyle geç göreyim deme!
40. Eczacı ihtiyar kadının bu sözlerini hayretle dinledi.
41. Kendilerine, daima morfin, eter, valariant gibi tuhaf ilâçlar gönderdiği bu iki namer'i (görünmez) müşteriye karşı onda herkesten fazla bir merak vardı;
42. bahusus o, bütün günlerini Paris Esrarı, Sherlock Holmes, Arcin Lupin, Monti Cristo gibi romanlar içinde geçiren bir adam olduğu için ihtiyar kadının hikayesi ona âdetâ Xavier de Montepin'den bir sayfa gibi geldi
43. ve badema, artık her ne vakit ihtiyar hizmetçi dükkânın kapısı önünden geçecek olsa, işini bırakır,
44. sûratle dışarı fırlar,
45. onu isticvaba ve dinlemeye başlar oldu.
46. Kadın ona her defa yeni bir şey anlatıyor
47. ve bu anlatılan şeyler ağızdan çıkarken bir kat, kulağa girerken iki kat garabet ve mübalâğa kesbederek gittikçe, âdetâ birer peri ve cin masalı halini alıyordu.

MEHDÎ EFENDÎNİN KEŞFÎ -48-

48. Mamafih günün birinde, bu meseleye dair yazdığım iki bin sayfalık kitabımı okuyunca her şeyi anlayacaksınız;
49. fakat şimdilik, isterseniz, yabancı gelmeyecek birkaç misâl ile maksadımı biraz daha izah edeyim:
50. Şu son zamanlarda, bazı ulemayı içtimaiyun tarafında "ruhulcemaat" tesmiye edilen mü şareket-i efkârın ne demek olduğunu tabii bilirsiniz.
51. Bir yere birçok insan toplanır.

52. Bakarsınız bir an içinde bilinemez,
- 53.nasıl bir kuvvet bu muhtelif insanların efkarını hep bir noktaya toplayıverir.
54. Bu işte kâinata, küre-i arzda mevcut o namer'i cevher-i zekâdır ki
55. bütün dimağların ibresini kendine cezbeder.
56. Hattâ siz, efendim, hattâ siz, ihtimâl kaç defa, tiyatrolarda bu hadise-i ruhiyeyi bizzat tecrübe etmişsinizdir
57. Hislerinizin, fikirlerinizin nasıl etrafınızdakilerin hisleri, fikirleri ile mezcolduğunu görmüşsünüzdür.
58. Müstantik alaycı bir tebessümle:
- Lâkin mehâkimdei mahkeme salonunda hiç buna benzer bir şey olmuyor, dedi.
59. Mehdi Efendi meserretle yerinden sıçrayarak cevap verdi:
- 60.- Ha, dedi,
- 61.-ben de şimdi onu izah edecektim.
62. Çünkü efendim orada, herkes cereyan-ı fikri teshil edecek bir vaziyette oturuyor.

DÖŞELİ ODA -56-

- 63.Yavaş, mütekâsıl (ağır) bir meşi (yürüyüş) ile yürüdü.
- 64.Caddenin kalabalığına karıştı.
- 65.Kadınlar, kokular, süslü ve parlak şeyler önünde, o, bugün her zamandan ziyade râşenak-i huzuz (zevklerle titrer) idi.
66. Tesadüfen omuzu koluna temas edip yanından geçiveren bir genç kız onu, nuşin (tatlı) ürpermeler içinde bıraktı.
67. Bir vitrin derunundaki süslü bir kadın mankeni önünde dakikalarca valih ü hayran (şaşkın ve hayran) kaldı
68. ve mutantan bir arabadan inip Bonmarşe'ye giren bir hanımın
69. uzun müddet arkasından baktı,
70. onu takip edecek oldu, cesaret bulamadı.
71. Tekrar yürümeye başladı.
72. Galatasaray karşısındaki bir şekerlemeciye uğradı,
73. bir pasta yedi.
74. Orada fesli bir genç adamla, keskin rahiyalı, büyük şapkalı iki kadın konyak içiyorlar
75. ve karışık bir şeyler yiyorlardı.
76. Oradan çıktı.
77. Biraz daha yürüdü.
78. Bir kahve içmek için Lüksembourg'a girdi.

DOKUNMA BELKİ BİR KAHRAMANDIR -63-

79. Bir gün uzun inzivadan sonra, yüzüstü kalmış,
80. bazı işlerimin tesviyesi için İstanbul'a inmiş
81. ve akşam son trenle köye dönmüştüm.
82. Kartal istasyonunda in cin yoktu.

83. Mamafih, sabahleyin tenbih ettiğim bir araba beni bekleyecekti;
84. baktım
85. o da yok...
86. Yaya gitmek benim için ihtimâl haricindeydi.
87. Bir aydır, bin ihtimam ile kazandığım üç kiloyu bir buçuk iki saatte kaybedivermek benim gibi sıhhatine düşkün bir kimseye felâketlerin en büyüğüdür.
88. Bu topal bir adamdı.
89. .Sabahleyin beni trene getirdi,
90. kendisine döne döne söyledim.
- 91.“Akşama muhakkak bekle!
92. Sana fazla para veririm.
93. Yoksa elimden kurtulamazsın!”
94. Kemâl-i katiyetle başını salladı:
95. “Merak etme, sen işine bak!” dedi.
96. Hay adam hay,keşke sabahki ücretini vermeyeydim diye söylenerek karanlıkta oraya buraya başvurdum.

KÜÇÜK ZABİT -70-

97. Umumiyetle askerlik aleyhinde bulunan kimseler iddia ederler ki
98. bir fert, askerlik hayatına girdiği andan itibaren insanî şahsiyetini kaybediyor
99. ve âdetâ bir makine halini alıyor.
100. Bu sözde esas mahiyeti tagayyüre uğramış bir hakikatin silik izleri var
101. Evet, askerlik insanın şahsiyetini yutuyor,fakat insanî şahsiyetini değil, ferdî şahsiyetini, yani fediyetini...
102. Ordu bir umman,
103. fert onun içinde bir zerre gibi kayboluyor
104. ve bu kayboluşta, anlatılmaz bir ulviyet, bir kendinden geçiş, bir tecerrüt, bir feday-ı nefis, eğer tabir caizse bir fenafilceş (orduda kayıp) oluş var.
105. Mehip ordu, o bin başlı ve bin kollu, demir ve ateşten kuvvet sanki bütün gürültüsü ve bütün azametiyle sizin benliğinize giriyor,
106. esrarlı bir el gibi sizi istediği yere itiyor,
107. çekiyor,
108. kaldırıyor,
109. indiriyor;
110. artık iradeniz onun iradesi,
111. arzunuz onun arzusu,
112. gururunuz onun gururudur.
113. Bunun içindir ki her asker, hele harpteki, asıl işinin başındaki asker bir sair filmenamı(uyurgezeri) andırır.

SILADA -78-

114. Fatma Hanım,Fatma Hanım, Ahmet de gelmiş.
115. -Durun yahu!
116. Kadınlar, durun,
117. ne oldunuz?
118. Ne var?
119. – Aman Şaban Efe, sus,
120. aklım başımda yok,
121. bizim çocuk gelmiş...
122. – Küçükler nerede?
123. Küçükleri uyandırın.
124. .Ah yavrucak, babasını tanımaz ki...
125. Bunu müteakip sokak ortasında, hep dışarıya dökülen erkekli kadınlı bütün mahalle halkı arasında, ana ve babaların elleri, kanların alınları öpülüyor,
126. çocuklar bağlılara basılıyor,
127. sonra yarı zulmette kim oldukları pek teşhis edilemeyen akraba, taallukat ve komşularla bitmez tükenmez hararetili müsafehalar (el sıkışmalar) başlıyor,
128. diğer askere de kalanlara dair haberler soruluyor...
129. Sonra herkes geri yerine gidiyor.

BİR YÜZ KARASI -83-

130. Dediler ki:
- 131.Yalan olamaz,
132. biz tam yerinden duyduk.
133. Üç gün oluyor,
134. jandarmalar takibe bile çıktılar.
135. Elleri silâhlığında titreyen Bakırlı Şaban Efe kısık bir sesle:
Nasıl olmuş anlatın bakayım,dedi
136. ve dizlerinin bağı çözülmüş gibi yerine yığıldı.
137. Bir gece, kışlanın kapısında seninki nöbetçi imiş, dediler.
- 138.Diğer ikisi, Kasabalı Hafız'ın oğlu ile, Narlıcalı'nunki, gündüzden edindikleri kurşunları ceplerine ve koyunlarına doldurmuşlar,
139. gıraları kaputlarının altına almışlar
140. ve seninkine demişler ki:
141. "Haydi bakalım ,
142. düş önümüze."

143. O da zaten birkaç günberi haberli imiş,
144. ovaya doğru çıkıp gitmişler.
145. Bakırlı yine davranır gibi bir hareket yaptı
146. ve elini şiddetle silahlığına vurdu.
147. Dur, dediler,
148. dahası var!

ALTIPATLAR -90-

149. Murat Bey güldü,
150. iki el daha sıktı,
151. sonra hiç kimseye acayip âleti görebilmek fırsatı vermeden yavaşça cebine koydu.
152. Bunun üzerine herkeste bir yalvarma bir yakarma başladı:
153. “Aman Murat Bey, bir defa görelim, kuzum Murat Bey.”
154. Murat Bey nazlanıyor,
155. umurun bu çocukça teccüssünden o da çocukça bir zevk duyarak:“Olmaz olmaz, olmaz, gösterilmez!” diyor
156. ve kahkahalarla gülüyordu.
157. Nihayet dayanamadı,
158. boşalmış altıpatları çıkardı.
159. Evvelâ kılıfına hayran kaldılar,
160. sonra sedefli sapına bayıldılar,
161. sıra tetiğe ve topuna gelince herkesin ağzı açıldı
162. ve silâh canlı bir mahlûk gibi bir hayret, bir ihtimam ve nüvazişle elden ele dolaşmaya başladı
163. Kurşunu görmek istediler,
164. Murat Bey silâhın topunu birer birer altı taneyle doldurdu
165. ve herkese bir defa atmak şeref ve saadetini bahşetti.

ZEYNEP KADIN -95-

166. Hoca efendi ağır ağır başını kaldırdı
167. ve gözlerini uzun bir müddet ihtiyar kadının gözlerine dikti,
168. sonra birden dedi ki:
169. Hasan şehit olmuş, sana ömür..
170. Zeynep kadın evvelâ bir şey anlayamadı;
171. ışığına sığındıkları fener, camları ve aleviyle beraber başının üstüne düştü sanki
172. ve iki ellerini şakaklarına bastırıp çömeldiği yere yığılıverdi;
173. ihtiyar kadın epeyce bir zaman bir eski esvap yığını halinde sessiz ve hareketsiz kaldı,
174. sonra yavaş yavaş uzun ve ıtıratsız fasılalarla derinden derine hıçkırmaya, inlemeye başladı.

175. Jandarma Osman Efendi ile mescitin imamı onu bir müddet boşalsın diye bıraktılar,

176. sonra ikisi birden ayağa kalktı

177. ve yerde yatanı omuzlarından tutup kaldırmak istediler.

178.Zeynep Kadın'ın vücudu gittikçe çoşan derunî hıçkırıkların sarsıntıları içindeydi.

BİR AŞK CİLVESİ -101-

179. Fakat bütün azmi, bütün iradesi o incecik küçük mahlûkun hevesleri önünde darmadağınk oldu

180. ve nihayet birçok mücadeleden sonra yavaşça kürekleri suya bıraktı.

181. Eski arkadaşlarından birisi anlatıyor;

182.bir gün ona Babîali yokuşunda koltuğunun

183. altında bir yığın kitapla rastgelmiş “bunlar nedir?” demiş.

184. Cevabını almış;

185. gözlerinde derin bir nevmîdi varmış

186. ve bunları söylerken âdetâ yüzü kızarıyor,

187. sesi titriyormuş.

188. Arkadaşı demiş ki:

189. – Bu ne tebeddül Hulûsi Bey! Hani eskiden böyle şeylere beş para vermezdin?

190. Ah, bilsen

191.bütün bunlarla beyni nasıl altüst oluyor,

192. ne kadar benden uzaklaşıyor.

193. Efendim, kâfi derecede Avrupalılaşmamış, hayatı bilmiyor, asra göre bir terbiye görmemiş, hep hayalât içinde batıl ve nafilâ şeylerle meşgûl... demiş

194. ve sonra “ne yaparsın! çekeceğiz” der gibi başını sallayarak, omuzlarını silkerek uzaklaşıp gitmiş.

195. Fakat, Hulûsi Bey'in bir devri geldi ki,

196. artık karısının hissî ve fikrî hayatına, karşıdan camı sıkılmış bir seyirci sıfatıyla şahit olmak imkânı da kalmadı;

197. ister istemez,bilir bilmez bu hayata karışmak icab etti

MASUM KATİLLER -104-

198. Bütün ömründe züht ü takvasıyla meşhur olan Necip Efendi, o devrin adamlarındandı

199. ki gündelik hayatının en hurda teferruatına kadar dinî terbiyenin tesiri altındadır;

200. aileyi ve cemiyeti kavanin-i kuraniyenin çizdiği kadro içinden görür,

201. din emrettiği için evlenir,

202. din emrettiği için çoluk çocuk sahibi olur,

203. din emrettiği için hiddet ve tehevürden mütevekki,

204. hilm ü şefkate mütemayildir;

205. mesleğinde namussuzluk etmez,

206. mürteşi, mürai değildir,
207. çünkü din riya ve irtışayı men eylemiştir.
208. İşte Necip Bey böyle mübarek bir zattı;
209. altı seneden beri oturduğu yerden gâh başıyla gâh gözleriyle namazını kıyor,
210. aklından tespihîni çekiyor,
211. içinden dua ediyor
212. ve bir an Allah'a karşı olan borcunu unutmuyordu.
213. Hattâ, vücudu durduğu günden beri denilebilir ki,
214. derunî hayatına büsbütün başka bir inkişaf, büsbütün başka bir çeşit ve ruhaniyet geldi,
215. çehresi nurani bir hâl bağladı.

ORUÇ KEYFÎ -108-

216. Zavallı bahçıvan Recep Ağa, şimdi sağ olmalıydı da,
217. oruç keyfi, bizim elimizden neler çektiğini kendi diliyle size anlatmalıydı.
218. Zira evin içinde ramazan günleri, kendisiyle uğraşmaktan en çok haz duyduğumuz adam hiç şüphesiz Recep Ağa'ydı.
219. .Bu Recep Ağa altmış beşlik belki de yetmişlik,
220. fakat dinç ve gür sesli, sakalı süt gibi beyaz, içi dışı tertemiz, mütteki (dindar) ve Salih bir ihtiyardı ve kim bilir kaç senedir ailenin, belki babamın babasının emektarlarındandı.
221. Bir kusuru vardı,
222. o da sertliği, huysuzluğu idi,
223. evin içinde hiç kimseyle ve hiçbir şeyle başı hoş değildi.
224. Bütün ömrü sabahtan akşama kadar bahçe bellemekle namaz kılmak arasında geçer
225. ve selâmlık avlusunun bir köşesindeki odasının eşiğinden içeriye kimseyi bırakmazdı.
226. Orada günün müayyen saatlerinde kapı ve pencere sımsıkı kapalı kendine mahsus keşiflerini icra ederdi;
227. bu keyifler ise eski usûl bir uzun çubuğu bir iki defa doldurup çekmekten, kendi eliyle hazırladığı bir fincan zencefil kokulu kahveyi içmekten ibaretti.
228. İş işlerken de sık sık enfiye çekerti;
229. buna rağmen süt gibi beyaz bıyıkları tertemiz kalırdı.
230. ve gözlerindeki ifade hiç de huzuzperest kimselerin gözlerindeki ifadeye benzemezdi.
231. İşte bu adam ramazanın birinci gününden bayramın ilk gününe kadar diyebilirim ki tamamen aklını kaybederdi
232. ve ufacak bir sebeple etrafı için âdetâ tehlikeli bir hâl alırdı.

ZOR TALÂK -112-

233. Anadolu'da genç evlenmek, kendisinden pek çok genç bir kadın almak o derece fevkalâde telâkkî edilen ahvalden değildir.
234. Aziz Ağa'nın aldığı kız da kendisinden yirmi beş yaş daha genç olmakla beraber sinnî(yaş) itibariyle kimseyi hayrete düşürmedi.

235. Fakat giyinişi, süslenişi, etvar ve harekâtı ki en çok nazar-ı dikkati celb etti;
236. memleketin erkeklerini öfkелendirdi,
237. kadınlarını korkuttu
238. ve çocuklarının parmaklarını ağızlarında bıraktırdı.
239. Hakikatte ise İstanbul'un bu ince belli, beyaz tenli, şuh ve fıkrak kızında ne öfkeyi, . ne korkuyu, ne şaşkınlığı celb edecek bir şey vardı;
240. orta halli bir memurun kerimesi olan Salime Hanım İstanbul'da hattâ göze bile çarpmayan sönük şahsiyetli kızlardan biriydi;
241. fakat, her nedense, Anadolu'nun bu üçra köşesinde binde bir görülen harikulâde bir şey gibi göründü.
242. Zira, o zamanda bu memleketin erkekleri henüz abani sarıklıydı
243. ve kadınları henüz yemenisiz gezmeyi büyük bir günah telâkki ediyor
244. ve içi astarlı basma donlar giyiniyordu.
245. Tabiidir ki
246. Salime Hanım bu halkın önüne gür lepiska saçları başının üstünde bir büyük topuz halinde toplanmış, gerdanı yarı açık, bluzu ve yandan düğmeli jüponiyle çıkıverince başka bir cinsten bir küçük mahluk tesiri yaptı.
247. Âdetâ bir âdi tavuk kümesine girmiş bir tavus gibi oldu.
248. Fakat ellisine kadar, eski hareminden, hemşirelerinden ve kızlarından başka kadın yüzü görmemiş Aziz Ağa kümesin içinde bu tavustan ürkmeyen yegane horozdu.

PERİLİ KÖŞK -118-

249. Üzüm ve incir mevsimiydi.
250. Bütün günü bahçede geçirdik.
251. Mahmut artık o ilk zamanlardaki haşarı çocuk değildi,
252. hatta biraz lüzumundan fazla ağırışmış, aptallaşmış gibiydi.
253. Mütemadiyen ben söylüyordum,
254. o dinliyordu
255. ve ona bazı çocukluk zamanımıza ait şeyler sorduğum vakit pek kısa ve pek baştan savma cevaplar alıyordum.
256. Ona üç dört defa Belkıs'ı sordum;
257. dedi ki:
258. Her gün burada, her gün...
259. artık büyüdü,
260. nazlı edâlı bir kız oldu,
261. yanına varılmıyor,
262. daha doğrusu yalnız ben yanına varamıyorum;
263. başkalarıyla arası çok iyi...
264. şöhreti bütün Çamlıca'yı sardı.

265. Yalnız bana gelince dirsek çeviriyor,
266. o kadar da suratsız mıyım
267. bilmem ki...
268. Biz böyle konuşurken ağaçların arasından havai fişeği gibi bir kahkaha koptu.
269. Mahmut ayağa kalktı,
270. kahkahanın geldiği tarafa elini salladı:
271. Gelsenize,
272. yabancı değil...
273. çocukluk arkadaşı, çocukluk arkadaşı... unuttunuz mu? Necip, Necip...

BEYHUDE BİR İNTİHAR -125-

274. Bu yarayı ekseriya bana göstermek mutadı idi.
275. Ne servet, ne sefahat, ne seyahat, ne izdivaç, ne aşk, ne Boğaziçi tepeleri, ne Erenköy bağları, hiçbir şey bu gence böğürüne saplanmış duran bu yaranın sancısını unutturamadı.
276. Mesut olmak için elinde o kadar kolay vasıtalar varken hiçbirinden istifade edemedi.
277. Nafile yere hayatını kendine zehir etti.
278. Hiç şüphesiz, bana ekseriya gösterdiği bu gizli yaranın ne olduğunu bilmek istiyorsunuz değil mi?
279. Vakıa bunu bildikten sonra Âdil Paşazade Ekrem Bey'in intiharı hadisesinde artık hiç muzlim bir nokta kalmayacaktır.
280. Fakat nasıl söyleyeyim?
281. Mademki bu onun sırrı idi,
282. şimdi ne cesaretle onu size faş edeyim?
283. Mamafih, herkes bu intihara dair o kadar garip, o kadar hakikata mugayir şeyler söylemeye başladı ki
284. nerde ise Ekrem'in manevî siması etrafında yavaş yavaş bir efsane hasıl olacak.
285. Yeryüzünde böyle ne kadar çok efsaneler var;
286. bütün felâketlerimizin sebebi bunlardır.
287. Lâzım gelir ki
288. ortaya yeniden birtakım efsaneler çıkmasın
289. ve başlarımız üstünde yalnız hakikat güneşi parlasın.

KADIN ve UKUBET -131-

290. Cennet bu tarzda birçok şeyler anlatmak üzereyken sağdan soldan kadın erkek, çocuk, çocuk, birçok köylünün bize doğru koştuğunu gördük.
291. Ayaklarım ucunda çırpınan genç kadına dedim ki:
292. -Haydi sen çadıra gir.
293. Cennet benim bu ihtarımı büyük bir helecanla kabul etti.

294. Köylüler derhâl etrafımı aldılar,
295. hepsi de heyecan içindeydi,
296. çocukların gözlerinde yaş vardı,
297. kadınların benzi sapsarı
298. ve dudakları raşenakti (titrekti),
299. erkeklerin gözleri dönmüştü.
300. Hepsi birden bağıarak bana bir şeyler anlatmaya başladılar.
301. Fakat bu umumî vâveylâdan bir manâ istihraç etmek mümkün değildi.
302. Kendimi gülmekten güç zapt ederek dedim ki:
303-Yalnız biriniz söylesin.

İSTANBUL'DA ÜÇ GECE -137-

- 304.Arabadan, nazar-ı dikkati celb etmemek için ta sokağın başında inmiştim.
305. Elimde bir küçük çanta, nereye gideceğimi bilemiyordum.
306. Tam bu esnada bitişik komşulardan birinin penceresi açıldı,
307. hiç tanımadığım bir erkek sesi: -Kimi aradınız? diye sordu
307. ve ben ailemin ismini söyler söylemez onlar buradan çikalı bir ay oluyor? Ev boştur, satılıktır, dedi
308. ve pencereyi kapattı.
309. Şimdi nereye gitmeli?
310. Vakıa tanıdığım bazı ahbablar ve yakın akrabalar var,
311. fakat hiçbirine gitmeye cesaret edemiyorum,
312. zira, ben hem kendim için hem başkaları için mühlik bir adamdım.
313. Çantam elimde, karanlığın içinde, nereye gideceğimi bilmeyerek yürümeye başladım.
314. Yanımdan bir adam geçti.
315. Sonra bir simitçiye rastgeldim
316. ve köşebaşında bir heyulâ gibi duran bekçinin önünden geçtim.
317. İstanbul bana hiç o geceki kadar hâli, mehip ve husumetkâr görünmemişti.
318. O dakika Anadolu'nun herhangi bir dağbaşında, herhangi bir ıssız ovasında bulunmayı tercih ediyorum.
319. Yürüdüm,
320. yürüdüm,
321. böylece Sirkeci'ye kadar gelmişim.

BİR AŞK VE İHTİRAS FACİASI -143-

323. Vakıa eskisine nispeten Necibe'yi daha çok dövüyordu,
324. o kadar ki bazı geceler, genç kadının feryadını işiten komşular yangın var veya eşkıya baskını olmuş zanniyle silâhlarına sarılıp evlerinden, yataklarından dışarıya fırlıyorlardı.

325. Bu feryatlar delikanlıların yüreğini hûn ediyordu.
326. Genç kızları tir tir titriyordu,
327. fakat ihtiyar kadımları için için sevindiriyordu.
328. Nitekim Gaffar Ağa'nın Necibe'yi sabahlara kadar bağırttığı bir gecenin ferdası idi.
329. Birinci karısının teyzesi Bahriye Molla Gaffar Ağa'yı mescitin arkasındaki kahveden çıkarken gördü,
330. yanına koştu, kuru ve kara elleriyle göğsünün üstüne bastırarak:
331. - Oh, oh, elin nurdan olsun,
332. ağam, elin nurdan olsun,
333. dün gece yine iyice pestilini çıkardın o orospunun değil mi?,
334. Gaffar Ağa bir tarafına hançer sokulmuş gibi döndü,
335. gözleri ateş saçarak:
- Ne dedin? Ne dedin? Orospu mu? diye bağırdı, Orospu, orospu sensin!
336. Ve bunları söyleyerek Bahriye Molla'nın omzuna doğru öyle bir yumruk savurdu ki
337. zavallı kadın bir kırık testi gibi dilhıraş seslerle yere yuvarlandı
338. ve Allah'tan bul, Allah'tan bul... diye inim inim inlemeye başladı.

MİLLİ SAVAŞ HİKAYELERİ

SES DUYAN KIZ -19-

339. Sırlara karşı döğüşürken şehit düştü haberi geldi.
340. Bu kara haber, bütün köyü yas içinde bıraktı;
341. yedi yaşındaki çocuktan yetmiş yaşındaki ihtiyara kadar kadın, erkek ağladı durdu.
342. Köyde, hattâ bütün civar köylerde onu sevmeyen yoktu.
343. Gariptir ki bu haber Emine'ye fazla bir keder vermedi;
344. hattâ ağlatmadı,
345. haykırtmadı bile...
346. Yalnız birkaç gün yemedi,
347. içmedi,
348. kimseye söz söylemedi,
349. elini hiçbir işe sürmedi,
350. mahzun mahzun dolaştı
351. bu kadarı da gayet tabii idi, çünkü...
352. Yoldaşım sustu;
353. ve tâ sonuna kadar içtiği sigarasını kalın ağızlığının içinden yere doğru üfledikten sonra daha ciddileşen, daha sofulaşan bir tavırla hikâyesine devam etti.

DÜNYA GÖZÜ İLE AHRET SESLERİ -25-

354. Düşman kumandanı kasaba ile köylerin irtibatını kestirmiş
355. ve bütün Müslümanları evlerine kapamıştı.
356. Belediye Reisiyle, müddeiumumi ve eşraftan birkaç kişi tevkif edildi.
357. Biçare Arif Efendi de bunlar arasında idi.
358. Fakat, o, hiç endişeye düşmüyordu;
359. bu zulmün muvakkat olduğunu biliyordu.
360. Nitekim, çok zaman geçmedi;
361. Bir sabah, süvarilerimizin şehre girdikleri işitildi
362. ve Hacı Arif Efendinin mahpus bulunduğu karakolun kapıları kendiliğinden açılıverdi.
363. Lâkin Arif Efendi sokağa çıktığı zaman etrafında kendisiyle hapsedilenlerden başka kimseyi göremedi.
364. Şehir korkunç bir tenhalık içindeydi
365. ve uzaktan uzağa silâh sesleri işitiliyordu.

TESLİM! TESLİM! -31-

366. Kaymakam Bey:
- “Şevki Efendi, hikayenizin silsilesini takip ediniz, atlamayınız,” dedi.
367. Şevki Efendi, şaşırıldı.
368. “Afedersiniz, çocuğun sesî birdenbire gene kulağıma geldi de onun için... ne diyordum?” diye sordu.
369. Kaymakam Bey..
- “Bağımızın kulesine saklandınız, sonra?...” dedi.
370. Bütün gece sabaha kadar yolun gürültüsünü dinledim.
371. Otomobiller, atlar, arabalar, coşkun bir sel uğultusu ile geçiyordu.
372. Şafakla beraber penceremin aralığından baktığım zaman tozdan dumandan bir şey göremedim.
373. Bu kargaşalık bütün gün, akşama kadar, devam etti.
374. Yoldan taşan kalabalığın bir kısmı yaya olarak küme küme bizim bağın içinden geçiyordu;
375. bunların çoğu toza toprağa bulanmış, silahlarını taşımaktan bıkmış yorgun düşman askerleri idi;
376. birbirlerini çağırarak ve karma karışık olarak yürüyorlardı.
377. İşte; kasabaya bu günün akşamı ateş vermişler.
378. Ben uzaktan, yangının aksini yarisına doğru iyice görmeğe başladım,
379. gökyüzünün doğu tarafı öyle bir kızılık içinde idi ki..
380. Birden bire gündüz oluverdi sandım.
381. Bu esnalarda yolun üstündeki kalabalık biraz azalmıştı.

ISSIZ KÖY ve DİLSİZ KIZ -37-

382. Lâkin, bu çökmüş toprak damların altında çıkan yanık kokuları da mı bir vehimdir?

383. Arabamızın sağ tarafında şu kurumuş merkep iskeleti, biraz daha ötede şu şişmiş manda leşi; arkadan gelen müthiş bir sadme ile öne doğru fırlamış duran şu mescid duvarının dibindeki didiklenmiş, ıslanmış eşya kümeleri ve bunların başında, birbirine hırlayan şu sıska ve uyuz köpekler, bütün bunlar hep hayal, hep hayal midir?

384. İçimizden bazıları arabadan inip bu ıssız viraneyi dolaşmak cesaretini gösterdi.

385. Akşam karanlığı çöküyor,

386. havada tâ ruha nüfuz eden bir rutubet var.

387. Bu saat, bir sıtma nöbeti saatidir;

388. çenelerim birbirine çarpıyor;

389. oturduğum yerde bir idam mahkûmu gibi büzülüyorum;

390. hiçbir şey, hiçbir şey görmek istemem.

391. Burası âdeta ıssızlığın kaynağı gibidir;

392. bütün Anadolu'yu; mahzun, dalgalı Gediz Çayından hummalı Kızılırmak'a, hummalı Kızılırmak'tan ölmüş koyun gözü renkli Van Gölüne kadar, bütün o sark dağları, o çetin taşları, o çıplak tepeleri, o sarı yaylaları, o karanlık vadileri, ademin gölgesi gibi kaplayan ıssızlık mutlaka hep buradan çıkıyor.

KÜÇÜK NERON -45-

393. Şimdi, alev ve duman sütunları büyümlü bir usare ile dakikadan dakikaya büyüüp serpilen kızılıtlı ağaçlar halinde etrafa dal budak salıyor

394. ve rüzgârın istikametine doğru kıvılcımlar saçarak irkiliyordu.

395. Mevki kumandanı Filipos, bu kıvılcımların ışığında her zamandan daha beyaz görünen minarelere baktı;

396. sıra sıra, irili ufaklı otuz sekiz tane idiler.

397. Faciadan bîhaber görünüyorlardı;

398. o kızıl dalgalar içinde sanki, nârîn lekesiz kuğu boyunlarını andırıyordular.

399. Yarım saat zarfında şehrin beş on noktasında birden patlayan ve müteakiben birbirine kol atarak genişleyen yangın, Manisa'yı bir yanardağ haline sokmuştu.

400. Derinden derine yıkılan evlerin çatırtıları, bağrıışan halkın vaveylâsı, silâh sesleri ve bomba tarrakaları hep bir araya karışarak bir bora esnasında bir ormanda duyulan mahzur uğultuları hatırlatıyordu.

401. Kumandan Filipos, kendi şerefine bir şehrâyin seyreden bir tâcîdar gibiydi;

402. buna rağmen, hâlâ, yerinde oturamıyor,

403. balkonda kamçısını sallayarak bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu

404. ve ikide bir parmaklıktan sokağa sarkıp oradan geçen yunan askerlerine sesleniyordu:

405“Hükümet konağını ne vakit ateşleyecekler? İstasyon civarındaki Müslüman evlerini unutmayınız! Halkın dağılmasına dikkat ediniz. Ne duruyorsunuz? Haydi.” diyordu

406. ve onlar sağa sola koşmağa başlıyorlardı.

407. Lâkin düşman devriyelerinin, sokak başını tutan noktaların bütün gayretlerine rağmen evlerinden dışarıya fırlayıp sokaklara yayılan halkı dağlara ve ovalara dağılmaktan menedemediler.

408. Bu halkın evlerinden dışarıya uğrayışı aynı zamanda muhtelif noktalarda hep birden fişkırان suların birer küçük sel halinde akışı gibi bir şey oldu.

BİR MEZCUP -51-

409. Zira o civar halkının telâkkisine göre insan ancak iki tarikle erebilirmiş.
410. Hamdi'nin ise okuyup yazması yoktu;
411. demek ki mutlaka ikinci tarikin yolcularındandı.
412. Kaç yaşındaydı?
413. Bunu tayin etmek de güçtü.
414. Zira, Hamdi köse idi.
415. Ve kemiklerine yapışmış derisinde hiçbir buruşukluğa, hiçbir çizgiye tesadüf etmek mümkün değildi.
416. Kafasını daima, ustura ile traş ettirdiği için saçlarının rengini de kimseler görmemişti,
417. fark etmemiştii
418. O derin ve siyah gözlerinde ezeli bir gençlik saffeti ve harareti vardı.
419. O gözler ki herkesin derdini söylemeden anlardı.
420. Bir gün, bir genç kız, ailesinin haberi olmaksızın korkudan titreyerek onun yanına gelmiş,
421. Hamdi başını çevirip de gelenin kim olduğunu görmemişti bile;
422. yalnız, dudakları arasından şu sözler dökülmüştü:
423. - "Haydi git,
424. haydi git!
425. Telini duvağını hazırla"
426. Meğer bu kızcağız senelerden beri imkânsız izdivaç peşinde imiş.
427. Senelerden beri nereye gittiği ne olduğu bilinmeyen hayırsız bir nişanlıyı beklemiş.
428. Hamdi'nin "Haydi git duvağını hazırla" sözünü söylediği günün üstünden bir hafta ya geçmiş ya geçmemiş,
429. kızın nişanlısı evlenmeye her vakitten ziyade hazır memlekete dönüvermiş
430. ve ikinci hafta hemen düğün olmuş.

HEM KATİL HEM MÜTTEHİM -57-

431. Viski, konyak, rakı... hepsine, hepsine tahammül ederim;
432. fakat bir damla şarap içemem.
433. Bir arkadaşımız anlatırdı.
434. Üzerine su içtikçe, derdi, sarhoşluğu tazelenir.
435. Sabahleyin baş ağrısından mide bulantısından göz açamazsınız.
436. Biz Akhisar'da kırk sekiz saat içeriz de,
437. sonunda mahmurluğunu bile çekemeyiz.
438. Vakıa, son zamanlarda buna imkân bulamıyoruz.
439. İzmir'den gelen hâlis ispirtolara mum oluyoruz: Hâlis Amerikan İspirtosu...
440. Hüseyin Bey bu tarzda söylene söylene Manisa'ya vardı.

441. İyice gece olmuştu.
442. Bu istasyonda tren uzun durur.
443. İndik.
444. Biraz yemek ve içmek için Pavlo'nun lokantasına girdik.
445. Bu Pavlo, öteden beri Türk düşmandır,
446. fakat dükkânında fazla para sarfedenlere karşı hürmetkar olmasını bilirdi.

GÜVERCİN AVI -65-

447. Bunun üzerine gelenlerden biri gülerek lâubali bir tavırla ona yaklaştı..
448. "Merhaba beyim; yabancı değiliz," dedi.
449. Hüseyin Bey, bu sözleri söyleyerek kendisine elini uzatan genç düşman çavuşunu tanıır gibi oldu;
450. fakat, pek iyi hatırlayamadı.
451. Çavuş sırnaşık bir gülüşle sordu:
452. "Tanyamadınız mı?
453. İspiro'yu tanıyamadınız mı? İspiro?.."
454. Hüseyin Bey, birden: "Ha, evet" dedi.
455. Bu adam, beş sene evvel Hüseyin Bey'in yanında altı ay kadar hizmetkârlık etmişti;
456. eli uzunca ve açığız bir delikanlıydı.
457. Gittikçe lâubalileşen bir tavırla elini ihtiyar adamın omzuna koydu
458. ve kulağına eğildi.
459. Yavaşça:"Birkaç akşam burada kalacağız," dedi.
460. "Zâbitler köy evlerinde rahat edemezler,
461. biraz ikram lazım..."
462. Hüseyin Bey şaşkın bir halde.."Peki buyursunlar," dedi.
463. İşte, bunun üzerinedir ki düşmanlar ihtiyarın yanına geldiler,
464. gülüşerek, konuşarak etrafını aldılar;
465. ve havada uçuşan güvercinlere nişan almak istediler.
466. Hüseyin Bey elindeki kargıyı asabiyetle sallayarak yarı öfkeli yarı tehditli bir sesle:
"Yo," dedi;
467. "Güvercinlerime dokunmayınız!"

UTANÇ -71-

468. Oradan buraya gelinceye kadar dolaşmadığım yer, görmediğim memleket kalmadı,
469. o boyda o posta bir tek adama rast gelmedim.
470. Bunun için zannediyorum ki,
471. o boyda o posta bir adam kâbil değil ortadan kaybolamaz;

472. adını bilmeseler bile heybetini tarif etsem gene bulunur.
473. Burdur' da da böyle olmadı mı?
474. Heybetini tarif eder etmez, hemen tanıdılar;
475. buradan geçti,fakat, durmadı İstanbul'a gitti, dediler.
476. İşte bundan ötürü buraya geldim;
- 477.üç aydır buradayım;
478. başvurmadığım yer kalmadı;
479. hükümete müracaat ettim,
480. polise gittim,
481. yok,
482. yok...
483. Şimdi kahvehanede kadını dinleyenler çoğalmıştı;
484. uzaktan yakından herkes bu mükâlemeye kulak misafiri oluyordu.
485. O üç kişinin yanbaşındaki masaya kalpaklı, poturlu bir adam geldi,
486. oturdu,
487. ve o da kadını merakla dinlemeye başladı.
488. Yola çıkmadan evvel neyim var neyim yok, satmış,
489. yanına epeyce yol harçlığı almıştım,
490. hepsini yedim,
491. bitirdim; hepsini...
492. Tek onu bulsaydım.
493. Hemen, o yeni gelen adam yerinden fırladı
494. kadının yanına yaklaştı,
495. üst üste ve büyük bir telaşla: "Ödemişli mi dedin?
496. Sen Ödemişli misin?
497. Tabii Ödemişliyim.
498. Nalbant Ahmet'i tanırım
499. On gün evvel Şehzadebaşı'nda rastgeldim.
500. Fakat, hanım, kocan şimdi senin dediğin gibi değil.

HASRETTEN HASRETE -77-

501. Namık'ı görünce yüzünde ne bir hayret ne de bir meserret alameti belirdi;
502. güya onu biraz evvel terk etmiş gibi hareketsiz bir tavırla elini sıktı;
503. kaç senedir nerede olduğunu ve nereden geldiğini sormadı bile...
504. Diğeri en samimi fikir ve kalp yoldaşlarından biriydi.

505. Namık bir iskemle alıp oturmaya cesaret bile edemedi;
506. bir şey söylemiş olmak için:“Burada ne işin var?” dedi.
507. Öbürü, akli başka şeylerle meşgul, gözleri başka yerlerde dalgın cevap verdi:
- 508.“Akrabamdan birisi şu anda mevkuf; onu gidip göreceğim; müsaade saatini bekliyorum,” dedi.
509. Birbirlerinden tekrar görüşmek vaadini almaksızın ayrıldılar.
510. Namık, o akşam, evine dönerken, içinden düşünüyordu.
511. Kendimi hepsinin hafızasında menkuş sayıyordum.
512. İnsanı ne çabuk unutuyorlarmış.
513. Evinden ikinci çıkışında arkadaşlarından birkaçına daha tesadüf etti;
514. daha doğrusu kendisi gidip aradı.
- 515.Bunlardan biri Harbiye Nezaretinde memurdu;
516. Şam’da tanıdığı ve az zaman içinde çok sıkı dost olduğu bir gençti.
517. Namık’ı görür görmez evvela dik dik yüzüne baktı.
518. “Kiminle müşerref oluyorum efendim” dedi.
519. Namık ne cevap vereceğini bilemedi;
- 520 neden sonra kendini güç belâ tanıtılabildi.
521. Harp refiki dalgınlığını mazur gösterecek söz bulamadı:
522. “Ne kadar değişmişsin?. Şişmanlamışsınız;çok şişmanlamışsın,” dedi

HÜSEYİN ÇAVUŞ

- 523.Fakat, Hüseyin Çavuş bu feverana beş paralık ehemmiyet vermedi,
524. arkasını döndü,
525. çıktı
526. gitti
527. Biz kendi elimizle hasırları dışarı çıkardık
528. ve arabacımızı çağırıp odayı süpürttük;
529. seyyar karyolalarımızı kurdurduk.
530. Fakat, karanlık basmış,
531. ışık yoktu.
532. Canımız da sıcak bir çay içmek istiyordu.
533. Ocağı nasıl yakacaktık?
534. İster istemez gene Hüseyin Çavuşa başvurmak lâzım geldi.
535. Aramızda hiçbir şey yokmuş gibi yanına yaklaştım:
536. - Hüseyin Çavuş; Sen bir Müslümana yakışmayacak hareketlerde bulunuyorsun.
537. Biz garip insanlarız.

538. Bin zahmet, bin meşakkatle tâ on saatlik yoldan gelmişiz,
539. karnımız aç,
540. vücudumuz yorgun.
541. Birdenbire yüzünün biraz evvelki o sert çizgileri yumuşadı:
542. “Ne demek istiyorsun? Ben size ne ettim?” diye sordu.
543. Ben gülerек:
“Daha ne edeceksin? Bizi kovdun! Hüseyin Çavuş, azizim bizi kovdun...” dedim.

MUHACİR KERİM AĞA -91-

544. Onu yanan köylü harabeleri içinde ilk gördüğüm zaman sırtını yarı yıkık bir duvarın taşlarına dayamış, dizlerini dikmiş ve gözlerini meçhul bir noktaya saptanmış oturuyordu
545. Beyaz –fakat temizlenmemiş tiftik gibi beyaz - saçları, rengi atmış, kenarları yağlı bir fesin altından ensesine doğru sarkıyordu;
546. kıldan örülmüş dizliklerine yarım yamalak örttüğü bacakları sanki yanmış ta derileri yüzülmüş gibi gözüküyordu.
547. Derin bir uykudan uyanır gibi silkiniyor ,
548. “Merhaba; safa geldiniz,” diyor
549. ve ayağa kalkmaya hazırlanıyor.
550. Biz, “otur, otur rahatına bak,” diyoruz.
551. O, kül rengi ile mavi arasındaki gözlerini bize doğru çeviriyor,
hazin bir tebessümle gülümsemeye çabalıyor:
553. “Rahat mı?.. Ne rahatı? Zaten kalkacaktım. İşim başımdan aşkın,” diyor.
554. Birden yanımızdaki köylülere sordu?
555. “Bizimkiler nerede?”
556. Köylülerden biri, eliyle viran köyün taş yığınları üstünden ovayı gösterdi:
557. “Deha, oradalar...
558. Harman yerinde yanmış buğdayları ayıklıyorlar...”
559. Bu bahsi geçenler onun karısı ve torunları idi.
560. Kızı işgal esnasında birçok vahşetlere maruz kaldığı için köyün diğer genç kadınları gibi günlerden beri bir köşede hasta ve bitap yatıyordu.

561. Kerim ayağa kalktı;
562. havaya baktı;
563. “Allahuâlem, bu gece yağmur yağacak... Mutlaka damın üstünü kapayalım.” dedi
564. ve bize dört beş günden beri yaptığı işi gösterdi.

KATMERLİ BİR HIYANET -97-

565. “Oh, ne âlâ, inşallah büsbütün koğar çıkarırlar,” dedi.
566. Nuri Efendiye bir Rum kadının bizim lehimize bir temennide bulunuşu hiç acayip görünmedi;

567. zira, onda sevdiği kadından başka bir şahsiyet tevehhüm etmiyordu;
568. bu kadın Rum mudur, Türk müdür, hiç bilmiyordu.
569. Diğer bir gün Nuri Efendi gittikçe yaklaşan bir tehlikeye dair endişelerini söylediği zaman, genç kadın, âdeta huysuzlandı,
570. sinirlendi.
571. Nuri Efendiden ziyade müteessir göründü;
572. genç adam bu hale de hiç şaşmadı,
573. gayet tabii buldu.
574. Nuri Efendi, ara sıra sevgilisine lâtife tarzında: “Buraya gelecek olurlarsa beni müdafaa eder misin?” derdi.
575. Despino: “Allah göstermesin!” diye cevap verir
576. ve şefkatle sevdalısının boynuna sarılırdı.
577. Böylece aylar geçti
578. ve meş’um gün geldiği vakit genç kadın Nuri Efendiye her zamandan ziyade bağlı görünüyordu.
579. “...” tahlisesinin arifesinde idi;
580. gece yarısı, onu, hastaneden aramaya geldiler.
581. Despino boynuna sarılmış bırakmak istemiyordu:
582. “Yok, gitmeyeceksin, seni benden ayıracaklar; ben sensiz ölüürüm,” diyordu.

DÜŞMANA İLTİHAK -103-

583. Bir defa ele geçecek olursa mutlaka sağ kalmayacağına emindik;
584. fakat, keder onu o kadar çocuklaştırdı ki,
585. söz dinlemesine imkan kalmadı.
586. İkide bir: “Neden böyle elimiz kolumuz bağlı duruyoruz; ne vakit bu baskını yapacağız? Ne vakit? diye soruyordu.
587. Hangi adamlarla, hangi silahlarla düşmanın o kadar muntazam olan kuvvetlerine karşı gidebilecektik?
588. “Ne olur; bir tecrübe edelim?” diyordu.
589. Bu yüzden Ziver Bey’in muamelesi gittikçe değişti.
590. İkide bir içimizden birine çatmak için vesile arıyordu.
591. Bazan bu vesileleri kendisi icat ediyor;
592. meselâ durup dururken: “İnşallah günün birinde baskını onlar yapar; bekliyorum, dört gözle bekliyorum.” diyordu.
593. Bir gün gene böyle meş’um temenniler de bulunurken arkadaşlarımızdan birinin sabrı tükendi:
594. “Ziver Bey, ağzını hayra aç; öyle bir şey olursa ilk belâ senin başına gelir” dedi.
595. Ziver Bey, acı bir tebessümle güldü:
596. “Ona şüphe yok,” diye söylendi.

CEVİZ -107-

597. Henüz insana alışmamış bir ürkek hayvan yavrusu tavriyle yanımıza yaklaştı;
598. bir müddet şaşkın, yüzümüze baktı

599. ve kendisine bir şey söylememizi bekledi:
600. "Çocuğum; sen burada yalnız mısın?"
601. Kafasını iki defa yukarıya doğru salladı:
602. "Hayır," dedi,
603. "dedemle ablam tâ şuracıkta..."
604. "Köyde başka kimse yok mu?"
605. Çocuk etrafına bakındı:
606. "Hep gittiler, hep gittiler..." dedi.
607. "Yani burada üstü örtülü sağlam kalmış bir ev yok mu?"
608. Bu sualimiz üzerine köylü yavrusu hiç unutmayacağım bir tebessümle gülümsedi;
609. bir çırpıya benzeyen kolunu sol tarafta bir yere uzattı:
610. "Aha, şurada bizim ev var" dedi.
611. "Haydi, göster bakalım sizin evi!..."
612. Çocuk önümüze düştü,
613. kırk elli adım ötede kısmen toprağa gömülmüş, ini andıran bir odaya vardık.

ON DÖRT YAŞINDA BİR ADAM -113-

614. Karşımda yer gösterdim.
615. Pabuçlarını yan yana büyük bir ihtimamla çuvalın üstüne yerleştirdi;
616. kendisi de sırtı arabacıya ve yüzü bana çevrik ayaklarını altına alıp oturdu.
617. Yavrucağı gittikçe daha sevimli buluyorum;
618. kendine göre saygılı, terbiyeli bir tavrı da var;
619. ve zeki, parlak gözleri ile dikkatli dikkatli beni süzüyor.
620. Bu gözlerin önünde kendimi âdeta mağçup hissediyorum.
621. Tıpkı bir büyük adam gibi bakıyor.
622. Zaten, Anadolu çocuklarında bu büyük adam bakışı ve bu olgun erkek tavrı seyrek görünen şeylerden biri değildir.
623. Bunlar, bazı mahlûkat gibi sanki doğdukları günden itibaren yürümeye, işlemeye ve hayatı anlamaya başlarlar.
624. Hiç oyun devirleri yoktur;
625. sekiz dokuz yaşlarına basar basmaz maişet kaygıları, vaktinden evvel kavrulan kabuk bağlayan fidan vücutlarını şiddetli bir rüzgâr gibi sarsmağa başlar.
626. Bu çocuk da neden onlardan biri olmasın ,
627. soruyorum:
628. "Sen kaç yaşındasın bakayım?"
629. "On dört yaşındayım," diyor
630. ve acayip bir vakar ile önüne bakıyor.

KÖYÜNÜ KAYBEDEN KADIN -119-

631. Erkeklerimizi de unuttum,
632. ben de onlarla beraber bağırip çağırmaaya başladım.
633. Bizim ödümüz koptu,
634. kuzular gibi birbirimize sokulduk,
635. yere çömeldik.
636. .Kadın durdu,
637. bütün söyleyeceklerini unutmuş gibiydi.
638. Esasen bahsin tamamiyle dışında olan ve önu ardu bulunmayan bu tafsilâtın onun istediği şeyle ne alâkası olabileceğini bir türlü anlayamıyordum.
639. "Sözün kıtası, sen asıl ne demek istiyorsun, onu söyle!" dedim.
640. "İşte onu anlatıyorum ya!" dedi.
641. "Ben köyüme gitmek istiyorum."
642. Allah aşkına; beni köyüme gönderiniz.
643. Bak,
644. düşman her yerden çekilmiş, gitmiş, diyorlar;
645. herkes yerli yerine dönüyor;
646. ben tek başıma ortada kaldım!

BİR ŞEHİT MEZADI -125-

647. "Var,
648. var ama küçük bir delik.
649. Dışından hiç görünmüyor;
650. yamanır;
651. bir şey değil yep yeni kalpak!
652. Sonra elinde bir matra sallamaya başlıyordu;
653. daha sonra ya bir kayış, ya bir dolak, ya bir mendil destesi uzatıyordu:
654. "İki yüz olsun"
655. Bunlar da satılıyor,
656. sıra bir gömleğe, bir dona, bir diş fırçasına, bir tarağa, bir tıraş takımına, bir bilek saatine, bir küçük cep aynasına geliyordu.
657. Bütün bu hususî eşyanın şekline, nevine, rengine göre ölenin hüviyeti gözümün önünde teressüm ediyordu.
658. Kâh "Tuvalete düşkün bir genç!" diyordum.
659. Kâh "İntizam ve ihtimamı seven bir adam!" diyordum.
660. Kâh "Mütevazî, fakir bir küçük zabıt" olduğuna hükmediyordum.
661. Bir gün Mülazım Sani Cevdet Efendi isminde bir şehidi mezadı oldu.

662. Bunun eşyasının büyük bir kısmını Fransızca, Türkçe bir sürü edebî kitaplar ve resimli risaleler teşkil ediyordu.

GARİP BİR BENZEYİŞ -129-

663. İki yıldır bir defa yüzünü göstermedim.

664. İki yıldır anacığın ne haldedir,

665. bir defa sormadın.

666. Vasıf'ım, Vasıf'ım; bak

667. ne hallere girdim!

668. Bırakmam,

669. bırakmam,

670. bir daha vallahi seni bırakmam.

671. "Bırak kadın,

672. bırak.

673. Ben Vasıf değilim."

674. Lâkin, kadıncağz arkadaşımın kendi oğlu olduğuna o kadar emindi ki

675. ne onun, ne de benim azarlarımıza hiç kulak asıyor

676. ve elleri genç adamın eteklerine sımsıkı yapışmış olarak feryad ve figana devam ediyordu:"Çeteye yazıldığı gün, altı ay sonra gelirim dememiş miydin?"

677. Bu kaçınıcı altı ay

678. yavrum, bu kaçınıcı altı ay?

679. Eskisi gibi kudretim kalmadı,

680. köyümüz yandı,

681. evimiz barkımız darmadağın oldu;

682. teker teker yetiştirdiğimiz o davarlar hep gitti.

BİR HASTAHANE KOĞUŞUNDA -135-

683. "Ben Sakarya'nın garbında yaralandım;

684. yaram bacağımdan olduğu için arkadaşlar ile beraber geriye çekilemedim.

685. Allah yazmış,

686. esir düştüm.

687. Geldiler,

688. haydi kalk yürü dediler.

689. Kırık bacağımı gösterdim;

690. bununla nereye gidebilirim, dedim.

691. Beni kollarımdan tutup sürüklemeye başladılar.

692. Ben, bir aralık, muhafızları, az ve başka işlerde meşgul görerek kaçmak istedim;

693. fakat; yirmi otuz adımlık yer ya gittim ya gitmedim derhal yakalandım.

694. Bunun üzerine döğmeye başladılar.

695. ‘Silâhsız ve yaralı adamı döğmek kolaydır, vurun vurun!’ dedim.

696. Daha ziyade döğmeye başladılar.

697. Bir tanesi süngünün ucunu vücudumun ötesine berisine batırıyor

698. ve Türkçe ‘Hâlâ da söyleniyor bre domuz Türk!’ diyordu.”

BİR BEYOĞLU DÖNÜŞÜ -140-

699. Hele şu geçen kadına bak;

700. insan her adım başına bunlardan birine rast geliyor.

701. Eskiden böyle mi idi?

702. .Hatırlamaz mısın?

703. Seninle saatlerce dolaşırdık

704. da yüzüne bakılacak bir kadına tesadüf etmezdik.

705. Mütarekeden sonra doğrusu buraya başka bir neş’e geldi.

706. Avni, öteden beri yüksek fikirlerden, derin hislerden uzak, basit zevklere düşkün, bütün mânasıyla alafranga bir adamdı.

707. Memleket muhabbeti filân gibi şeylerden tamamiyle mahrumdu.

708. Onun için, Necati onun bu mütalaalarına kızmıyordu.

709. Yalnızçinde mânasını anlamadığı bir sıkıntı hissediyordu

710. ve bir zamanlar bu yerlerde sözlerini yarım yamalak dinlediği bu adamla ne neş’eli ne çılgınca ferahlı saatler geçirdiğine şaşıyordu.

711. Şimdi, gözü nereye ve kime ilişirse orada gönlünü üzen bir şey seziyordu.

712. Bu mağazaların kapıları ve câmekanları üzerinden Türkçe harfler kaldırıldı diye mi böyle oluyordu?

713. Necati kendi memleketinde, kendi dilini söyleyenlerin bu kadar azalmış olmasına mı kızmıyordu?

714. Hayır,

715. belki bunlar hissettiği azabın zahiri sebeplerindendi.

GİZLİ POSTA -149-

716. “Ben de sana yazıyordum:

717. “Kendimi yalnız, şifasız, çaresiz bir tarzda yalnız buluyorum.

718. Bu büyük şehrin içinde ben neyim?

719. Ben kimim?

720. Kitaplarım olmasa çıldıracağım.”

721. “Çok geçmedi,

722. tekrar İstanbul’a döndük.

723. Sen resimden bıkmıştın;

724. ben artık şiir yazmıyordum;

725. diyordum ki:

726. Her şey söylendi,

727. her şey duyuldu.

728. Sen diyordun ki:

729. ‘Sixtin Manastırının duvarlarını ve tavanlarını gördükten sonra hâlâ resim yapmaya uğraşmak neye yarar?’

730. Ya Anjela kadar büyük olmalı

731. ya vazgeçmeli.’

732. Ve hayatımız, önümüzde nihyeti bulunmaz,dümdüz, bir çöl gibi seriliyor,

733. uzuyordu.

734. “Kendi yerimizde ve kendi yuvamızda iki avare, iki serseri kuş idik.

BİR YURT YERĞİSİ -157-

735. Fakat, hikâyemizin iptidasında söylediğimiz gibi, İstanbul’a ayak bastığı ve bu münzevi eve girdiği ilk günden itibaren muhtaç olduğu sükûnu bulmuş olmasına rağmen üstüne çöken bu kasvet nereden geliyordu?

736. Bir saraydan çıkıp da bir kulübeye düşen adam, etrafını nasıl yadırgar; kibar bir meslisten ayrılıp da kendini birdenbire dünyanın en süflî insanları arasında buluveren bir kimse, ruhunda nasıl tiksilmeye benzer bir şey hissederse Namık Cemil de etrafını öyle yadırgıyor

737.ve görüşüp konuştuğu kimseler karşısında öyle tiksilmeye benzer duygulara kapılıyordu.

738. Bütün eski aşinaları, akraba ve teallûkatı sokakta gördüğü adamlar, vapurda yanına oturanlar vücuduna âdetâ bir ürperme veriyordu.

739. Gözleri bu insanların her hareketinde bir başka bayağılık keşfediyor,

740. bütün işittiği sözlerde tarif edilmez bir kabalık ve sathilik buluyordu.

741. Onun için günlerce odasına kapanıp oturuyordu.

742. Hattâ, ne anasını, ne de kardeşlerini görmeye, dinlemeye tahammülü vardı.

743. Fakat bu odada rahat etmek ne mümkündü.

744. Burada her şey ya gözüne veyahut da vücuduna batıyordu.

745. Duvarların alacalı sıvıları, pencerelerin şekli,döşemeler, perdeler ve girip çıktığı yatak onu ayrı ayrı rahatsız ediyordu.

746. Avrupa’da dolaştığı müddetçe kâh en yüksek otellerin en son konforlarıyla hazırlanmış odalarında, kâh orta halli pansiyonlarda ve bazan küçük köy misafirhanelerinde kalmıştı.

747. Fakat, bunların hiçbirinde kendini bu derece yabancı hissetmemişti.

748. Birbirini velyeden uzun senelerin onun kanına karıştığı birçok itiyatların tesiri altında alaturka muaşeret tarzına bir türlü alışamadı.

749. Ve onun için de tuvaletinden yemesine, içmesine kadar bütün gündelik işleri birer işkence halini alıyordu.

750. Ne hayatı kendisine uydurabiliyor,

751. ne kendisi bu hayata uyabiliyordu.

TALİH -163-

752. Geçen gun sokakta, uzaktan gördüm,

753. yanına yaklaşmaya cesaret edemedim;

754. sefalet bütün vücudunu bir cüzam yarası gibi kaplamıştı.

755. Kenarları dört parmak yağ bağlamış fesinden, eski terlikten hiç farkı kalmamış yazlık keten ayakkaplarına kadar bütün kıyafetinde ağlayan, bağıran, kıvranan bir şey vardı.

756. Pardess bir kabahatin cezası olarak etine yapıştırılmış çürük bir hayvan derisi gibi idi.

757. Nasıl oldu ,

758. bilmiyorum,

759. o kadar kalabalık içinden beni seçip görmüş;

760. koşarak yanıma yaklaştı

761. gözlerinin içi gülüyordu,

762. dedi ki

763. "Sana rastgeldiğim ne iyi oldu!

764. Yarından sonra Mısır'a gidiyorum;

765. seninle vedalaşamayacağım diye üzülüyordum."

766. "Arkadaşlarımdan birisi Kahire'de bir eczane amış,

767. bana 'gel mutlaka iş bulursun' dedi;

768. ne yapalım kader böyle imiş..."

BİR KR GZ VE BİR KR GÖNÜL -169-

769. Hiç okumak yazmak bilmeyen bu kız, az zaman içinde hece vezniyle yazan birçok geçen şairlerimizi kiskandıracak derecede pürüzsüz, saf, samim şiirler söylemeye başladı.

770. Ne yazık ki bunları o zaman bir deftere kaydetmek lüzumunu hissetmedim!

771. Bu şiirlerden birçoklarının şerif'e ait olduğunu herkes bilirdi.

772. Esasen, Zeliha bu alkısını gizli tutmağa tenezzül bile etmedi;

773. bağrına saplanan oku, mağrur ve müftehir bir nişan gibi taşıdı.

774. Zira, o kendinden başka hiçbir kimse için yaşamıyordu.

775. Esasen Cenabıhak, onu, gözleri kapalı yaratmakla, ayıp denilen mefhumdan mnezzezh kılılmış

776. ve bazı kadınların, hususiyile, geçen kızların ziyneti olan hicaptan mahrumiyeti, ona, büsbütün başka bir füsun, büsbütün başka bir nüfuz ve tesir kudreti vermişti.

SKKENİN TERSİ -175-

777. Necip Bey de kansını gittikçe daha ziyade seviyor,

778. daha ziyade kiskanıyor;

779. onun saadetini, hayatını temin etmek endişesinden başka bir gaye bilmiyordu.

780. Vakıa, müşterek hayatlarının arasına bazı geçici bulutlarla glgelenip karardığı olurdu;

781. fakat bu arızalar, onları daima birbirlerine daha ziyade sokulup yaklaştıran sebeplerin en kuvvetlisini teşkil ederdi.

782. Necip Bey genç karısının hiç bu kadar öfkeli olduğunu hatırlamıyordu
783. ve bu halin sebebini tahmin edemiyordu.
784. Faika'nın kendisine de sorsa ihtimal ki, o da açık bir cevap vermeyecekti.
785. Zira, genç kadın, gayet müptem ve yeni bir kederle tedirgindir.
786. Sanki arkadaşı Naciye Hanımın evinde yediği tatlı şeyler ve içtiği nadide şerbetler yalnız kendisinde değil bütün varlığında bir hazımsızlık ika etmiştir
787. ve musiki ve danslar ve rengarenk abajurlar arasından sızan elektrik ziyaları ve bu gümüş parıltıları, o ipek hışırtıları yarı çıplak omuzları örtüp açar,
788. açıp örter
789. beyazlı, siyahlı kürklerin manzarası sâkin ve içli Faika'ya güya bir nevi görüş ve duyuş gebeliği vermişti.
790. Genç kadın, o muhteşem âlemde çıkar çıkmaz içinde bir şeyin sendelediğini hissetti;
791. kendi hayatı ona tahammül edilmez bir ıssızlık içinde göründü
792. ve yanbaşında kocasını ilk defa olarak bayağı ve adi buldu.
793. Gönlünde ona hakaretli sözler söylemek ihtiyacını duyuyordu.
794. Bereket versin ki, Necip Bey ağzını açıp bir kelime söylemedi;
795. bir koltuğun içine gömülüp karısının yatağına girmesini bekledi.
796. Ve genç kadın, tamamiyle soyunduktan sonra, aynı sinirlilikle yatağın örtülerini kaldırdı

BİR SERENCAM -41-

797. Hayırhah adam, o gece beni yalnız bırakmadı
798. ve sabahleyin erkenden vak'aya dair bana havadis toplamaya gitti.
799. Lâkin, o gün, onunla ancak akşama doğru konuşabildik.
800. Çünkü bütün gün, paşayla bilmem nerelerde uzun bir araba seyranı yapmıştık.
801. Geç vakit, onu, dairenin kapısı önünde bana muntazır buldum;
802. yüzünün hututu karma karıştı.
803. Gözleri yaşla doluydu.
804. Bana yaklaştı
805. ve şunları söyleyerek uzaklaştı.
806. "Karar verilmiş.
807. Yarı sabah, şafakla beraber cariyeler Nil'e atılacak..."
808. Bu haber, benliğim üzerine şiddetli bir darbe gibi indi.
809. Ondan sonra, bana ne oldu,
810. hiç sormayınız.
811. Sanki benliğim en mühim kısmı, asıl benliğim beni terk etmiş
812. ve uzak, meçhul bir cehennemde yanmaya gitmişti.
813. Benden, ortada bir hayal kalmıştı, mahzun bir hayal...

814. İşte bu hayal, neden sonra, içinde gayri muayyen ve bulutlu bir şeyin hasret ve hicraniyle perişan, akşamın gölgelerine karışarak odasına çıktı.

BASKIN -72-

815. Genç kadın, başından şalını kaldırdı

816. ve münis, sevimli bir kedi yaltaklığıyla ona yaklaştı.

817. Esmâ Hanım bir şey söylemiş olmak için: “Pek soğuk bu akşam efendim!” dedi.

818. Hilmi Efendi ellerini oğuşturarak dudaklarında titrek bir tebessümle: “Evet, pek soğuk... Fakat, bu da iyi! Bu oda sıcak ve rahat!...” diye söylendi.

819. “O halde geçin efendim.

820. Mindere oturun,

821. rahat edin,

822. mangalı da önünüze getireyim.”

823. “Teşekkür ederim.”

824. “Sıcak bir şey, bir kahve, bir çay içersiniz değil mi?

825. “Teşekkür ederim.”

826. Hilmi Efendi, ona meydan vermeyerek, mangalı minderin kenarına çekti

827. ve: “Buyurunuz efendim, oturalım.” dedi.

828. Esmâ Hanım, onu, yeşil gözlerinin, lâtif rüyalı bir uykuya davet eden mahmur nazarlarıyla okşayarak, mütebessim: “Peki,” dedi,

829. “cezveyi ve kahve takımını getireyim de efendim...”

830. Odanın köşesindeki dolaptan lâzım gelen şeyleri çıkardı.

ŞAPKA -86-

831. Fazıl Bey, koluyla Matmazel Claire’i dürterek, yavaşça: “İsmi hatırlamıyorum ama” dedi.

832. Hem bunun ne ehemmiyeti olabilirdi?

833. Fazıl’ın bu gibi adamları tanımaması herhalde daha hayırlıydı.

834. O şimdi nişanlısına, sol tarafta aynaları, kırmızı kadife döşemeleri kirli lâmbalarıyla gözönünden sönük birer sinematograf levhası gibi sür’atle geçen, satafatlı âdi rıhtım kahvelerini göstererek:

“Yukarıdaki gazinolarla bunlar arasında ne büyük bir tezat var, görüyor musun Fazıl?” diyordu,

835. “burası âdetâ başka, bambaşka bir âlem.”

836. Ve gülererek ilave ediyordu:

837. “Bilir misin,

838. ben bunları, bu kahvehaneleri neye benzetirim?”

839. “Ben bu kahvehaneleri, pazar günleri, kırmızı boyun bağlarını, kauçuktan parlak yakalarını takıp gayet açık renk kostümleri ve sarı kunduralarıyla kendilerine şık birer mösyö zarafeti vermeye çalışan esnaf çıraklarına benzetirim...”

840. Fazıl Bey, bütün bu çocuklara: “Sahi, sahi ne iyi buldun!” diye cevaplar veriyor,

841. ve gülmeye çalışıyordu.

842. Öndeki adam, siyah fesli, küçük adam, muttasıl başını çeviriyor,

843. sırtı parlak, muzır iki siyah böceğe benzeyen gözleriyle, şerir nazarlı küçük gözleriyle muttasıl onu süzüyor

844. ve yanındakilere eğilip yılan gibi kıvrılarak mahfi ve esrarengiz bir şeyler fısıldıyordu.

845. Fazıl Bey de Claire'e fısıldıyordu:

846. "Gördün mü, gördün mü?" diyordu,

847. "beni tanıdı.

848. Yanındakilere benden bahsediyor.

BİR ÖLÜNÜN MEKTUPLARI -100-

849. Sizi bana ihtar etmeyen yerler benim için boşluk, hiç ve zulmettir.

850. "Elcize bahçesinin havasında siz benliğinizden bir şey mi bırakıyorsunuz?"

851. Orada menekşe kokunuzdan bir parça mı kalıyor?

852. Bilmiyorum.

853. Prenses mektupların birkaçını yere attı:

854 -Bunlar hep birbirine benzer: şiir, aşk, hayal bilmeme ne!- dedi

855. ve ilâve etti.

856. Bu pek gülünç olur,

857. bu pek gülünç olur..."

858. Size asıl ötekileri, en mühimlerini okuyayım.

859. "Dün, sizin o zarif, o pürşir, o melek mevcudiyetinizde bir canavar uyandı galiba!

860. Çünkü, siz dün bir cinayet işlediniz,

861. mükellef ve müdepdep arabaların, muhteşem ve mutantan sarayların, mücevheratın, altınların; bütün bir mutlaka servet kudretinin ve sonra da güzelliğin, taravet ve şehabetin elinize verdiği silâh ile, dün, siz, bir cinayet, fena bir cinayet, âdi bir cinayet işlediniz.

862. Âdi bir cinayet dedim

863. Çünkü cinayetlerin necibi olur,

864. fakat sizinki sefil ve âdi idi.

865. Zira,sizin silâhınız bir damla kan dökmeden öldürdü.

YALNIZ KALMA KORKUSU -115-

866. Ondan ne için korktum?

867. Ondan ne için başımı çevirdim?

868. Bilmiyorum.

869. Kadın bana zannedersen bir şey isteyip istemediğimi soruyordu:

870. 'Hayır, dedim, hayır,

871. beni yalnız bırakın!'

872. "Ben kimim?"

873. Odada yapayalnız, bu garip ruh muammasının halliyle meşguldüm.

874. .Mecudiyetim, o zamana kadar bence kâmilin meçhul, meşkük birtakım varlıklarla muhattı.

875. Biraz hakikate rücu için gözümün önünden sönlük, silik birer sinematograf levhaları gibi sür'atle geçen bu bilmem ne kadar zamanlık silik meşhudatı hayalen tekrar yaşıyordum.

876. Bu, evvelâ, gayet kalabalık, gayet gürültülü, gözleri, kulakları, dimağı yumruklayan bir gümrüktü.

877. .Burası neresiydi?"

878. Bu genç kimdi?"

879. Bilmiyordum,

880. hâlâ bilmiyordum,

881. bütün bu şeyler o kadar hayalî, o kadar gölge,o kadar rüyaydı ki

882. kendimi hâlâ orada, Bakırköy'ündeki evimde, kütüphanemin bir köşesinde sayıklıyor sanıyordum

BİR TERCÜMEİHAL -139-

883. Bu, onun için umulmadık bir saadet oldu

884. ve birden, mecalsiz, düşük omuzlarına metin ve gururlu bir duruş veren bu sıyt-ü şerefin hemşerileri üzerinde hâsıl ettiği tesiri yakından görmek arzusu ile tekrar memleketine döndü.

885. Aldanmamıştı.

886. Bu sefer memlekette onu sıcak ve samimi bir tazim ve terkim avazesi karşıladı.

887. Mabeyne intisap ettiği söyleniyordu.

888. Bütün kalplerde, ona karşı hürmet ve huşu ile dolu hisler uyanıyordu.

889. O, bütün bunları görerek her gün biraz daha etrafındakiyle istihkar etmeği ve kendini gittikçe azametli bir esrar perdesi altında süsleyip gizlemeyi öğreniyordu.

890. Gerçi, Elhac Necdet Efendi'yi çarşıda belediye reisini selâmlarken, adliye diz dize kadı-i belde ile müsahabet ederken, camilerde müftüyle omuz omuza yürürken görenler, onun yüksek yerlerden beşerin mukadderatıyla oynamaya gelmiş bir münci, bir müstesna insan olduğuna hükmederlerdi;

891. bütün evza ve hareketinde, o kadar balâpervaz, o kadar garip bir surette mağrur olmuştu.

892. Amcazadenin erkek evlâdı yoktu.

893. Binaenaleyh, Elhaç Necdet Efendi, merhumun ikinci batından yeğeni olmak münasebetiyle (mincihetülusube) mirasa hak kazanıyordu.

894. Fakat bu pek kolay elde edilir bir nimet değildi.

895. Amcazade vefatından hayli zaman evvel, yeğenini hakkından iskat için her türlü çareye tevessül ederek bütün mülkünü zevcesiyle, kerimesi Zeliha ve Selime hanımlar namına devir ve ferağ eylemişti.

896. Servet mühimdi.

897. Binaenaleyh, yine uğraşmak, yine didinmek, yine mahkemelere müracaat etmek lazım geliyordu.

898. Fakat bu sefer müftülerin, kadınların enis ve hemdemi sıfatıyla mübahi olan Elhac Necdet Efendi için didinmenin, uğraşmanın acaba ne gibi bir manası olabilirdi?"

NEBBAŞ -164-

899. Onlar içeriye girdikten sonra Rüstem Ağa ile Bakırsakal, uzun bir müddet yüz yüze bakiştılar.
900. Birinin gözlerinde ateşin tehdit, öbürününkinin de perişan bir hayret vardı.
901. Arabacıbaşı öfkenin son haddine varmıştı.
902. Yumruklarını sıkarak, iki kolunu birden karşısındakine uzattı
903. ve çok boğuk, gürültülü, hırıltılı bir sesle: “Hâlâ mı duruyorsun? Hâlâ mı?” diye bağırdı.
904. “Defol şuradan,
905. işitmedin mi?
906. Seni istemiyorlar,
907. defol şuradan...
908. Deli Mehmet, hiç sesini çıkarmadı.
909. Dünkü gibi sakin ve lâkayt başını kaşıyarak ve çarığının demir ökçelerini sivri kaldırımların üzerine sürçerek ve arasıra dönüp arkasına bakarak yavaş yavaş uzaklaştı.
910. O gün, tâ güneş batıncaya kadar hiçbir iş görmedi.
911. Ne köşe başındaki cumbalı evin suyunu taşıdı,
912. ne Nikeli bakkalın kepengini indirdi;
913. ne de iskeleye yük taşımağa gitti.
914. Derin bir tembellik ve bir serserilik ihtiyacı duyuyordu.
915. Tamam iki saat, kolları sarkmış, başı eğilmiş bir halde, yerin sivri kaldırımlarında, ökçelerinin hadidî ve derbeder musikisini gezdirerek bütün Üsküdar sokaklarını dolaştı
916. ve alacakaranlık, yoldaki taşların eşkâlini silmeğe başlar başlamaz, mutadî hilafına, erkence gidip yatmayı düşündü.

BİR KADIN MESELESİ -177-

917. Binaaleyh, misafirlerinin önünde her akşam, geçmiş zamanın enkazını deşmek Veli Bey'in en büyük zevklerinden birini teşkil ederdi.
918. Onun gençliği –kendi tâbirince- vâsi bir tecrübe kazandı idi:
919. Orada aşka, fedâkarlığa, kahramanlığa, her türlü garaip ve fecaiye dair neler bulunmazdı.
920. Bu akşam, şu kadın meselesi, onda yine, birçok zamanlar hayatının mühim bir parçasına hâkim olan, bir sevda sergüzeştinin biraz kanla bulaşmış bir hatırasını uyandırıyor.
921. “Yirmi yaşında idim,” diye başladı;
922. “Şimdi, tamam kırk beş sene oluyor.
923. Babam henüz vefat etmişti.
924. Ben büsbütün serbest kalmış ve zamanımı İzmir'de İstanbul'da zevk-ü safa âlemlerinde geçirmeye başlamıştım.
925. Validemin ısrarlarına rağmen evlenmemekte daima inat ediyordum.
926. Bekarlık bana çok hoş geliyordu.
927. Her geceyi başka bir kadının kolları arasında geçiriyordum.

928. Bunları birer birer tadıyordum.
929. "Bazan bir gecede yirmi, otuz lira yediğim olurdu.
930. Bana buradan para yetiştiremiyorlardı.
931. "İşte, tamam böyle çılgınlık zamanımda idi ki
932. İzmir'de –Hoca İhsan'a dönerek- ona tesadüf ettim."

KİRALIK KONAK -23-

933. Bunun içindir ki, Naim Efendi, Faik Bey'in, Seniha'nın yatak odasına girip çıkmasından ziyade, Cemil'in onunla beraber geç vakitlere kadar dışarıda kalmasından ürker ve endişe eder.
934. Bu hususta hissî onu aldatmıyor.
935. Hakikaten Faik Bey'de kumar iptilası her iptilanın fevkindedir,
936. o daha şimdiden kadından bıkmış
937. ve sevdadan yorulmuştur.
938. Nitekim o gün, akşam üstü çaydan sonra kadınlar gülüşüp konuşmaya o kadar meyyal, gençler fısıldaşp söyleşmeye o kadar teşne iken Faik Bey ısrarla, bir poker poker partisi yapmak teklifinde bulundu
939. ve meclisin umumi itirazlarına rağmen, salonun bir köşesinde bir "kare" teşkil etmeye muvaffak oldu.
940. Zira, Cemil'den başka Madam Kronski ve Beyoğlulu diğer birkaç madam, bu oyunun coşkun heveskârlarındandırlar.
941. Seniha, salonun diğer köşesinde arkadaşlarından iki genç kızla biraderinin dostlarından iki genç adam ve yeni evlenmiş bir hanımdan bileşik bir grup ortasında büyük halasının torunu Hakkı Celis'in kendisine okuduğu şiirleri dinler görünüyordu.
942. Ta içinden Faik Bey'e kızgındı.
943. Zira, bu meclislere revnak (parlaklık, süs) verebilecek yalnız onun sohbetleri, onun esprileri, onun şakalarıydı.
944. O, bir köşeye çekilir çekilmez oda, suyu çekilmiş bir havuza dönüyor
945. ve hiç kimse ne yapacağını bilemiyordu.
946. Seniha'nın ise, başkalarının sözlerinden dehşetli bir surette içi sıkılıyordu.
947. Hele halazadesi Celis'in şiirlerine hiç tahammülü yoktu.
948. Bu genç, kendisinden ancak bir iki ay küçük olmasına ve şimdiden birçok şiirleri bazı mecmualarda çıkmış olmasına rağmen, ona, parmakları mürekkep lekeli ve pantolonunun dizleri çıkmış zavallı bir mektep çocuğu gibi görünmekten kurtulamıyordu.

NUR BABA -37-

949. Fakat, çok geçmedi,
950. ya bir, ya iki sene zarfında cesur ve inatçı çocuk yine talihine galebe etmenin yolunu buldu
951. ve bu yol onun için, Afif Baba ölüm döşeğine düştüğü gündün beri odanın ayrı bir köşesinde serili duran Bacı'nın yatağı oldu.
952. Vakıa; ateşin (ateşli) ve körpe Nuri, ancak birçok zahmet ve birçok tehlike mukabilinde girebildiği bu hazanperver (hazana dönüşmüş) yataktan kendi ihtirasat ile metenasip (uygun) bir kam alabilmekten uzak kaldı;
953. fakat, bu onun için, ikbalin yüzünü hiç olmazsa dolayısıyla kendine doğru çeviren bir hadise oldu;

954. çünkü Afif Baba son nefesini verdikten üç ay sonra resmi ve aleni bir hal olan bu münesabet herkesin o kadar merak ve teccüsünü celbetti (çektii) ki,
955. tekke yeniden dolmaya başladı;
956. birkaç sene evvel yavaş yavaş tek tük çekilen misafirler bu sefer heyecanlı bir temaşaya koşar gibi akın akın avdet eylediler
957. ve tekkeye pek az zaman zarfında evvelce görülmemiş bir feyiz (bolluk) ve bereket getirdiler.
958. Tecessüs insanları sevkeden kuvvetlerin en büyüğüdür.
959. Bahusus, bu hâdis, yeni zevç ve zevceyi yakından tanıyanların iradesini altüst edecek kadar mühim, garip ve meraklı idi;
960. Celile Bacı bütün muhibler âleminde temkin ve vakarı, fazla intizamseverliği, hattâ biraz da ahlâkî taassub ile tanınmış,
961. kırkına yaklaşmış bir kadın, kendi elinde büyüttüğü yirmi üçüne henüz basmış Nuri gibi çılgın ve havai bir gencin kucağına böyle düşüversin
962. ve kendinde bu düşüşe meşru bir şekil verecek cesareti bulsun!
963. Mamafih, bu yeni çift haddizatında pek o kadar garip bir manzara arz etmiyordu;
964. çünkü Afif Baba'nın genç halefi, vaktinden evvel yetmişmiş gür ve siyah sakalla çerçevesiyle çevrilen çehresi ve taşkın bir cinsiyetin ifadesini taşıyan süzgin ve halden anlar gözleriyle çoktan bir olgun erkek vakarını takınmış;
965. Celile Bacı ile vaktisiz bir humma ateşi içinde gibi temkinini çoktan kaybetmiş, sesine adeta bir genç kız sesinin titrekliliği, yanaklarına adeta bir yeni gelin kırmızılığı gelmiş
966. ve solgun saçları baştan başa parıltılı bir renge boyanmıştı.

HÜKÜM GEÇESİ -45-

967. Zavallı Sırrı Bey; belki de ittihat ve Terakki Cemiyeti'ni o kurmuştur.
968. Çünkü tarihçi Murat Bey'in bilinen şartlar içinde memlekete dönüşünden sonra, kendi aralarında daha çok birleşme lüzumunu duyan Jön Türkler'in Mısır'da ve Paris'te yaptıkları toplantıların her ikisinde de o bulunmuştu.
969. "Terakki ve İttihat" bu tarihten başlayacaktır ki
970. Jön Türklük hareketine bayrak oldu.
971. Kahire'de, Ahmet Saip Bey'in başkanlığı altında yayınlanan Şurayı Ümmet ve Paris'te çıkan Meşveret yine bu tarihten itibaren başlıklarının altına "Terakki ve İttihat Cemiyeti'nin neşir organıdır" cümlesini koydular.
972. Bu sıralarda gençlik çağıının ateşli devresini taşıyan Sırrı Bey, bu yeni başlayan teşkilâtli hareketin içinde hiç durmak, hiç yorulmak bilmez mücadeleci biriydi.
973. Bundan başka İshak Sükûti'nin en samimi bir arkadaşı olmak ve o ölümler yanında bulunmak dolayısıyla, şahsiyetinin öteki bütün Jön Türkler arasında büsbütün ayrı ve saygıya değer bir manası vardı.
974. Eğer o, bu sıfatını şimdi tamamiyle kaybetmiş bir halde bulunuyorsa, bunun sebebi, yine kendisidir.
975. Sırrı Bey ağırbaşlı olmasını, hiç değilse öyle görünmesini bilmedi.
976. On sekiz yaşında ne idiyse, otuzunda, otuz beşinde yine öyle kaldı; yani atılgan, coşkulu, gürlütlü ve son derece hükmetmeye meyilli olarak.
977. Ahmet Kerim buna rağmen, Sırrı Bey'i saymaktan kendini alamazdı.
978. Ve demin olduğu gibi hemen ona kızmak ve bu kızgınlığını belli etmek üzere iken birdenbire başını kaldırıp onun yüzüne bakınca, bu yüzün sayısız çizgilerinde yarı kahramanca, yarı maceracı bir hayatın binlerce belâlarını okudu.

979. Meselâ henüz on sekiz yaşında bir talebe iken, bir gece yarısı her taraftan su alan bir küçük geminin içinde Afrika'ya süzülüşünü, aradan boyuna prangalar vurulup Fizan zıندانına gönderilişini, bu işkence içinde geçirdiği uzun bir yılı, daha sonra avuç içi kadar bir sandalda, Tunus'a kaçışını, oradan bir geminin ateşçi yamaklığını alarak, beş parasız İskenderiye'ye çıkışını, dinlenmekle ölmek arasında günlerce yabancı şehrin sokaklarında dolaşırlarını, sonunda uzaktan tanıdığı bir Ermeni'nin aracılığı ile bir tramvay şirketine biletçi oluşunu ve günün birinde, Kahire'de bulduklarını işittiği bazı Jön Türk başlarının hizmetine girmek için Tanta'dan Kahire'ye yayan gidişini, daha sonraları –asıl en hazini- Cenevre'de bir keten elbiseyle kalıp üşümek için bütün vücudunu sicimlerle gazete kağıtlarına sararak giyinişini bir sinema şeridi hızıyla gözünün önünden geçirdi.

980. Bu kadar işkence ve acıya bir sendelemeden, mânen hiçbir çamura bulanmadan, bu kadar uzun zaman dayanmış ve hiçbir kere “Yeter, bittim” dememiş olmak Sırrı Bey'in karakterindeki asillığe ve sağlamlığa delil değil de nedir?

981. Ahmet Kerim, Sırrı Bey'in bütün o sevimsiz görünüşlerine, yağlı ve uzun saçlarına, huysuzluğuna, inatçılığına, kibir ve gururuna rağmen, bu pörsümüş derinin altındaki cevheri her an sezdi.

982. Bu adam, saygıya değer değilse bile, her halde acımaya ve sevlimeye lâyıktı.

SODOM ve GOMORE -35-

983. Neden karnının ortasına bir tekme atmadı?

984. Neden o telefonda konuşurken yavaş yavaş arkasından yanaşıp da sanki şaka yapıyormuş gibi ellerini boğazına geçirip onu sıkı sıkı boğmadı?

985. Eğer bunlardan birini yapmış olsaydı şu dakikada kim bilir ne sakin, ne rahat bir adam olacaktı?

986. Dişlerinin ortasından : “Orospu, orospu!” diye mırıldandı.

987. “Mutlaka bir gün elime geçeceksin!”

988. Bundan sonra bir kere daha onu görmeye, onunla yüzyüze gelmeye, tekrar –bir an için olsun!- onun eksenine girmeye tahammülü var mıydı?

989. Bu eksenin nasıl büyüdü “cazibe” gücüyle dolu olduğunu ne çabuk unutmuştu?

990. Hatta şu dakikada bile Leylâ karşısına çıkacak olsa “Mutlaka öldürürüm” diyordu.

991. Fakat içinde başka bir ses, başka bir Necdet'in sesi ona “Hayır! Ayaklarına düşersin!” cevabını veriyordu.

992. Hem bu Leylâ ile birinci ayrılışları mı?

993. Bu Necdet'in Leylâ'ya ilk öfkelenişi mi?

994. İki seneden beri iki haftanın kavgasız geçtiği, iki hafta sükûn ve huzur içinde seviştikleri, iki haftacık olsun yaşlarının hükmünü verdikleri olmuş mudur?

995. Uzun senelerden sonra Avrupa'dan dönüşünde onunla ilk görüştükleri gün aralarında çaktığını zannettiği şimşek belki yalnız kendi gözünde parlayan bir ateşin ışıltısıydı.

996. Belki Leylâ bunun farkına bile varmamıştı

997. ve nihayet günün birinde onlara, “Siz birbirinizin olacaksınız,” dedikleri zaman genç kız bunu ihtiyarlık gibi, ölüm gibi sakınılması imkânsız hâdiselerden biri saymış,

998. “Peki!” demişti.

999. Halbuki Necdet bütün emellerinin, bütün ümitlerinin binasını bu “Peki”nin üstüne kurmuştu.

BİR SÜRGÜN -35-

1000. İstanbul'da olsun, İzmir'de olsun, gelip geçerken şöyle medeniyet namına ne görüyorsanız bunların hepsi Hıristiyan unsurların eseridir.

1001. Türkiye'den Rumu, Ermeniye ve Avrupalıları kaldırmız,
1002. bütün memlekette ne yatacak bir tek otel, ne oturacak bir tek gazino ne de bir mendil almak için tek bir mağaza bulursunuz.
1003. Osmanlı İmparatorluğu baştan başa bir çöl haline girer.
1004. Türkte kafa mı dediniz, nah!
1005. Elinin tersiyle güverte trabzanının kalın tahtasına vurdu.
1006. Bu adam İtalyan tabiiyetinde bir Samatyalı Yahudi idi.
1007. Türk milletinin kabiliyetsizliği hakkında irad olunan bu kısa nutukla heyecana gelen deminki tıknaz Marsilyalı ellerini kollarını sallayarak cemaatin ortasına doğru ilerledi:
1008. "Yazıklar olsun bize, yazıklar olsun, biz medenilere ki," dedi,
1009. "Avrupa'nın burnu dibinde hâlâ bu barbarların uluorta hüküm sürmelerine müsaade ediyoruz."
1010. Ve onları çıktıkları yere, Asya'nın steplerine sürmesini bilmiyoruz.
1011. 20'nci asırda Osmanlı İmparatorluğu diye bir şenat sahnesi mi var?
1012. Bu sahnenin üstünde her gün bir cinayet mi işleniyor?
1013. Bu cinayetlerin mahsulleri kimlerdir?
1014. Bu cinayetlerin mesuliyetinin mühim bir kısmı bize racidir.
1015. Çünkü biz bunların karşısında bitaraf bir seyirci vaziyetinde kalmakla adeta bunlara göz yummuş, bunları tasvip etmiş sayılırız.

PANORAMA -37-

1016. Ankara'nın İstanbul'un bütün zevk ve safa kaynakları onun ateşini söndürmeye kâfi gelmez.
1017. Ne şeref, ne ikbal, ne itibar içindeki boşluğu dolduramaz.
1018. Ev bark isteği, çocuk çocuk mürüvveti, hiçbir şey, hiçbir kimse onu avutamaz.
1019. İşte (...) mebusu Halil Ramiz Bey bunlardan bir tanesiydi.
1020. Kaç yıldır kendisini, Şef'in yakın arkadaşları sırasında görmeye, her akşam Sofra'da yerini almaya alışmışken - birdenbire değilse bile- birdenbire denilebilecek bir hızla bu mutluluktan uzaklaştırılmak hüsrana uğramıştı.
1021. Halil Ramiz, gerçi diğer birkaç bahtiyar gibi Şef'in ne çocukluk, ne gençlik, ne de silah arkadaşıydı.
1022. Memleket gazetelerinin "Mûtat Zevât" unvanını verdiği şahsiyetlerden de değildi.
1023. Hattâ Milli Mücadele'nin ilk günlerinden beri onun maiyetinde çalışanlardan biri de sayılamazdı.
1024. Halil Ramiz, Şef'in Kurtuluş'tan biraz sonra, İzmir'de ya bir tören veya herhangi bir siyasi toplantıda rastgelip tanıdığı gençlerden biriydi.
1025. O sıralarda, yegâne sıfatı ateşli ve milliyetçi bir mektep öğretmenliğinden ibaret olan Halil Ramiz, söylediği heyecanlı bir nutukla onun gözüne girmiş
1026. ve ilgisini çekmiş;
1027. nitekim, çok geçmeden de mebusluğa seçilmişti.

1028. Hey gidi günler, hey; neydi o ilk mebusluk devrelerinin birbirinden parlak kürsü başarıları; o kahramanca öne atılışlar, o sinsi sinsi mırıldanan muhalefete karşı koç gibi tos vuruşlar, o her zaferden sonra coşkun bir alkış tufanı içinde gelip yerine oturuşlar ve akşam saat sekiz sularında numarasız bir otomobille şimşek gibi Çankaya yol boylayışla

1029. Heyhat, şimdi bunların hepsi geçmişe, bunların hepsi unutulmuşu benziyordu.

1030. Halil Ramiz, “melûl melûl düşünüyor..

1031. “Neden böyle oldu? Acaba bir hata mı işledim?” diyor.

1032. Şef'e ve Şef'in ortaya attığı inkılâp davasına aynı sadakatle bağlıdır.

1033. Daima aynı fikir ve söz kahramanlıklarını, kürsüden aynı talakat çağlayanlarını boşandırmaya hazırdır.

ANKARA -28-

1034. Bu Ömer Efendi'ye Sungurlu Zade derler.

1035. Sungurlu Zadelere Ankara'nın muteber bir ailesidir.

1036. Gerçi, çok eski bir aile değildir.

1037. Sungurlu Zade adı işitileli olsa olsa on beş yirmi yıl olmuştu.

1038. Hele iş âleminde ün olmalarının tarihçesi bundan çok daha yenidir.

1039. Büyük Kavga'nın iptidalarında üç kardeşten biri Veysel Efendi, bir tüccarın yanında çalışıyor;

1040. öbürü Ömer Efendi, köyler arasında gezginci manüfaturacılık yapıyor;

1041. üçüncüsü Hüseyin de Dereboyu'nda tabaklık ediyordu.

1042. Ankaralıları arasında hiç kimse bunların adını sanını bilmediği için Büyük Kavga'nın ikinci yılı, birdenbire ne gibi işlerle zengin oluverdiklerini hatırlamaz.

1043. Hatırlasa bile bunda şaşılacak bir şey bulamayacaktı.

1044. Zira Büyük Kavga'da cephe gerisini tutanlardan birçoğlarının, yalnız Ankara'da değil memleketin her bucağında böyle hiç yoktan servet ve samana konuverişleri en tabii hadiselerden biri halini almıştır.

1045. Onun içindir ki, günün birinde, Sungurlu Zadelere, Tahtakale'de (...) hanındaki mağazalarını açıp işe başladıkları vakit Ankara iş ve ticaret âlemi bu yeni müessesenin varlığını alışkın bir tavırla kabul etti.

1046. Gerçi piyasanın bu âni itibarını kazanmak için “Sungurlu Zadelere” hiçbir gösterişte bulunmadılar.

1047. Hiçbir reklâm yapmadılar.

1048. Eski hayatları, eski maişet tarzları (yaşama biçimleri) hattâ eski kıyafetleri ne idiyse gene onu muhafaza ettiler.

1049. Ömer Efendi, elifiye biçimi şalvarla bir nevi külot arasındaki pantolonunu gene parçaları tiftilmiş ve dizkapakları yamalı olarak giyyordu.

1050. Veysel Efendi, rengi atmış zibidi Cer Mollası üniformasını hâlâ sırtında taşıyordu.

1051. Tabak Hüseyin ise, hâlâ tabakhane kokuyordu.

YABAN(29)

1052. Bu kıyısındaki sazlık be bataklık toprağı kadar masraf ve emeğe bağlı iş.

1053. Zaten köy içinde bostancılıktan anlar tek adam yoktur.

1054. Oysa ben, Batı Anadolu'da ne güzel ne yeşil bostanlar görmüştüm.

1055. Ortalarında bir dolaplı kuyu vardı.

1056. Gözleri bağlı bir hayvan durmadan bu dolabı çevirir.
1057. Ortadaki çıkrık kâh bir çocuk gülmesine, kâh bir kadın hıçkırığına benzer sesler çıkarır.
1058. Sıra sıra demir kovalardan sular boşanır,
1059. dolar.
1060. Kavak ağaçlarında Ağustos böceklerinin sesi henüz dinmemiştir.
1061. Kuyunun dört tarafından, düz, uzun, küçük toprak kanallar, serin ve berrak suyu sarışın marul tarlalarına doğru götürür.
1062. Elinde ufak bir çapa ile bu adam kanalların çizdiği geniş dörtgenler arasında güya bir tabiat mezhebinin ibadetini yapıyormuş gibi yavaşça eğilip kalkar,
1063. durur,
1064. çömelir.
1065. Ve siz, bir asma çardağının altında bu âlemin rehavetli bir seyircisisinizdir.
1066. Hava da sulanmış toprak kokuyordur.
1067. İşte, son zamanlar, bu benim biricik hülyamdı.
1068. Boz toprak dalgaları, alabildiğine uzuyor.

HEP O ŞARKI -33-

1069. Yerden temenna mı edecektim?
1070. Yoksa her vakitki âdetim üzere eğilip elini mi öpecektim?
1071. Bilemedim.
1072. Her iki selâmlaşma tarzı da biri potozumun, öbürü yaşmağımın selâmeti bakımından tehlikeli bir hareket gibi görünüyordu bana.
1073. Bereket versin ki, Hakkı Paşanın Hanımefendi, yerinden kalkıp misafirlerinin çemberini yararcasına bir tehâlükle bizi sofanın ortasında karşılamış
1074. ve annemle öpüşür öpüşmez hemen bana dönerek kollarımdan tutmuş;
1075. bir müddet, uzun bir müddet beni hayran hayran seyrettikten ve “Aman yarabbim; ne de yakışmış kızıma şu sedefî ferace!...” dedikten sonra beni kendine doğru çekmiş,
1076. yaşmağımın üstünden yanaklarıma iki uzun öpücük kondurmuştu.
1077. Cemil Bey’in annesi, bu samimi, bu candan kabul tarzı ile beni yalnız içinden nasıl çıkacağımı bilmediğim bir selâmlaşma merasiminden kurtarmış olmadı,
1078. aynı zamanda da bana öyle bir nefis emniyeti verdi ki
1079. biraz sonra taraçanın ben yaşta kızlara ayrılmış olan tarafına doğru giderken kendimi adeta havalarda uçar gibi ferah ve hafif hissediyordum.

ANAMIN KİTABI -16-

1080. O vakit, kız kardeşimle ben babamız gelmezden önce –mektepe dönüşü sevinciyle- oynayıp zıplamakta olduğumuz alt kattaki geniş sofanın bir köşesine sinerek, uzun müddet, iki büyük insan gibi baş başa birtakım hüznünlü düşünelere dalar kalırdık.
1081. .Hattâ, bazı, akşamlar içimize bir gariplik çöküp sessiz ağılayışımız da olurdu.

1082. Sebebini pek iyi bilmeyerek döktüğümüz bu sessiz gözyaşları, sanıyorum ki, hasret gibi, gurbet gibi, kimsesizlik ve çaresizlik gibi birtakım acı duyguların zehriyle doluydu:

1083. Daha bir yıl bir buçuk yıl evvel arkamızda bıraktığımız uzak uzak bir diyarda, çeşit çeşit yemiş ağaçlı bahçesiyle ne büyük, ne güzel, ne süslü, ne ferah ve ne kadar kalabalık bir evimiz vardı!

1084. Bu evde ne kadar hoş tutulurduk;

1085. ne kadar şımartılırdık

1086. ve ne eğlenceli vakitler geçirirdik.

1087. Sabahları, güler yüzlü dadılarımız bizi türlü şaklabanlıklarla uyandırıp kaldırırları, giydirip kuşatışları ve annemizin elini öpmeye götürdükten sonra elvan elvan reçel tabaklarıyla donanmış kahvaltı tepsisinin başına oturuşları; geceleri incecik saz örgülerden kuru yemiş sepetleri etrafında birbirinden tuhaf masallarla avutup uyutuşları ve bu kalkışlar bu yatışlar arasında geçen günlerin her biri bir başka şenlik, bir başka bayram havasıyla dolup taşan saatlerdi;

1088. hele bazı akşam üstleri babamız veya lalamızla birlikte kâh Nil boyunca, kah Ehramlara doğru, kâh şehrin kalabalık caddelerinde yaptığımız araba gezintileri ne tadına doyum olmaz saatlerdi.

1089. Babam bir yanına beni, bir yanına kızkardeşimi alıp da paytona kurulduğumuz an, sanki dünyalar benim olurdu.

1090. Abdullah ismindeki kapıcımız, cümle kapısının eşliğinde bir nöbetçi asker gibi selâm vaziyeti almıştır.

1091. Seyisimiz Beşir, atların başından tutmaktadır.

1092. Biz binerken oturduğu yerden kalkıp ayakta duran arabacı, elinde kamçısı, efendisinin emrini beklemektedir.

1093. Ben, o sırada, içim içime sığmaz, kimseye vakit bırakmadan: “Haydi, sür Özbekiye’ye” diye bir nâra atardım.

1094. Bunun üzerine, babam, yuvarlanıp düşmem tehlikesine karşı daima böğrümden 1095. tutan eliyle beni hafifçe sıkır ve sesini zorla sertleştirmeye çalışarak:

- “Ülen, haddini bilmez bastıbacak, emir vermek sana mı kaldı, burada senden büyükler dururken?...” tarzında bir şeyler söylerdi.

1096. Ama yine neşemden bir şey kaybetmezdim.

VATAN YOLUNDA -29-

1097. Bu ümitlerin her ikisi boşa çıkıp bir de zafer ganimetlerinden Yunanlılara bir aslan payı ayrıldığını görünce müttefikleriyle öyle bir ihtilâfa düşmüşlerdi ki,

1098. hani nerede ise dünkü silah arkadaşlarına harp ilanını göze almak üzereydiler.

1099. Nitekim sembolik bir tarzda göze almış da bulunuyorlardı.

1100. Büyük İtalyan şairi d’Annunzio, Paris sulh konferanslarından birinin Yugoslavya’ya terk ettiği Fiume şehrini İngiltere ve Fransa’nın kesin kararlarını hiçe sayarak arditi namı altında topladığı silahlı kuvvetlerle gidip zaptetmişti.

1101. Bu küçük mikyasta bir Kuvvayı Milliye hareketi idi

1102. ve İtalya’da bundan dolayıdır ki Mustafa Kemal, birdenbire d’Annunzio kadar geniş bir nüfuz ve sempati kazanmıştı.

1103. Yarımada’nın bütün halkı değilse bile milliyetçi gençlerinin hemen hepsi İngiliz ve Fransız ceberutuna karşı kafa tutmak cesaretini gösteren iki kahraman biliyordu: Mustafa Kemal ve d’Annunzio

1104. İtalyan umumi efkârında beliren bu cereyan resmi çevrelere de sirayet etmişti.

1105. Hele İstanbul’daki İtalyan Büyükelçiliği zamanında Mustafa Kemal Paşa’yla tanışmış bulunan Kont Sforza ‘nın Hariciye Nazırlığı’na geçişi üzerine Türk dostluğu Roma Hükümeti diplomasininin başlıca hedeflerinden biri haline gelmişti.

1106. İşte, bu suretledir ki, bizleri İsviçre’de bir toplama kampı rejimine tâbi kılan tel örgüler hiç değilse bir tarafından kalkıvermiş
1107. ve hepimize Alp Dağları’nın öte yakasından vatan yolu gözükmeye başlamıştı.
1108. Fakat, bu yola çıkmak, itiraf ederim ki, pek kolay olmamıştı.
1109. Önce, İtalyan konsolosluklarından istida ile ve birtakım formüller doldurarak, vize talebinde bulunmamız lâzım geliyordu.
1110. Bu talebimiz İtalya Hariciye Nezareti’ne İtalya Hariciye Nezareti’nden İstanbul işgal kumandanlığına bildiriliyordu
1111. ve oradan müspet veya menfi bir cevap gelinceye kadar epeyce vakit helecan içinde beklemek zorunda kalınıyordu.
1112. Meselâ kimimizin vize müsaadesi bir ayda, kimimizinki iki, üç ayda geliyor
1113. ve sanırım Harekâtı Millîye’ye aleyhtar görünenlerin veyahut Fransız, İngiliz taraftarı telâkki edilenlerinki ise daha uzun bir müddet sürüncemede bırakılıyordu!
1114. Zira, bizlerle aynı zamanda vize talebinde bulunmuş belli başlı şahsiyetlerimizin memlekete bizden çok sonra dönmüş olmalarına hâlâ ne mana vereceğimi bilemiyordum.

GENÇLİK VE EDEBİYAT HATIRALARI

MEHMET RAUF -17-

1115. Çünkü, Mehmet Rauf, Edebiyat-ı Cedideciler içinde Batı kültürüne ve Batı âdetlerine en çok yaklaşmış olanlardan biriydi.
1116. Fransızca’dan gayrı İngilizce’yi de, bilmesi (Mehmet Rauf Bahriye Mektebi’nden yetişmiştir.) ona, bu kültürün ışığını öbürleri gibi yalnız bir değil, iki pencereden almak imkânı vermişti.
1117. Bundan başka Mehmet Rauf, soluğunu Batı müziğinden alan bir melomandı.
1118. Nitekim, Halit Ziya, “Vigoletto” operasından esindiği Mösyö Kanguru adlı bir uzun hikâyesini –hatırında kaldığına göre- “Bu eserimi hayranı olduğum deha-yı sanatına ithafediyorum” sözleriyle ona adanmıştır.
1119. Bir vakitler, Eylül yazarında sanat dehası bulan ve ona hayranlığını ifade eden yalnız Halit Ziya değildi.
1120. Hüseyin Cahit olmak üzere, Edebiyat-ı Cedide okulunun kurucusu ve önderi Tevfik Fikret de onu aynı derecede beğenip överlerdi.
1121. Sonradan ne olmuş bilmiyorum;
1122. zavallı Mehmet Rauf’un yıldızı birdenbire sönmeye başlamıştır.
1123. Bunun sebebini ise, özel hayatındaki derbederlikte ve avarelikte arayıp bulmak mümkündür sanırım.
1124. Nitekim, Şahabettin Süleyman’ın bana anlattığına göre Mehmet Rauf, türlü gönül maceraları içinde çalkalanıp duran bir adammış.
1125. Tevfik Fikret’in celaletiyle kurduğu bir aile ocağını, ilk yılından itibaren bir harabeye çevirmiş,
1126. genç karısını küçücük çocuğuyla ortada bırakarak o kadından bu kadının peşinde dolaşmaya başlamış
1127. ve bu sıralarda İstanbul’un güzelliği, zarıflığı, kibarlığıyla tanınmış hanımlarından birine adeta karasevda denilecek bir aşkla tutulup meramına eremeyince intihara kalkışmıştır.
1128. Bu intihar teşebbüsünü, yine Şahabettin Süleyman şu şekilde hikaye etmişti:
1129. Mehmet Rauf kendini öldürmeye karar veriyor;

1130. fakat bu kararını yerine getirmeden bir gün önce,

ŞAHABETTİN SÜLEYMAN ve FECR-İ ÂTİ -35-

1131. O sıralarda, biz Halil Matbaası'ndaki odamızı terk etmiş

1132. ve toplantılarımıza, bir müddet, Nuruosmaniye civarında kiraladığımız bir evde, sonra Beyoğlu'nda tuttuğumuz bir odada devam edip nihayet Ahmet İhsan Bey'in, Serveti Fünun matbaasında bize tahsis ettiği bir dairede karar kalmış bulunuyorduk.

1133. Zaten, Servet-i Fünûn da bizim yazılarımızın yayınlandığı dergi, yani Fecr-i Âti'nin organı idi

1134. ve o cinayet üzerine, baştan başa Ahmet Samim'e dair ağıtlar, İttihat ve Terakki terörcülerine karşı protestolarla dolu olarak çıkmıştı.

1135. İmdi, biz, böylece sanat ve edebiyat sınırlarını çoktan aşmış, politika alanının en tehlikeli kesimine atılmış oluyorduk.

1136. Fakat, buna rağmen, biz yine "Sanat şahsi ve muhteremdir" dövizimizi elden bırakmamak istiyorduk.

1137. Yani kalekimizi herhangi bir fikir cereyanının, herhangi bir ideolojinin emrine vermekten kaçınıyorduk;

1138. yalnız kendi hislerimize, kendi zevkimize göre bir "güzellik" yaratma çabası içinde çırpınıyorduk.

1139. Nitekim, o zamanlar, ben, Fecr-i Âti'nin sözcüsü sıfatıyla bu sanat görüşünü Servet-i Fünûn'da şöyle anlatmaya çalışmışım:

1140. "Sanat, bazı şekiller, renkler, sesler ve hayaller karşısında müstesna bir zevk duyan seçkin bir insan azınlığının ruhundan doğar.

1141. Sihirli bir gölü andıran bu ruh kendine akseden şeylere, sathındaki ürperişlere göre, türlü şekiller verir

1142. ve onları harekete geçirip canlandırır.

1143. Rahmetli Hasan Âli Yücel'in Edebiyat Tarihimizden adlı eserinden, mümkün olduğu kadar sadeleştirip özetleyerek aldığım bu yazımın başka bir yerinde de şöyle demişim:

1144. "Sanat kadar sanatkar da tam bir hürriyete muhtaçtır.

1145. Bir şaire 'Sen şunu terennüm edeceksin' veya bir romancıya 'Sen filan ve falan çevreleri, filan ve falan insanları anlatacaksın!' emrini vermek mavi gözlü bir kimseye 'Senin gözlerin kara olacak' demek kadar gülünç, abes ve tabiata aykırı bir fikir istibdadıdır.

1146. Sanat şahsi ve muhteremdir.

1147. Ben, aşk şiirleri yazarım, siz vatan şiirleri...

1148. Fakat, hiçbir vakit sizin bana, kendi yaptığımızı yapmaya zorlamak hakkınız yoktur.

REFİK HALİT -61-

1149. Fakat, bütün bu fikir maceralarından Refik Halit'e bahsetmeye ne lüzum vardı?

1150. O, salt bir sanatkardı.

1151. Hayatı bize olduğu gibi aksettirmekten başka bir iddiası yoktu.

1152. İşte, Refik Halit'le babasının köşkünde, Verhaeren'lerden, Maupassant'lardan, Barres'lerden konuşarak ve gülüşüp sakalaşarak geçirdiğimiz günlerden birinde idi ki,

1153 Balkan Harbi patlak vermişti

1154. ve ben öğle sonlarımı artık Erenköyü bağ be bahçelerinde geçiremez olmuştum.

1155. Her sabah, erkenden, soluğu Babiâli Caddesinde alıyor,

1156. o gazete idarehanesinden bu gazete idarehanesine girip çıkarak akşamı ediyor
1157. ve geç vakit, kulaklarında birbirini tutmayan harp haberlerinin uğultusuyla ahmaklaşmış bir halde eve dönüyordum.
1158. Böylelikle kaç gün, kaç hafta geçti,
1159. bilmiyorum.
1160. Fakat, bana pek uzun bir zaman gibi geldi
1161. ve Erenköyü safası tarihin başka bir dönemi kadar uzak bir görüntüydü.
1162. Bütün günler, bütün o uzun, bitip tükenmek bilmeyen günler boyunca da ne Refik Halit beni, ne de ben Refik Halit'i sorup arayabilmıştık.
1163. .Derken, İstanbul'un içi ve hele Sirkeci tarafları bir mahşer yerine döniiverdi
1164. .Asker ve sivil, birbirine karışmış
1165. perişan bir kalabalık ortalığı kapladı.
1166. Gittikçe kabardı.
1167. .Caddelerden taşı.

AHMET HAŞİM -94-

1168. Ahmet Haşim bu sözleriyle, sanırım ki, Kordonboyu'ndaki hayatını cazip göstermeye ve Karşıyaka'ya gönlümle bağlı olduğumu bildiği halde beni de yanına çekmeye çalışıyordu.
1169. Dedim ki:
1170. "Senin nargile içtiğini hiç görmemiştim."
1171. "Çoktan beri içerim.
1172. Sen benim İstanbul'daki hayatımı bilemezsin ki...
1173. Boş vakitlerimi hep çayhane, kahvehane köşelerinde tanımadığım kimselerle hoşbeş ederek çay, kahve ve nargile içmekle geçirirdim.
1174. Sade bir halk adamı gibi yaşamak ne kadar rahat vericidir.
1175. Evet, halk adamı kültürsüzdür,
1176. bilgisizdir ama,
1177. bu kültürsüzlük, bu bilgisizlik onun hayatını "complice" etmekten korumuştur.
1178. Entelektüel dediğimiz mahlûk ise sonu gelmeyen kafa tedirginlikleri içinde kıvranan bir zavallıdır
1179. ve kendini beğenmişliği, kendini herkesten üstün görüşü onu gülünç bir kukla haline sokmuştur."
1180. Ahmet Haşim, biraz durdu,
1181. düşündü:
1182. "Bu kuklaların en tipik örneklerini ben Fecr-i Ati'de gördüm" dedi.
1183. "Bunlar kendilerine, son zamanlarda bir de 'academicien' süsü vermişlerdi.
1184. .Yeni seçilen âzaları Fransız Akademisi'nde olduğu gibi karşılıklı nutuklar söyleyerek merasimle kabul ediyorlardı.

YAHYA KEMAL -131-

1185. Dahiliye Nazırı "Boğazlar Meselesi" yazısını okuyunca diyesiymiş ki,

1186. "Böyle böyle bir makaleyi ben bile yazmaya cesaret edemem"

1187. ve Yahya Kemal bunu anlatırken kıs kıs gülerken "Bizim Boğazlar makalesi her şeye rağmen yine bir işe yaradı; Talât Bey'e ömründe belki ilk defa doğru bir söz söyletti" derdi.

1188. Oysa, Yahya Kemal'in birçoğumuz gibi, hattâ belki de hepimizden ziyade, İttihat ve Terakki erkânı arasında babacan bir halk adamı sıfatıyla yegâne sempatik bulunduğu Talât Paşa'ydı.

1189. Fakat, gel gör ki, bence onun hiçbir kötü niyete dayanmayıp "Şu bizim şair Kemal mi?" sözü izzetinefesine dokunmuş bulunuyordu

1190. ve bu tarafına dokunuldu mu Yahya Kemal için ne sempati, ne sevgi, ne dostluk, ne arkadaşlık kalırdı.

1191. Gözünü, bütün bu duyguları kırıp geçiren bir öfke bağlardı.

1192. Böylece, en başta, alınganlık huyu bakımından kendisinin tam eşiti Ahmet Haşim olmak üzere, hemen bütün yakın arkadaşlarını ucu zehirli yergi oklarıyla delik deşik etmekten çekinmemiştir.

1193. Hattâ bir defa, aramızda yapılan dedikodular yüzünden, birlikte geçirdiğimiz nice tatlı ve acı günleri unutarak ve bizi birbirimize bağlayan fikir ve kader bağlarını kopararak bana da bu okları yöneltmeye başlamış,

1194. bununla da hıncını alamayıp bir düelloya davet mektubu göndermiştir.

1195. Bunu dün olmuş bir hadise gibi hatırlıyorum:

1196. Matbaadaki odamda yazımı yazıyordum.

1197. Kapıdan içeriye heyecandan eli ayağı titreyen bir genç girdi

1198. ve beni selâmlamaya bile lüzum görmeksizin o acayip mektubu masamın üstüne fırlatıp gitti. (Bu genç, sonraları tanışıp dost olduğum Ahmet Hamdi Tanpınar'dır.

1199. Mektubu okuyunca şaşırırım mı, korktum mu sanırsınız?

1200. Hayır,

1201. beni sadece bir gülme almış

1202. ve ilk işim Falih Rıfkı'ya, olağanüstü bir haber gibi bunu bildirmek olmuştu.

1203. Meğer işin olağanüstü bir tarafı daha varmış

CENAP ŞAHABETTİN -161-

1204. Büyük vatan şairi Namık Kemal bile bütün ömrü boyunca bu ihtirastan kendini kurtaramamıştır.

1205. Memurluktan her azledilişinde "Çekildik izzet-i ikbal ile bâb-ı hükûmetten" derdi, 1206. ama, yeniden bir devlet vazifesine atıldığı vakit herhangi bir feragat ve istiğna eseri göstermezdi.

1207. Cenap Bey ki, ne Namık Kemal gibi bir vatan ve hürriyet mücahidi, ne de Fikret gibi bir karakter ve medeni cesaret örneği idi;

1208. nasıl olur da yüksek bir devlet makamına erişmemenin ya da Edebiyat-ı Cedide okulunda dünkü Peyki Hüseyin Cahit'i şimdi politika eflâkünde bir kuyruklu yıldız misali parlar görmenin acılığını duymazdı?

1209. Cenap Şahabettin Bey, acaba bu acılığın zehrini içine döke döke mi –biraz yukarıda belirttiğim gibi- vücutça yıpranmış,

1210. kıyafetçe derbederleşmiş

1211. ve bana bir hayli düşünceli görünmüştü?

1212. Pek sanmıyorum.

1213. Bu birkaç zaman sonra, edebiyat çevrelerinde dolaşan söylentilerden anlayacaktım ki,

1214. değişikliklerin sebebini, o sıralarda geçirmekte olduğu bir aşk macerasında da arayabilirdi.

1215. Çünkü, sevdiği hanım kız, hem kendisinden yaşça pek küçüktü,

1216. hem de hısım ve akrabalık bakımından pek yakındı.

1217. Ama gönül ferman dinler mi?

SÜLEYMAN NAZİF -179-

1218. Bu çifte “şenaat” önünde Süleyman Nazif nasıl kayıtsız kalabilirdi?

1219. Nitekim, çok geçmeden, zavallı Mehmet Emin Bey’e “Balıkçı Salih Reis’in oğlu” veya “Rüssümatçı Mehmet” gibi adlar takmakla yetinmeyecek,

1220. onu, bir gün, Türk Ocağının haremindedir, yüzlerce kişilik bir topluluk içinde tahkir etme fırsatını bulacaktı.

1221. Bu topluluğu birçok tanınmış şahsiyetlerle erkek ve kadın bir alay milliyetçi gençler teşkil ediyordu.

1222. Herkes, konferans salinin henüz perdesi açılmamış sahnesi karşısında, biraz sonra yapılacak bir törenin başlamasını sessiz sedasız beklemekte idi.

1223. İşte, tam bu sırada, birdenbire şu sözleri haykıran bir sesin yükseldiği işitilmişti:

1224. “Görmüyor musunuz,

1225. bu adamın karşınızdaki resmi neyi ifade ediyor?

1226. Ben buraya kendi ‘kadri kıymetim’ dolayısıyla değil ‘rabbimin fazlı’ sayesinde konmuş bulunuyordum, diyor.

1227. Ne vezir bir intâk-ı hak!”

1228. Başlar sesin geldiği tarafa dönünce Süleyman Nazif’in ayağa kalkmış olarak, Mehmet Emin’in sahnenin sağ tarafında yüksek bir yere asılmış kocaman bir fotoğrafını ve bu fotoğrafın üstündeki “Hâzâ min fadli Rabbi” yazılı bir levhayı işaret ettiği görüldü.

1229. Döner başlar arasında en ön safta oturan Mehmet Emin Bey’in başı da vardı.

1230. Bunun üzerine, yine ön sıradan biri yerinden fırlayıp hızlı adımlarla sahneye doğru yürüdü

1231. ve aynı hızla sahnenin yan basamaklarından çıkıp kapalı perde önünde dimdik durarak aşığı yukarı şöyle konuştu.

1232. “Burası millî mefkûreye bağlı kimselerin yeridir.

1233. Aksi kanaatte olanların aramıza girip fitne ve fesat sokmaya hakları yoktur.

1234. Hele demin bağırıp çağırın zat gibi Ocağımızın temiz havasını birtakım şahsi gayızlarla bulandırmaya hiç hakkı yoktur.

1235. Böylelerine karşı almak mecburiyetinde kalacağımız tedbirlerin ise ne olabileceğini izaha lüzum görmüyorum.”

ABDÜLHAK HAMİD -200-

1236. Fakat, bir gün gelecek, onun hakkında sevgili karısı Lucienne Hanım’ın ağızından

işittiğim bazı sözler ve edindiğim bilgiler sayesinde Mariette’in kullandığı kaplan vasfının ne kadar yerinde olduğunu anlayacaktım

1237. ve Hâmid Bey’le aramızdaki eski rekabet (!) çoktan silinip gittiği için onu Davalacilo’ya benzetmek asla aklımdan geçmeyecekti.

1238. Lucienne Hanım derdi ki:

1239. “Ben, Beyefendi’den başka iki kocaya daha varmış bir kadımdım.

1240. Onların her ikisi de yaşça dengim olan kimselerdi.

1241. Fakat, itiraf ederim ki,
1242. tanıdığım tek erkek Beyefendi'dir.
1243. Bütün ihtiraslarıyla aşk denilen şeyi yalnız onda gördüm.”
1244. Burada sözü yine Lucienne Hanım'a bırakıyorum:
1245. Benim arzum üzerine Bebet'te bir eve yerleştik.
1246. Çok geçmeden oradaki sakin hayatımız Beyefendi'yi sıkıya başlamış olacak ki,
1247. akşamları geç vakitlere kadar şehirde kalıyor,
1248. bazan da geceleri hiç eve dönmüyordu.
1249. İlk zamanlar kendisini sabahlara kadar beklediğim olurdu.
1250. Gerçi, sokak kapısının anahtarı ondaydı
1251. ve eve istediği saatte girebilirdi
1252. ama o gelmeden gidip yatmaya yine gönlüm razı olmazdı.
1253. Ya yolda bir kazaya uğradıysa, ya fazla içkili olup da bir yere sızdı kaldıysa diye gözüme uyku girmezdi.
1254. Fakat, zamanla insan her şeye alışıyor,
1255. yahut da insanın sinirleri gerile gerile birden gevşeyiveriyor.
1256. Ben de her şeyi oluruna bırakarak, en geç geceyarısı yatıp uyumaya başlamıştım.

TEVFİK FİKRET -223-

1257. Gerçi, o gün, Tevfik Fikret eski şiirimizle Edebiyat-ı Cedide şiiri arasındaki farkları anlatırken bize kendinden örnekler vermiyor;
1258. bu örnekleri hemen yalnız Cenap Şahabettin'in manzumelerinden alıyor
1259. ve her birini, o zamana kadar işitmediğim bir inşat tarzıyla okuyordu.
1260. Ama, biz biliyorduk ki,
1261. bu işin ustabaşı gene Fikret'tir.
1262. Nitekim, bir gün gelecek bir mısranın sonu ile öbür mısranın başı arasında yaptığı bağlantılarla şiirlerine adeta bir “cadence” nesir şekli verecek
1263. ve bu suretle gelecek şair kuşaklarına –bilmeyerek- serbest nazım yolunu açacaktı.
1264. Böylece iyi bir şey mi olacaktı?
1265. Bilmiyorum.
1266. Ben o vakit ki gibi bugün de nazım tekniği hakkında fikir söylemeye kendimi yetkili bulmuyorum.
1267. Bu konuda ne öğrenmişsem Yahya Kemal'den öğrenmişimdir.
1268. O ise, Fikret konuşurken hep susuyordu
1269. ve bu sükûtu tasdik mânasına mı geliyordu;
1270. pek belli değil.
1271. Fakat, Fikret, yeniden Hâmid bahsini açıp da “Büyük bir kalp acısının bundan daha veciz bir ifadesi olamaz” diye Makber'den Akrep mi yedim? Yılan mı yuttum?mısrasını okuyunca, yüzünü ekşitmesinden sezdim ki,

1272. Yahya Kemal, belki vezin ve nazım anlayışında değilse bile edebi zevk bakımından Rubâb-ı Şikeste şairiyle hiç de uyuşmamaktadır.

1273. Nitekim, Fikret onun bu halinden nem mi kapmıştı,

1274. yoksa bize bir edebiyat dersi verir gibi görünmekten mi çekinmişti bilmem;

1275. sohbeti, hemen şundan bundan konular üzerine aktarıvermişti.

ABDÜLHAK ŞİNASI HİSAR -243-

1276. Onun nazarında biz yoktuk,

1277. yazılarımız vardı ve bizimle –dostluk diyemeyeceğim- arkadaşlık etmeye katlanışı 1278. bunları beğenişinden, sevişinden ileri geliyordu.

1279. Nitekim, hiçbir durumda, hiçbir vesile ile heyecana düştüğünü görmediğim o tepeden tırnağa kadar ilikli, kapalı genç bu yazılar üzerine konuşmaya başladı mı öylesine bir açılır saçılır, öylesine samimileşirdi ki,

1280. ancak o vakit aramızda arkadaşlığın, dostluğun üstünde bir gönül bağlılığın mevcut olduğunu hissederdik.

1281. Doğrusunu söylemek lazım gelirse, başka türlü onunla ülfet hayli zordu.

1282. Önce şunun için zordu:

1283. Bizi, yukarıdan aşağıya süzen bakışları vardı.

1284. Sanki ya giyinişimizde, ya da el kol hareketlerimizde, ya da konuşma tarzımızda birtakım kusurlar buluyor gibiydi

1285. ve bu hali son derece rahatsız eder,

1286. hattâ bazan sinirlendirirdi de...

1287. Evet,

1288. hasseten sinirlendirirdi.

1289. Zira, bize öyle gelirdi ki,

1290. Abdülhak Şinasi, etrafında oturduğumuz bir masanın üstündeki örtüye, bardaklara, tabaklara da aynı gözle bakmaktadır.

1291. Yalnız şu fark ile ki, o örtüde bir leke, o bardak veya tabaklarda bir kir izi bulduğu vakit titizliğini türlü hırçınlıklarla açığa vurduğu halde bizim üstümüzde başımızda keşfettiğini sandığımız kusurları yüzümüze vurmaktan çekinmektedir.

1292. Bunu da hiç şüphe yok, sinirlerine, içgüdülerine kadar hâkim olan aile terbiyesine vermemiz gerekirdi.

1293. Kendisiyle, tanıştığım zamanlarda bu aile, gerçi, maddi ve manevi, bir perişanlık içinde bulunuyordu.

HALİDE EDİP ADIVAR -259-

1294. Ve bu son sözleriyle kendini çoktandır bozulan evlilik hayatının düzeni, alışkanlıkları içinde hisseder.

1295. Fakat, ben bu hazin can çekişme sahnesini okurken bile Handan'a acıyordum.

1296. Çünkü, onda her şeye rağmen, kırılan kadınlık onuruna, çektiği kalp buhranlarına ve genç kızlığının bu hissi delâletlerine rağmen son demine kadar sönmek bilmeyen bir aşk ateşinin alevlerinden başka bir şey görmüyordum.

1297. Gözlerim bununla kamaşmış

1298ve bunun harareti tâ iliklerime kadar işlemişti

1299. ve işte böyle bir tesir altındadır ki,

1300. Handan romanı hakkında yazdığım bir yazıyı yirmi bir, yirmi iki yaşımın en coşkun heyecanlarıyla doldurup taşımaktan kendimi alamamıştım.
1301. Hatırladığıma göre, bu bir eleştirme değil,
1302. bir "ilân-ı aşk" tı.
1303. Handan'a mı,
1304. Halide Hanım'a mı?
1305. Bilmiyordum.
1306. Herhalde, o yazının sonuna doğru "Bu bir romandan ziyade bir otobiyografyaya benziyor" demekle her ikisini de birbirine karıştırmış oluyordum.
1307. Yazımı okuyanların çoğu da buna öyle bir mâna vermişti.
1308. Hattâ, Halide Hanım'ı yakından tanıyan aziz dostum Celâl Sahir, otobiyografya sözünü büsbütün kötüye yorumlayarak benimle selâmı sabahı kesmişti
1309. ve çok geçmeden kulağıma değen dedikodulardan anlayacaktım ki,
1310. bu sözü kullanmakla, farkına varmaksızın, bir pot kırmışındır:

ZORAKİ DİPLOMAT

DİPLOMATLIK MESLEĞİNE NASIL GİRDİM? -32-

1311. Milli, Mücadele'nin başından bugüne kadar Atatürk'ün en hafif bir sitemine uğramamıştım.
1312. Hattâ, yeni çıkmış bazı edebî eserlerin, bu sofrada, birtakım politik tenkitlere yol açtığı vakit, o, daima benim tarafımı tutmak büyüklüğünü göstermiştir.
1313. Bununla beraber, pek iyi bilirdim ki,
1314. parti, hükümet ve devlet işi haline girmiş meselelerde kendi kararına karşı herhangi bir mızıkçılığa asla müsaade etmezdi.
1315. Benim o andaki durumum ise hemen hemen buna benzer bir şey değil miydi?
1316. Meğer değilmiş.
1317. Gazi yüzünün en tatlı en munis ifadesiyle bana dönüp: "Yakup" dedi.
1318. "Sende bir tereddüt hali görüyorum.
1319. Sebebini izah eder misin?"
1320. Geniş bir soluk aldım
1321. ve gülümsemeye çalışarak: "Efendim, sizden hiçbir şey gizlemek mümkün olmuyor", dedim.
1322. "Gerçi, büyük bir tereddüt içindeyim."
1323. Buna da müsaadenizle, iki sebep gösterebilirim.
1324. Geçen yıl mühim bir ameliyat geçirdiğim malumû devletleridir.
1325. Kendimi, hâlâ toplamış değilim.

1326. Epiyce uzun bir zaman tubbi bir (nezaret) altında yaşamam lâzım geliyor.

ELÇİYE ZEVAL OLMAZ DERLER AMA -57-

1327. Mektep sıralarında okuduğum “Tarihî Siyasî” fıkraları ve bu fıkraların kahramanları bende, o çeşit insanların bir altıncı duygusu olduğu kanaatini uyandırmıştı.

1328. Bunlar, bence, en kesin bir zaferden bir “hezimet” ve en açık, en belli bir “hezimet”ten bir zafer kokusu almasını biliyordu.

1329. Bazan da, önüne geçilmez gibi görünen ters hâdiseler selini, kısa bir sözle durdururvermek, hafif bir hareketle geriye çevirmek hünerini gösteriyordu.

1330. .Metternich, Avrupayı saran büyük inkılâp hamlesini böyle durdurmuştu.

1331. Talleyrand yere serilmiş Fransa’yı dimdik böyle ayağa kaldırmış

1332. ve mahkûm sandalyasından hâkim koltuğuna böyle oturtmuştu.

1333. Bu ne sihirdi,

1334. ne kerametti?

1335. İlk, elçilik kapısından içeri girerken işte, hep bunları düşünüyor

1336. ve ayaklarımın geri geri bastığını hissediyordum.

1337. Bütün bu sihir ve keramet sahipleri arasında halim nice olacaktı?

1338. Meslektaşlarım kim bilir, beni ne kadar toy ve bilgisiz bulacaklardı?

1339. Lâkin, Tanrı’ya şükür, beş on gün geçmeden bu üzüntülerimin ne kadar boşuna olduğunu anlamıştım.

1340. Nerede Talleyrand,

1341. nerede Mettenich?

1342. Meğer, “Tarihî Siyasî”nin fıkraları da Tevrat’ın kıssaları gibi birer masaldan ibaretmiş, diyesim gelmişti.

TİRAN, ARNAVUTLUK -85-

1343. Tiran’da Türkiye’den başka İngiltere ve Amerika’dan tutun da Rusya ve Bulgaristan’a kadar irili ufaklı hemen bütün devletlerin elçileri veya temsilcileri vardı

1344. .Protokol icap ettiriyordu ki,

1345. “itimadname” mi krala verdikten sonra bunların, birer birer ziyaretine gideyim.

1346. Kâtibimiz Tevfik Bey: “Burada, tanışma merasimini kolaylaştıran iyi bir âdet vardır,” dedi.

1347. “Başka yerlerde olduğu gibi, siz, elçilerden ayrı bir rendez-vous Hanımefendi elçi haremlerinden ayrı bir rendez-vous almak zorunda değilsiniz.

1348. Evli olan elçilere ikiniz birden gidebilirsiniz.

1349. Bu suretle protokoler vazifeniz bir komşu ziyareti gibi sadeleşiyor.

1350. Öyle ama, nice büyük hükümet merkezlerinde gündelik kıyafetle yapıla gelmekte olduğunu işittiğimiz bu ziyaretler, bir de baktık ki, Tiran’da mutlaka çizgili pantolonlu bonjur ve silindir şapka ile yapılması lâzım gelirmiş.

1351. Bu, benim için de lüzumundan fazla iddialı bir “merasimperestlik”ti.

1352. On beş günümü bu yüzden hep giyinip soyunmakla geçirdim.

1353. Victoria devrinin Londralı centilmenleri kılığıyla her sokağa çıkışında, kendimi bir transformiste panayır oyuncusundan farksız buluyor,

1354. halime gülmekten katılasım geliyordu.

1355. Hele kapımın önünde pırl pırl hareket eden otomobilim Tiran yollarında tozu dumana katan birkaç dakikalık bir cevelândan sonra beni, rengi atmış, cilâsı sönmüş olarak, bazısı bir Bungalow'u, bazısı bir ambarı andıran ve filân filân elçilik denilen binalardan biri önüne getirince tuhaf bir utanca kapılıp hareketlerimin serbestliğini kaybediyordum

1356. ve sanıyordum ki,

1357. içeride, beni kabul edecek olan ev sahibi her kimse, vaziyetimin acayıpliğini hissedip gülümsemekten kendini alamayacaktır.

PRAG, ÇEKOSLOVAKYA (1935-1939) -128-

1358. Toplantıda yalnız iki kişi vardı ki,

1359. dünyaları fethetmiş iki ordunun kumandanları cakasıyla dolaşıyordu.

1360.Çeklere karşı, her ikisinin gözlerinde beliren yüksekte bakışlarda, her ikisinin dudaklarındaki bükülüşlerde, yalnız, "Bugün Avusturya'nın başına gelen yarın sizin de başınıza gelecek." mânası okunmuyor;

1361. sanki bu umut şimdiden gerçekleşmiş gibi bir kötü sevincin sinsisi sinsisi panldadığı hissölunuyordu.

1362. Öyle ya; o mahut Versailles, Saint Germain sulh konferanslarının kargaşaları içinde türlü politika şaklabanlıklarıyla kahraman Polonyalıların kömür havzalarını, asil Macaristan'ın bereketli topraklarını aparmak kolay mıydı?

1363. İşte şimdi, M.Beneş için bu haksızlığın hesabını vermek zamanı gelip çatıyordu.

1364. Sahi, bu Beneş denilen adam da hâlâ nerede?

1365. "Hem, bizi buraya davet etmiş;

1366. hem de yarım saatten beri ortaya çıkmıyor;

1367.biz misafirlerine 'Hoşgeldiniz' demekte gecikip duruyor."

1368. O iki komşu devlet elçilerinden biri, yanıbaşında böyle mırıldanıyordu.

1369. Ben, işitemezlikten geliyordum

1370. ve içimden "Belki, birdenbire" hastalanıverdi." diyordum.

1371. Halbuki, bence zavallı Beneş, o gün sadece bir eksiklik duygusu içinde idi

1372. ve bizden, bunu belli etmemek için çekinen sıkılan bir hali vardı.

LA HAYE, HOLLANDA (1939-1940) -29-

1373. Derken, bizlere, Yunan elçisiyle madamı da katıldılar.

1374. La Haye'e geleli bir hafta ya var ya yoktu.

1375. Hatta elçi M.Polihronyadis, henüz Kraliçe'ye "itimatname"sini bile vermemişti.

1376. Fakat, Ankara'da buldukları zamanlardan beri aramızda teessüs etmiş bir ahbaplık vardı.

1377. Onun içindir ki, hava bombardımanları başlar başlamaz karımın ilk aklına gelen şeylerden biri de Polihronyadis'leri, telefonla hemen bize davet etmek olmuştu.

1378. İsalet etmiş.

1379. Zira, tam o sıralarda, bombalardan biri, Yunan elçiliği yakınlarında bir yere düşüp zavallı Madam Polihronyadis'i ne yaptığını, ne yapacağını bilmez bir hale sokmuştu.
1380. Kocasıyla beraber bize geldiği vakit o lewend kadın, dayak yemiş bir küçücük kız çocuğu gibi tir tir titreyerek hıçkırıklarla ağlıyor
1381. ve Bayan Karaosmanoğlu'nun boynuna sarılıp: "Ben hep sizde kalayım. Ölüsem sizinle öleyim. Beni bırakmayın Allah aşkına:" diye yalvarıyordu.
1382. M.Polihronyadis ise tam bir sukûnet içindeydi.
1383. Hatta karısıyla alay eden bir hali vardı:
1384. "Yakışır mı sana, bu korkaklık? Hem de Sırp kıızı olacaksın. Yazık, yazık... Kanında meğer soyadına mahsus yiğitlikten bir zerre yokmuş:" diyordu.
1385. Daha dün iştmişim gibi hatırlarım: Madam Polihronyadis'in kesik kesik seslerle kocasına verdiği şu cevabı:
1386. "Ben, şimdi ne Sırlığımı, ne Yunanlığımı, ne de insanlığımı biliyorum.
1387. Islak paçavra gibi bir şeyim şu anda..."
1388. Yunan elçisi, bunun üzerine, bana döndü
1389. ve durum hakkında ne düşündüğümü sordu.
1390. "Hiçbir şey. Hariciye Nezareti'ne gitmeyi düşünüyorum."

BERLİN YOLUYLA TÜRKİYE'YE -226-

1391. Onu, Berlin'de Almanların elinden zor kurtardık.
1392. "Viza veremeyiz. Purotektora'da kalacaktır. Bütün Alman gençliği harp cephelelerine gitti. Bunların yerine, içeride çalışacak kimselere ihtiyacımız vardı" diyorlardı.
1393. Büyükelçiliğimizin müdahalesi sayesinde kızcağzı bu "mükellefiyetten" dar sıyrabildik.
1394. Yoksa, o da yol boyunca gördüğümüz yurtdaşları gibi "Hidematu Şakka" ya mahkûm olup gidecek.
1395. O vakitler, insan bu zindandan ancak Peşte'ye varınca kurtulduğunu hissedirdi.
1396. Yozlaşmış, yabancılaştırmış bütün Avrupa kıtasının ortasında bu şehir yegâne medeniyet ve hürriyet merkeziydi
1397. ve harp sahalarından binlerce kilometre uzakta bir diyar gibi görünüyordu.
1398. Belli başlı caddeleri, Tuna'sının karşılıklı rıhtımları geceli gündüzlü bir yaşama şevki, bir zevk ve safa neşesiyle kaynaşıp duruyordu.
1399. Mercan dudaklı Paprikalar her zamandan daha işveli,
1400. peşlerine takılan delikanlıların gözleri her zamandan daha süzgündü
1401. ve hava, bitmek tükenmek bilmeyen rapsodiler, liedler, melodilerle dolup dolup boşalmaktaydı.
1402. Zira, sahi olduklarına bir türlü inanamıyorduk.
1403. Şimdi uyanacaktık
1404. ve kendimizi tekrar arkamızda bıraktığımız dünyanın, asıl dünyanın, gerçekler dünyasının içinde bulacaktık.
1405. Tatlı bir rüya gördüğümüzü sanıyorduk.
1406. Şimdi uyanacaktık
1407. ve kendimizi tekrar arkamızda bıraktığımız dünyanın, asıl dünyanın, gerçekler dünyasının içinde bulacaktık.

BERN, İSVİÇRE (1942-1949) – 265-

1408. Eski Cermen masallarından en hafi bir koku bile sezilmeyen bu halk edebiyatında ne kuzey, ne doğu, ne batı komşularına benzer müstakil, orijinal ruhlu bir milletin kendine mahsus hayat görüşlerini ve his alemi sezmemek mümkün değildi.
1409. İkinci Cihan Harbi'nde Alman İsviçrelisi bütün bu iddiaları öne sürerken sanırım ki milletin Alpli karakterini, Hitler rejimi ırkçıların tehlikeli nazariyelerine karşı müdafaa etmiş oluyordu.
1410. Çünkü, Hollandalıya, Danimarkalıya, Norveçliye bile Almanlık damgasını basan bu nazariyeciler İsviçre'nin Almanca konuşan ve Alman kültürünü almış bulunan halkını pekala kendilerinden sayabilirler
1411. ve bu iddialarını belki de pek kolayca isbat ederlerdi.
1412. Zira, ufak tefek bazı devlet ve türe farklarıyla lehçe ve şive hususiyetleri bir yana bırakılacak olursa bir yabancının gözünde halis Almanla İsviçre Almanını birbirinden ayırt etmek için hayli uzun ve tarihi tetkiklere girişmek lazım gelir.
1413. İşte, Birinci Cihan Harbi'ndekinin aksine olarak İkinci Cihan Harbi'nde Alman İsviçrelisini Fransız İsviçrelisinden ziyade Cermen düşmanı kılan başlıca faktör budur.
1414. İkinci Wilhelm İmparatorluğu'nda ırk ideolojisinin bahsi geçmezdi
1415. ve bu İsviçreliler kendilerini yutulmak tehlikesinden tamamiyle masun hisseederdi.
1416. Fakat, Hitler İmparatorluğu bütün kış politikasını ve bu politikanın güttüğü istila emellerini her ideolojiye dayandırdığı için istiklalini her şeyden üstün tutan İsviçreliler birdenbire irkildi
1417. ve Almanlık korkusunu konuştuğu dilin Almanca olduğunu inkar edecek dereceye kadar götürdü.
1418. Öyle ki, bazı köy be kasabalardan geçerken halktan herhangi birine Almanya Almancasıyla hitab ettiniz mi hiç anlamamazlıktan gelir.
1419. Yahut size, hiç anlayamayacağımız koyu bir yerli lehçesiyle cevap verirdi.
1420. Hatta, bazen size gene aynı lehçe ile sövüp saydığı ve arkanızdan öfkeli öfkeli bakarak, yumruklarını salladığı olurdu.
1421. Bereket versin ki, biz bu sefer Almanlarla silah arkadaşlığı etmiyorduk
1422. ve İsviçre gibi bir tarafsızlık politikası güdüyorduk.
1423. Bu, İsviçreliler nazarında bizim itibarımızı hayli yükseltmişti.

TAHRAN, İRAN (1949-1951) -317-

1424. Bu kalabalıkları teşkil eden kimselerin çoğu karışık ve şuursuz bir baldırı çıplak yığını teşkil etmekle beraber aralarında kız ve erkek bazı lise ve üniversite talebelerinin, hatta bazan da birkaç ilim ve fikir adamıyla yüksek ailelere mensup gençlerin yer alıp elebaşlık ettiği olurdu.
1425. O vakit biz, bu nümayişin kimler tarafından tertip olunduğunu apaçık anlardık.
1426. İpi Moskova'nın elinde olan Sulhçu Gençlik Teşkilatı bu sefer de burnunu petrol işine sokmuştur.
1427. Yoksa, usulen petrol gibi bir dünya işini yalnız din fedailerinin açtıkları "Cihad-ı Mukaddes" sahasında bırakmak lazım gelirdi.
1428. Lakin, yukarıda söylemiştik ya,
1429. İran'da olup bitenler hayli karışık ve paradoksaldır.

1430. Bunun gibi İran'daki bu karma ayaklanmaların nevi, mahiyeti de yabancılar ve hele garpli diplomatlar tarafından bir türlü anlaşılıyordu.

1431. Bu konuda kendileriyle birçok defa konuştuğum İngiliz ve Amerikan büyükelçilerine Sulhçu Gençlik Teşkilatı ile Fedaiyanı İslam'ın el ele değİlse bile yan yana yürüdüklerini bir türlü kabul ettirememiştim.

1432. Bunlar, bana: "Nasıl olur? İslamlık, komünistlik arasında bir işbirliği nasıl tasavvur olunabilir? Biri Allaha inanır, öbürü inanmaz. İki mezhep ki, biri birinin tamamiyle zıddıdır." diyorlardı.

1433. Ortada ne inanç, ne mezhep meselesi vardı.

1434. Her iki tarafın davası memlekete mevcut nizamı bozmaktan ve bulanana suda balık avlamaktan ibaretti.

1435. Halbuki, bu balık avlama zamanı gelince her iki taraf birbirine düşecekti,

1436. saç saça baş başa gelecekti

1437. ve iş, bir tarafın öbür tarafı tasfiye etmesiyle neticelenecekti.

1438. Zira, İran'da yegane teşkilatlı ve kök salmış politika müessesesi Tudeh Partisi idi.

HAŞİYE -349-

1439. Lâkin, ne yazık ki, bizde birçok kimseler, halk lehçemizin bazı tabirleri gibi atalarımızın "humour" hassalarını da unutmuş bulunuyorlar

1440. ve "zoraki" kelimesinden bir nevi zorlanma veya zorlanmış manası çıkarıp her kalenderin nüktesinde ham ve çıplak bir gerçeğin ifadesini arıyorlar.

1441. "Kinaye" ve "cinas" nedir

1442. artık hiç bilmiyorlar.

1443. Onun içindir ki, bu gibilere hemen şu açıklamada bulunmayı lüzumlu görüyorum:

1444. "Zoraki" sadece "isteksiz" demektir,

1445. buna göre bir adam, herhangi bir işe isteksiz olarak girip onu benimsemiş olabilir.

1446. Kaldı ki, benim diplomatlığımı zoraki kılan sebepler ve amiller bu yazıların başında bazı hususiyetlerini anlatmaya çalıştığım klasik ve bürokratik bir diplomasi aleminin garip ve acayip şartlarıdır.

1447. 20 yıllık kariyerimin başından itibaren dünyayı, hep o âlemin ötesinden ve bu şartların dışından görmeye gayret etmişimdir.

1448. Zaten başka türlü de yapamazdım.

1449. Kafamın kendine mahsus bir şekilleşme ve yetişme tarzı vardı

1450. ve bunun –Tanrıya bin şükür- 45 yaşından sonra meslekî bir bozuntuya uğramasının artık imkânı kalmamıştı.

1451. Yoksa, 20'nci yüzyılın en yürekler paralayıcı faciası olan İkinci Dünya Harbi badirelerinin içinden, şimdi, karşınıza, biraz yukarıda bahsettiğim emekli diplomatlardan biri gibi sıra sıra tarih rakamları, deste deste muahede kilişeleri ve bir sürü resmi evrak tomarıyla çıkmış olacaktım.

1452. O hadiseler ki, hepsinin tesirini kendi kanımda ve canımda hissetmiş idim

1453. ve bana verdikleri azabı, heyecanı insanlığımın derinliklerinde hâlâ taptaze muhafaza etmekteyim.

1454. Bütün bu yazıları o azap ve heyecanın hiç değİlse bir kısmını Türk okurlarımla paylaşmak ihtiyacına kapılarak yazmış bulunuyorum

1455. ve onlara aynı zamanda şöyle demek istiyorum:

1456. İnsanlığın alın yazısı hiçbir devirde bugünkü kadar kararmamış;

1457. insanlık hiçbir devirde bugünkü kadar dar bir çıkmaza girmemiştir.

POLİTİKADA 45 YIL

1922 -27-

1458. Ve her halinden anlaşılıyor muydu ki

1459. başkumandanın ziyade bu ordu kumandanına önem vermektedir?

1460. Buna da pek şaşmıyorduk doğrusu...

1461. Çünkü, Velit Ebüzziya ile Nureddin Paşa arasında bir zihniyet benzerliği bulunduğu hepimize malumdu

1462. ve bu zihniyetin ne olduğunu, birinin bazı ortaçağ kahramanı davranışları, öbürünün gerek Tevhid-i Efkar gazetesinde yayınladığı gerici yazıları, gerek yukarıda bahsi geçen basın toplantısında M.Kemal Paşa'nın devrim ilkelerini açıkladığı sıradaki uyuklamaları yeter derecede belirtmiş bulunuyordu.

1463. İzmit mülakatından İstanbul'a dönüşümde ilk işim Müdafai Hukuk ile İttihatçılar takımı ve M.M. Grubu arasında bir ortak toplantı tertip etmek olmuştur.

1464. Bu toplantının hedefi her üç tarafı Mustafa Kemal Paşa'nın direktifleri dairesinde bir kaynaşmaya iletirecek yolun tayinini kararlaştırmaktı.

1465. Fakat, ne yazık ki, bu iyi niyet teşebbüsünde attığım ilk adım daha ilk temasımızdan itibaren Velit Ebüzziya'nın kopardığı kızılca kıyametle adeta bir kör döğüşü haline girivermişti.

1466. Bu halin arzettiği sahne karşısında ben neye uğradığımı bilememiştim.

1467. İstanbul Müdafai Hukuk teşkilatının kuruluşunda pek büyük bir gayret sarfetmiş olan Ziyaeddin Bey ise –ki bu zat yaşını başını almış ve çevresinde namusu, şerefiyle tanınmış eski devlet memurlarından biriydi- az kalsın bir kalp krizi geçireyazdı.

1468. Velit Ebüzziya kâh doğrudan doğruya ona, kâh yanındaki arkadaşlarıma "Siz kimsiniz? Hiçbirinizi tanımıyorum. Siyasi hüviyetiniz hakkında hiçbir fikrim yok" gibi kırıp geçici sözler savuruyordu

1469. ve benim müdahalelerime kulak asmak şöyle dursun, hatta orada bulunup bulunmadığımı bile görmemezlikten geliyordu.

1470. Kara Kemal'e gelince, onun takındığı tavır daha doğrusu bir köşeden hiç sesini çıkarmaksızın bile yüksekte bakışı ancak bir küçümsemeye delalet edebilirdi.

1471. O kaşarlanmış politikacı kendi kendine mutlaka şöyle diyordu:

1472. "Hele şunlara bakın.

1473. İstanbul halkına siyasi yön vermek kimlerin eline kalmış!"

1474. Ve belki de böyle düşünerek için için seviniyordu.

1475. Zira İttihat ve Terakki bugüne yarına meydanı boş bulup yeniden milletin kaderine hakim olmak fırsatını ele geçirecekti.

1476. Bu toplantıdan nasıl bir gönül bulantısıyla çıktığımı tarif edemem.

1923-1925(62)

1477. Lakin, bununla her şey yoluna mı girmişti?

1478. Lakin, hilâfet meselesi kökünden çözülüp hanedan mensupları yurt dışı edilir edilmez, hükümet ve bu hükümet başında bulunan İsmet Paşa aleyhindeki polemikler, tahrikler artık sona mı ermişti?

1479. Hayır;

1480. diyebilirim ki, eskisinden daha fazla şiddetle sürüp gitmişti.

1481. Gerek mecliste, gerek İstanbul basınında her idari tutum, bayındırlık, ekonomi ve maliye alanında her atılmak istenen adım türlü türlü tenkitler ve itirazlarla karşılanıyor;

1482. bir yere bir vali mi tayin edildi,

1483. aleyhinde, daha işe başlamadan önce, söylenmedik söz kalmıyor;

1484. yeni bir Ankara şehri kurulmasından, yeni demiryolları döşenmesi tasarısına kadar her teşebbüs halkın belini büken bir "mükellefiyet" yükü diye gösteriliyor;

1485. hele "Tanin" başyazarı "İsmet Paşa bu çelik raylarını bizim kemiklerimiz üstünden mi geçirecek?" sözünü hemen her gün tekrar etmekten kendini alamıyordu.

1486. Hükümeti yabancı sermayeye, daha doğrusu dış yardımlara karşı temkinli ve çekingen tutumu ise -sanki o sermaye ve yardımlar kapımızı çalıyormuş da biz açmıyormuşuz gibi- memleketi sefalete, devleti iflasa sürükleyici bir mali ve iktisadi siyaset olarak tarif edilmekte idi

1487. ve günün birinde Ankara hükümet çevrelerinden, kapitülasyon devrinden kalma ecnebi şirketlerin millileştirilmesi sözleri aksetmeye başlayınca eski Osmanlı payitahtında yürek parçalayıcı bir çılgıktır kopuverdi.

1488. Biz, -Ankara basınının birkaç yazarı, devrimciliğin öncü ve hamleci kadrosunu teşkil eden bazı milis arkadaşlarımızla birlikte- İstanbul cephesinde girişilen bu "umumi taarruz"a karşı koyabilmek için elimizden gelen gayreti sarf ediyor;

1489. fakat, bu gayretlerimiz birtakım İstanbul gazete yazarlarının bize "kalemşor" "silahşor" ya da "dalkavuk" ve "şakşakçı" adları takmasından başka bir şeye yaramıyordu.

1490. Meclis ve parti içindeki muhalifler ise bizi bir kaşık suda boğmak istidadını gösteriyordu.

1491. Bunların içine karışan -ne surette bilmem- toprak ağaları, eski şeyhler ve hocalar nazarında aşırı telakki edilen bütün hareketleri körükleyen de bizler idik.

1492. Hattâ, bir gün Falih Rıfki ile ben meclisin istirahat salonunda otururken bunlardan ikisi kapı eşliğinden bizi gözetleyerek birbirinin kulağına bir şeyler fısıldadıklarını sezip hayli kuşkulanmıştık.

1493. Bunlar kara cahil iki ağa idi.

1494. Yazılarımızı okumamış olmakla beraber, sonradan işittiğimize göre, aleyhimizdeki söylentilerin etkisi altında bizi tanımak merakına düşmüşlerdi.

1925-1938 (112)

1495. Atatürk'ün, geceyi gündüze katarak ve yerli, yabancı bütün ilim adamlarını seferber ederek ortaya koymaya çalıştığı bu tarihî belgelerle, bize en eski medeniyetlerin sahibi milletler soyundan geldiğimiz gururunu vermek ve Osmanlı saltanatının "inkıraz devrinden kalma aşağılık duygularından kurtarılmanızı istediğine bence şüphe yoktur.

1496. Gene bence, hayatının son yıllarında en çok bu kültürel çalışmalara önem verip memleketin ekonomik kalkınma davalarıyla pek ilgilenmez görünüşü de bu davaların ancak milletçe bir manevi uyanıştan, bir kendine, kendi kudret ve kabiliyetlerine güvenişten doğacak bir hamle ile başarılabileceği kanaatinden ileri gelmiş olsa gerektir.

1497. Bununla beraber, Atatürk, hükümetin birçok "icraatı"nı, ekonomik politikasını da yakından izlemekte,

1498. hattâ bazı müdahalelerde bile bulunmakta(idi)

1499. ve bu yüzden Başvekil İsmet Paşa'yla aralarında birtakım anlaşmazlıklar çıktığı da görülmekteydi.

1500. Bu anlaşmazlıklardan birinin ne kadar esef verici bir hadiseye, ya da hadiselere yol açtığını bizzat yakından müşahede etmişimdir.

İLKÖĞRETİM OKULU 7.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN CÜMLELERİ

Kadir Kameroğlu İlköğretim Okulu

1.Öğrenci

1. Teyzemgil Denizli'den gelmişti.
2. Emirhisar Köyü'nde arkadaşlarının düğünü varmış.
3. Onlarla birlikte düğüne bende de gittim.
4. Yemekler yendi,
5. oyunlar oynandı.
6. Çivril'e yeni geldiğim için düğünde neler yaptıklarını bilmiyordum.
7. Meğerse burada düğünlerde Işık Gölü'ne giderlermiş.
8. Bu düğünde de Işık Gölü'ne gittiler.
9. Oradaki teyzemlerden biri beni de götürdü.
10. Orada çocuklar su bisikletine biniyordu.
11. Ben de binmek istedim.
12. Ama binemedim.
13. Geri dönünce arabayı yerinde bulamadım.
14. Artık çok geçti,
15. herkes köye varmıştı.
16. Bense Işık'daydım.
17. Gazinonun önüne gidip anneme telefon ettim.
18. Ben telefonla konuşurken babam arkasından beni Işık'ya getiren teyze onun
19. arkasından teyzemgil geldi

2. Öğrenci

20. Ben iki sene önce yazın İstanbul'a bir akrabamızın yanına tatile gittim.
21. Tabii yalnız gidemeyeceğim için ablamla beraber gittik.
22. Orada sekiz gün kaldık
23. ama bazı olaylar hariç hayal gibi bir tatildi.
24. Aslında oraları bilenler için fazla heyecanlı sayılmaz da.
25. Ben Çivril'den dışarı çıkmadığım için güzel geliyor.
26. Başlıkta da belirttiğim gibi bu benim ilk tatilimdi.
27. Orada kaldığımız yakın akrabamızdı.
28. Kısaca biz ona Melek teyze diyoruz.
29. Melek teyze Kadir Kameroğlu'nun gelini oluyor.

30. Babaannemin de kardeşi.
31. Orada bizden hiçbir Şey kıskanmadı.
32. Ne istersek yaptı.
33. Onun iki tane çocuğu var.
34. Birisi Amerika'da okuyor.
35. Diğeri mimar.
36. Mimar olan kız,
37. diğeri erkek.
38. Bizim tatilin son günlerinde gelmişti kızı.
39. Orada müzeleri, camileri, boğazı ve daha birçok turistik yeri gezdik.
40. Sonra bir gece kötü bir olay oldu.
41. Trafik kazası yaptık.

3. Öğrenci

42. Annem ve babamla evdeyiz.
43. Oturuyor,
44. televizyon izliyoruz.
45. Annem ve babam Şimdi düğüne gidecekler.
46. Biraz zaman geçti.
47. Annem:
- Biz gidiyoruz oğlum. Karnın acıkırsa yemek var. Yaklaşık 3 saate kadar buradayız, dedi.
48. Annem ve babam gitmişti.
49. Ben, biraz televizyon izledim.
50. Televizyonda güzel bir program yoktu.
51. Canım sıkıldı.
52. Biraz dışarı çıkmak istedim.
53. Balkona yürüdüm.
54. Kapıyı açtım.
55. Balkona çıkp biraz dışarını izledim.
56. Balkonda biraz daha oyalandıktan sonra televizyonu açık unuttuğum aklıma geldi.
57. "O da ne" dedim içimden.
58. Arkamı döndüğümde anladım.
59. Kapı kapanmıştı.
60. Bu ses, beni korkutmıştu.
61. Derin bir nefes aldım.

62. Hemen kapıya yöneldim.

4. Öğrenci

63. Yaz tatiliydi.
64. Köye gitmiştik.
65. Köyde bir bahçemiz var.
66. Bu bahçede meyveler sebzeler var.
67. Bu bahçenin ilk yapıldığı zamanlar, babam ve dayım bahçeyi telle çeviriyordu.
68. Ben de babamdan anahtarları almıştım.
69. Arabayı sürüyor gibi yapıyordum.
70. Canım sıkıldı,
71. indim.
72. Oralarda koşuyordum.
73. Yoruldum.
74. Sonra gene arabaya bindim.
75. Anahtarları aradığımda cebimde yoktu.
76. Çok korkmuştum.
77. Kendim anahtarları aramaya başladım.
78. Ama bulamadım.
79. Vakit daralıyordu.
80. Anahtarları bulamamıştım.
81. Babam ve dayım geldi.
82. Anahtarları aradı.

5. Öğrenci

83. Çivril Denizli'nin bir ilçesidir.
84. Köyleri ve kasabaları tarıma elverişlidir.
85. Ve aynı zamanda küçükbaş ve büyükbaş hayvanlar da yetiştirilir.
86. Bu köylerden biri de Karamanlı'dır.
87. Karamanlı'da kanallar vardır.
88. Köyün büyük, küçük çocukları bu kanallarda yaz geldiğinde yüzerler.
89. Çivril'in içinden Büyük Menderes geçer.
90. Merkez nüfusu 13.600'dür.
91. Çivril Ovası'nda değişik eğlence etkinliği vardır.
92. Elma Festivali de bunlardan biridir.
93. Elma Festivali eylülün 15-20 arasında kutlanır.

94. Bu festivalde bir çok köyden gelen meyveler ve sebzeler sergilenir.
95. Bir sürü ticaret aracı arabalar satılır.
96. Değişik hayvanlar getirilir.
97. Çivril Denizli'ye 96 km, Uşaga (Uşak'a) 56 km ve Dinar'a 55 km uzaklıktadır.
98. Çivril, Ege Bölgesi'ndedir.
99. Ve Ege Bölgesi'nin en büyük dağı 2246 m ile Akdağdır.

6. Öğrenci

100. Benim her insanında da olduğu gibi bir hayalim var.
101. Ben bu hayalimi küçüklüğümde beri yerine getirmek için çalışıyorum.
102. Bu hayalime yakın arkadaşımı da içine katıyorum.
103. Benim hayalim güzel bir liseyi kazanacağım
104. ama arkadaşım da aynı liseyi kazanacak.
105. İkimiz gittiğimiz lisede çok başarılı olacağız.
106. Okulda birinci olacağız.
107. Bütün öğretmenler bize hep iyi davranacaklar.
108. Bizi evlerine davet edecekler.
109. Biz liseyi bitirince güzel bir üniversiteyi kazanacağız.
110. Bu üniversitenin adı Dokuz Eylül Üniversitesi'dir.
111. Orada yine başarımız devam edecek.
112. Üniversitede bilim yarışması olacak.
113. Ben ve yakın arkadaşım Cemile o yarışmaya katılıp birinci olacağız.
114. Sonra zaman ilerleyecek
115. ve ayrılma vakti gelecek.
116. Cemile astronot olacak.
117. Bense öğretmen olacağım.
118. İkimiz de başarılarımıza devam edeceğiz.
119. Bütün dünya Cemile'yi başarılı bir astronot olarak bilecek.

7. Öğrenci

120. Çivril Denizli ilinin bir ilçesidir
121. Çivril Denizli'ye 96 km uzaklıkta düz bir ovanın üzerine kurulmuş,
122. 1340 nüfusludur.
123. Çivril'in etrafı dağlarla çevrilidir.
124. Bunlar: doğusunda Akdağ kuzeyinde Karabedirler dağı güneyinde adını bilmediğim dağlar vardır.

125. Çivril'in nüfusunun hemen yarısı tarımla uğraşır.
126. Her sene 15 eylülde elma festivali kutlanır.
127. Bir defasında elma festivaline Ebru Yaşar gelmişti.
128. Elma festivalinde çeşitli hayvanlar, süs eşyaları, çeşitli markada arabalar alım satım ve reklam amacıyla her sene Çivril'e getirilir.
129. Çivril'de iki tane sanayi sitesi vardır.
130. Çivril'in yanından geçen ve Çivril'in Işıklı Köyü'nün gölünden başlayan Büyük Menderes, Çivril'in köylerinde sulamak için kullanılır.
131. Çivril'de ve köylerinde başlıca: elma, Çal Köyü'nde üzüm, Karalan Köyü'nde pancar, çekirdek yetişmektedir.
132. Çivril'de yazları düğünler ve sünnetler yapılır.
133. Çivril'de biraz kilolu olanlar ve spor yapmak isteyenler yaz günlerinde akşam üstüleri Çivril'den 1-1,5 km uzaklıkta olan İğdir köyüne gidip gelirler.
134. Çivril görülmeğe değer bir yerdir.
135. Çivril'de piknik yapmak için genellikle Işıklı ve Belediyemizin yaptırmış olduğu ve Ahmet adını verdiği piknik alanına gidilir.
136. Çivril'de birçok fırın vardır,
137. ama en güzeli ve güvendiğim tek fırın Yanık kardeşler ekmek fırınıdır.

8. Öğrenci

138. Bir zamanlar köyün birinde bir Sefil Mehemmet varmış.
139. Hiç çalışmaz,
140. hep evde yatar dururmuş.
141. Sadece bir mısır tarlası varmış,
142. onunla geçinir,
143. kışı onunla geçirmiş.
144. Günün birinde bu yoksulluktan bıkmış.
145. Mısır tarlasını satıp köyden beş on kişi toplamış.
146. Gurbet yollarına düşmüşler.
147. Az gitmişler
148. uz gitmişler
149. dere tepe düz gitmişler.
150. Günün birinde bir mağaraya girmişler.
151. Mağaranın içinde bir sürü koyun görmüşler.
152. Mağaranın bir köşesine saklanmışlar.
153. Çok yorgun oldukları için çabuk orada uyuyakalmışlar.
154. Birkaç saat sonra bir gürültüyle uyanmışlar.

155. Dışarı çıkıp baktıklarında bir devle karşılaşmışlar.
156. Sefil Mehemmet aklına bir şeytanlık gelmiş.
157. Sefil Mehemmet: Bizi yiyeceksen bizi pişir de ye bizim etimiz sıırım gibidir. Çiğ çiğ yenmez demiş
158. Dev hemen bir ateş yakıp şişleri kızdırmaya başlamış.

9. Öğrenci

159. Biz hafta sonu annemin köyüne gittik.
160. Ağabeyim, ben ve Mustafa, dedemin tarlasına gittik.
161. Orada biz arabanın içinde oturuyorduk.
162. Mustafa arabanın dışına çıkıp arka arka yürüyordu.
163. Ben de çıkıp Mustafa'ya yürüme diyordum.
164. Ama arka arka kanala düştü.
165. Ben hemen koştum .
166. Mustafa'nın elini tuttum.
167. Ama şişman olduğundan çıkaramadım.
168. Ağabeyimi çağırdım.
169. Ağabeyimi geldi.
170. Mustafa'nın elinden tuttum.
171. Kanaldan çıkardı.
172. Ama ayakkabısının biri suyun içinde kalmıştı.
173. Taksinin yanına vardık.
174. Mustafa'nın üstü ıslak olduğundan yengem üstünü başını çıkardı.
175. Mustafa'ya elbiseler giydirdi.
176. Anneannemin eve gittik.
177. Orada hepimiz sakince oturduk.

10. Öğrenci

178. İnsanoğlu yüzyıllardır yaşamını bazı kavramlarla (dostluk, sevgi...) sürdürür.
179. Örnek olarak dayanışmayı verebilirim.
180. İnsanların arasında dayanışma olmasaydı sevgi saygı gibi kavramlar ortaya çıkmazdı.
181. İnsanoğlu aklına gelen iyi şeyleri yaptığı gibi aklına gelen kötü işleri de yapar.
182. Bazen insan dayanışma içinde bulunduğu sevdiği, saydığı insanı öldürüyor.
183. Bence bu cahilce bir iş.
184. İnsanoğlunu anlamak çok zor.
185. Kimisi iyi işler yapıyor.
186. Örnek verirsek yoksulu doyuruyor.

187. Kimseye kötü davranmıyor.
188. Kimisi kendini çok üstün görerek kötü işler yapıyor.
189. İyi insanlar yani iyi işler yapanlar toplumda çok sevilir
190. ve sayılır.
191. Bunun aksine kötü işler yapan insanlar topluma bile alınmaz
192. toplumda dışlanır.
193. İnsanlık konusu benim için çok önemli.
194. Çünkü herkes insandır
195. ama insanlık duygusunu herkes tadamaz.
196. İnsanlık duygusu insanların başka insanlara mağdur olanlara yardım etmesidir
197. Dediğim gibi dünyada herkes bu duyguyu tadamaz
198. ama tatmalarını isterim.

11. Öğrenci

199. Çivril Denizli iline bağlı bir ilçedir.
200. Yaklaşık 13.700 nüfusu vardır.
201. Çivril'in tarım bakımından elması ünlüdür.
202. Çoğu bölgede elma yetişir.
203. Hatta elmaların yetiştiği zamanlarda üç gün "Elma Festivali" yapılır.
204. Bu festivale çeşitli ünlü şarkıcılar gelir.
205. Sergiler açılır
206. ve reklamlar yapılır.
207. Neredeyse bütün Çivril kasabası oraya gelir.
208. Çivril'in çok büyük bir çarşısı yoktur.
209. Hatta çok küçüktür.
210. Çoğunlukla dükkanlar Atatürk Parkı etrafındadır.
211. Çivril'in insanları çok sıcak kanlıdır.
212. Çivril'in etrafında çeşitli çok güzel piknik alanları vardır.
213. Örneğin, Çivril'e sekiz km uzaklıkta olan Işıklı Kasabası vardır.
214. Orada Işıklı Gölü vardır.
215. Piknik için çok güzel bir yerdir.
216. Şelalesi de vardır.
217. Işıklı Gölü içinde su bisikletleri vardır.
218. Çivril çok şirin bir yerdir.

12. Öğrenci

219. Işıklı, çok güzel bir alan ve piknik yeridir.
220. Işıklının Gazinosu, gölleri, cafesi, parkları vardır.
221. Herkes Işıklı gibi güzel yerlere giderler.
222. Işıklının gölünde balık tutulur,
223. kayak binilir.
224. Parkında çocuklar oyun oynarlar.
225. Çünkü Işıklı piknik yapılacak çok güzel yerdir.
226. Temiz hava vardır.
227. Temiz hava herkes için önemlidir.
228. Bunun için Işıklı'ya giderler.
229. Işıklının yerleri ve alanları ağaçlıktır
230. Işıklı'ya biz pikniğe gittiğimizde ben bir kere dağa çıktım
231. ve dağdan düştüm.
232. Işıklı'nın dağı çok meşhurdur.
233. Dağa genellikle herkes çıkar.
234. Ondan temiz hava vardır dağ olduğu için.
235. Dağa çıkanlar payam yerler
236. Işıklı'ya gidenlere mutlaka dağa çıkmalarını öneririm
237. Veya Işıklı'yı gezmelerini tavsiye ederim.
238. Işıklı çok güzel bir alan yeridir.

13. Öğrenci

239. Cuma günüydü.
240. Biz arkadaşım Göknil ile çıkışta gezmeyi planlıyorduk.
241. Ama önümüzde bir engel vardı,
242. o da sevmediğimiz arkadaş Eşey'di.
243. Okul bitti,
244. İstiklal Marşını söyledik
245. ve kaçmaya çalıştık.
246. Bir de baktım ki arkada Eşe.
247. Bize dedi ki nereye gidiyorsunuz?
248. Biz de yalan söylemek zorunda kaldık
249. ve babamın yanına gidiyorum dedim,
250. Göknil ise amcamın yanına gidiyorum dedi.
251. Neyse biz Eşe'yi atlattık.

252. İlk önce kütüphaneye gittik
253. orada ders çalışacaktık
254. ama canımız sıkıldı.
255. Parka doğru ilerledik.
256. Orada Göknil'in eniştesinin mini bir marketi vardı
257. oradan cornetto aldık.
258. Parka oturduk.

14. Öğrenci

259. Biz, yani Hakan, Mehmet ve ben, birkaç gün önce (Mart ayında) 1 Nisan şakası yapmaya karar verdik.
260. Gerçi bu fikir Hakan arkadaşımızdan çıktı.
261. Ve bana açıkladı.
262. Şakası da yabana atılacak değildi.
263. Sonra Mehmet'e de açıkladık.
264. O da çok beğendi.
265. Şaka şöyleydi:
266. Hakan, naylondan buz torbasına boyalı su koyup karnına bağlayacaktı.
267. Bağladıktan sonra Esad'la şakadan kavga yapacaktı.
268. Doğal olarak Esad sinirlenip Hakan'a şakadan kalemi dürtecekti.
269. Sonra Hakan yere yatıp herkesi korkutacaktı.
270. 2 gün su gibi gelip geçti.
271. Şaka günü 1 Nisan kapımıza geldi çattı.
272. Hakan tuvalete girdi
273. ve karnına naylon torbayı bağladı.
274. Tuvaletten çıktı
275. ve Esad'la (benle) kavga yapmaya başladı.
276. Mehmet de şakadan aramıza girip bizi ayırmaya çalıştı.
277. Sonra ben Mehmet'i itirip Hakan'ı yere yatırdım.
278. Ve Hakan'ın karnına kalemi dürttüm.

15. Öğrenci

279. Benim en iyi arkadaşım Zuhaldır.
280. Biz onunla kararlaştırdık
281. okul çıkışında Çivril'i gezmek istedik.
282. Biz ikimiz yanımızda birini istemiyorduk.
283. Onun adı da Eşe'ydi.

284. Konuyu biraz daha açalım.
285. Biz tam çıktık
286. kardeşlerimizi servislere bindirdik.
287. Tam buluşuyorduk.
288. Arkadan koştura koştura geldi
289. bağırma başladı.
290. Bizim elimiz ayağımıza dolandı.
291. Nasıl yalan söylediğimizi bile hatırlamıyorum.
292. Ben amcamın yanına gidiyorum dedim.
293. Zuhâl de babamın yanına gidiyorum dedi.
294. Onun peşine takılmaya kalkıştı.
295. Ben hemen dedim ordan teyzesine gideceğim
296. Sonra dershanenin orda buluştuk.
297. .Ordan kütüphaneye gittik.
298. Orda biraz ders çalıştık.

İsmail Özcan İlköğretim Okulu

1 . Öğrenci

299. Dünyamız gitgide kötüye gidiyor.
300. Ozon tabakasının delinmesi küresel ısınma gibi daha birçok olay dünyamızı yaşanmayacak hale getiriyor.
301. İnsanların kullanmış olduğu parfümler havaya karışıyor
302. ve atmosferin en dibindeki ozon tabakasını inceltiyor.
303. Şu an kutuplardaki ozon tabakası çok incelmış durumda.
304. Bizim önemini bilmediğimiz bu tabaka güneşten gelen zararlı ışınları tutuyor
305. ve dünyamıza gelmesini önüyor.
306. Bu ışınlar insanlarda deri ve cilt kanserine yol açıyor.
307. Dünyamız gitgide kavrulmaya başlıyor.
308. Küresel ısınma insanları çok büyük bir şekilde tehdit ediyor.
309. Bu yaz mevsiminden itibaren hava sıcaklıkları 1-2 derece artacak.
310. Bu da dünyanın yaşanmaz bir hal almasına sebep olacak.
311. Dünyanın en önemli ormanlarından biri olan "Amazon Ormanları" yavaş yavaş azalmaya başlıyor.
312. Eğer ormanlar olmazsa bizim doğaya verdiğimiz karbondioksitleri kim oksijene çevirecek?
313. Bunun yanında ormanlar olmadığı için her yer çölleşecek.
314. Bu da susuzluğa yol açacak.

315. Kutuplardaki buzullar da yavaş yavaş erimeye başladı.
316. Buzullar tamamen eridiğinde deniz seviyesi yükselecek
317. ve çoğu kıyı şehirlerimiz su altında kalacak.
318. O zaman insanlar orta yerlere doğru göç etmek zorunda kalacak.

2. Öğrenci

319. Bence dünya çocukları kardeşlerdir.
320. Dünya çocukları kavga etmemelidirler.
321. Zencisi, beyazı, Fransız'ı da birer insandır.
322. Dünya çocukları el ele verip kardeşliği temsil etmelidir.
323. Savaşa hayır; dostluğa evet demelidirler.
324. Böylece dünya yaşanacak hale gelir.
325. Bütün çocuklar el ele verseler her şeyi yapabilirler.
326. Dünya çocuklarının kimisi dost olup kardeşliği temsil etmek, istiyor
327. kimisi de onlar zenci, Fransız deyip dost olmak istemiyorlar.
328. Çocukların kimisi, zenciye bakın diye dalga geçiyorlar
329. ve gülüyorlar.
330. Zenci o dili anlıyorsa çok utanır.
331. Bu da dünya çocuklarının dost olma isteklerini kaybettiriyor.
332. Dünya çocukları savaşan büyüklerini örnek alıp savaşıyorlar
333. ve acımasız olup insanları öldürüyorlar.
334. Büyüklerini örnek alıp savaşmaları çok anlamsız.
335. İnsanlar çocukları küçümsememeliler.
336. Savaşacaklarına kardeş olsunlar.
337. Dünya çocukları el ele verip kardeş olun.

3. Öğrenci

338. Çevremizin yüzde sekseni çevre atıklarıyla kaplıdır.
339. Bu da çevre kirliliğini oluşturur.
340. Çevre kirliliğini önlemek için yeyip içtiklerimizi çöp kutularına atarak çevre kirliliğini önlemiş oluruz.
341. Örneğin; cam şişelerimizi cam şişe atık kutusuna, kağıtları kağıt kutusuna atarak hem çevre kirliliğini önlemiş oluruz hem de onların bize geri dönmesini sağlarız.
342. Bir ton atık kağıt on sekiz yetişkin ağacın yok olmasını sağlar.
343. Bu kağıt atıkları çevre kirliliği de yaratır
344. ve ormanlarımızın da yok olduğunu gösterir.

345. Çevre kirliliğini önlemek için kampanyalar düzenlenip dönüşüm kutuları yaptırarak hem çevre kirliliği önlenmiş hem de ormanların yok olması engellenmiş olur.

346. Çevremizden örnekler verecek olursak bir aile pikniğe gittiğinde piknik alanını temizlemeden geldiklerinde ve birkaç ailenin de aynı şeyi yaptığında koku açısından ve görüntü açısından çevre kirliliği oluşur

347. bundan da piknik alanlarının yok olduğu gözlenir.

348. Görüntü kirliliğini ve çevre kirliliğini engellemek istiyorsak atıklarımızı atık kutularına atalım.

349. İnsanları bilgilendirip çevre kirliliğini engelleyelim.

350. Çevremizi temiz tutup görüntü kirliliğini engelleyelim.

351. Güzel Türkiye'mizin diğer ülkelerden temiz olmasını sağlayalım.

4. Öğrenci

352. Genel olarak ülkemizde ağaçlarımız fazla yer kaplamaz.

353. Ülkemizde ağaç bakımından zengin olan bölgemiz Karadeniz Bölgesidir.

354. Karadeniz Bölgesinde çam, meşe, gürgen gibi birçok çeşitli ağaçlar vardır.

355. Karadeniz dağlarındaki bu çeşitli ağaçlar adeta bizi ve ülkemize gelen turistleri büyülemektedir.

356. Ayrıca Ege ve Akdeniz bölgelerimizde de sık ağaçlarla dolu dağlarımızı görmek mümkündür.

357. Bu örnekleri şartlandırdıktan sonra ağaçların faydalarına değinecek olursak; ağaçlarımızın bize, doğaya ve ülkemize olan katkıları büyüktür.

358. Ağaçların ülkemizin yeşillenmesinde büyük katkıları vardır.

359. Buna bağlı olarak ülkemiz gerek turizm açısından gerekse ekonomik açıdan kalkınır

360. ve gelişir.

361. Bu durum da doğal olarak bize yansır

362. Ağaçlar doğal dengenin parçasıdır.

363. Soluduğumuz havanın temizliği, hava kirliliğinin önüne geçilmesi sadece ağaçlarla sağlanabilir.

364. Üstünde oturduğumuz sıralar, masalar, yazı yazdığımız tahta ve kağıtlar, kalemler hep ağaçtan yapılmaktadır.

365. Ayrıca ormanlar hayvanlara da ev sahipliği yapmaktadırlar.

366. Ormanların bizlere, ülkemize bu kadar yararı varken bazı insanların ormanları yakması, ağaçları kesmesi hiç de doğru birşey değildir.

367. Bizler çevremizdeki bu gibi davranan kişilere uymamalıyız.

368. Onları kendimize örnek almamalıyız.

369. Doçev, Tema gibi vakıfları kendimize örnek alarak biz de ağaç dikmeliyiz

370. ve erozyonu önlemeye çalışmalıyız.

5. Öğrenci

371. "Okul" deyince aklımıza eğitim, öğretim, öğrenciler ve öğretmenler gelir.

372. Öğretmenlerin öğrencilere bilgi aşılayıp yarınları hazırlanmasını sağlar.

373. Böylece cahil, bilgisiz insanların sayısı azalır.

374. Günümüzde bazı çocuklar okula gitmiyor
375. ya da gitmek isteyip de maddi, manevi durumu yetmeyenler var.
376. Bunu önlemeliyiz
377. ve gücümüzün yettiği kadar yardım etmeliyiz.
378. Eğer aksine yardım etmez ve önlemezsek ilerde bilgisizlik, cahillik başlarına bela olur.
379. Yani bilgisiz olan bir kimse her kötü yola sapabilir.
380. Eğer bilgili ve eğitilmiş olursa o yolun kötü olduğunu anlar
381. ve dönebilir.
382. Sadece kötü yola sapma değil
383. büyüyünce de eğitilmiş olmadığı için meslek sahibi olamaz
384. ve bu da geçim sıkıntılarını, yoksulluğa yol açar.
385. Bunun için aileler çocuklarını küçük yaşta iken okul dediğimiz eğitim ve öğretim yuvasına göndermeliler.
386. Böylece hem biz hem de halk kazanmış olur.
387. Bunun için okula önem vermeli
388. diğer kuşaklara da aktarmalıyız.
389. Böylece sorunlar ortaya çıkmaz,
390. çıkmayınca da suçlular, cezalar ortadan kalkar.
391. Emerson'un da dediği gibi "bir okul açan bin hapisane kapatır" sözüne dayanarak uygulama yapmalıyız
392. eğitim ve öğretime önem vermeliyiz.

6. Öğrenci

393. Ben İstanbul'a hiç gitmediğim için şehre çok ilgi duymaya başlamıştım.
394. Bir gün annemden; "İstanbul'a gideceğiz" sözünü duyduğumda sevinçten havalara uçmuşum sanki.
395. Birkaç gün sonra teyzemleri de alıp Sütlaç'a tren garına gittik.
396. Trene bindikten sonra yaklaşık on saat kadar sonra İstanbul'a geldik.
397. Son durak olan Haydarpaşa tren istasyonunda inmiştik.
398. Artık o güzel şehre gelmiştik.
399. İstanbul'da gördüğüm ilk yer tarihi Haydarpaşa Tren İstasyonu olmuştu.
400. İstasyonun dışına çıktığımızda güzelim Marmara Denizi'ni görmüştüm.
401. Denizin o eşsiz güzelliği beni adeta büyülemişti.
402. Bir iki gün sonrasında tarihi camileri ve çarşıları gezmeye çıkmıştık.
403. Sultan Ahmet Camisini gezerken turistlerin camiye olan ilgileri beni sevindirmişti.
404. Oradan Kapalıçarşı'ya gitmiştik.

405. Kapalıçarşı'nın yoğun kalabalığından bir an (bir an) kaybolma tehlikesi geçirmişt看.
406. İstanbul'un güzelliğinden çok etkilenmişim.
407. En fazla da turistlerin İstanbul'a olan ilgilerini çok beğenmişim.
408. İstanbul'da güzel ülkemizin turistlere bu kadar iyi tanıtılmasına çok sevindim.

7. Öğrenci

409. Ormanlar insanların yaşamasında önemli bir yer kaplar.
410. Ormanlar havayı temizler
411. ve insanların oksijen gereksinimini verirler
412. Çevreyi güzelleştirip, erozyonu önlerler.
413. Yazın sıcağdan bunaldığımızda ağaçların gölgesine sığınırız.
- 414 . Ormanlarda bir çok çeşit ağaç vardır.
415. Bu ağaçların hem odunundan hem de yiyeceklerinden yararlanırız.
416. Toprağa hayat veren de ormanlardır.
417. Çünkü; ormanlar yağmur yağdırmısaydı, topraklar kuraklıktan çatlardı.
418. Toprakdan ürün alamazdık.
419. Bu nedenle seralarda yetiştirilen ürünler bizlere pahalıya satılırdı.
420. Yine ağaçlar olmasaydı okuma yazma öğrenemezdik.
421. Kağıt bulunamadığı için insanların çoğu cahil kalırdı.
422. Okuma yazma bilen insan sayısı akılda tutulabilecek kadar az olurdu.
423. Okuma yazma bilenler de zaten zenginlerdir.
424. Çünkü; selülozdan kağıt üretilmeyince pamuktan ya da ipekten üretilirdi.
425. Böylece kağıdın ücreti çok artacaktır.
426. Durumu iyi olmayan aileler bu kağıttan alamazlar.
427. Alamadıkları için çocuklarını okula gönderemez.
428. Ormanlar olmasaydı insanlar dünya üzerinde yaşayamazdı.
429. Gün geçtik de denizlerdeki sular çekilirdi.

8. Öğrenci

430. Ağlayınca ne dediğimi anlayan sendin annem.
431. Beni büyüten, her zaman yanımda olan, zorlukları aşmamı sağlayan sendin anne.
432. Hep zor olmamı, hayatı kolaylaştırmamı her zaman sen sağladın ann
433. İyiyi kötüyü, yanlış doğruyu, sevmeyi, seilmeyi sen öğrettin bana.
434. Her zaman muhtaca yardım etmemi, darda olanı kurtarmayı ve yardımlaşmayı senden başka kimse öğretmedi.
435. Bu dünyada en büyük hediye sensin bana anne.
436. Dünümde, bugünümde, yarınümde sen varsın.

437. Kolayı zorlaştırmamı, zoru kolaylaştırmamı ve her işi yapmamı sen öğrettin anne.
438. Zamanımı kullanmamı, kendimi bu millete adamayı sen öğrettin anne.
439. Yerli yersiz konuşmamayı, bu dünyayı bana öğreten sensin.
440. İnsanlara yaklaşmayı, dostluğu, arkadaşı yaşamayı sen öğrettin bana.
441. Zor durumda olunca her zaman yanımda olacağına; beni her zaman arayacağına ve yüreğinin en güzel köşesini vereceğine bana söz verdin anne.
442. Zaman gelir,
443. ayrılırsınız.
444. Ağlamak çözüm değil.
445. Sonunda kavuşuruz anne.

9. Öğrenci

446. Bahar geldiği zaman herkes mutlu olur.
447. Bahar bize güzellik ve iyilik getirir.
448. Baharda şenlikler düzenlenir.
449. Bahar mutluluğun diğer bir simgesidir.
450. Bahar geldiği zaman çiçekler açar.
451. Herkesin yüzünde bir gülümseme olur.
452. Bazı okullar kutlama yaparlar.
453. Baharda havalar iyi olduğu zaman konserler verilir.
454. Bazı sanatçılar bizi eğlendirirler.
455. Şenlikler düzenlenir,
456. yarışmalar yapılır
457. ve galip gelenlere ödüller verilir.
458. Baharda insanlar sanki yeni doğmuş gibi olurlar.
459. Şenlikler çok güzel olur.
460. Bahar geldiğinde okullar öğrencilerini gezilere götürürler.
461. Baharın bize çok etkisi vardır.
462. Kışın üşüyüp hasta olmayalım diye kalın giysilerle gideriz,
463. fazla dışarı çıkmayız.
464. Ama bahar geldiği zaman ince giysilerle çıkarız.
465. Bahar bizi hasta da edebilir.

10. Öğrenci

466. İnsanlar arasında dostluğa önem verilir.
467. Her insanın bir tane dostu vardır.

468. Dostu ile her şeyi konuşur.
469. Her insandan dost olmaz.
470. Dost her konuda yardımcı olur.
471. Dost kara günde belli olur.
472. Bu atasözü dostumuzun acı günümüzde yanımızda olacağını söylemek istiyor.
473. Benim evim yandığında benim yanımda olan beni teselli eden kişi benim dostumdur.
474. Karşıdan yanan evime bakıp gülen kişi benim düşmanımdır.
475. Aslında bütün Türk insanı birbiriyle dosttur.
476. Köylerde dostluk sürmekte
477. ama şehirde ise daha komşularını bilmeyen kişiler var.
478. Aslında her gittiğimiz yerde arkadaş olmalıyız.
479. Bir süre sonra arkadaşımızı iyice tanıdıktan sonra sırlarımızı vermeliyiz.
480. Sırlarımızı saklıyorsa onunla dost olmalıyız.

11. Öğrenci

481. Bir insan doğar,
482. büyür,
483. yaşar
484. ve ölür.
485. Bu dönemlerde insan, kendini o yaşlara göre bir şekle sokar.
486. Her insan böyledir.
487. Bu dönemlere ait farklılıklar da olur.
488. Çünkü artık bebekliği bitmiş, bir iki yaş büyümüş bir çocuk haline gelir.
489. Bu çocuk artık biraz daha güzelleşir,
490. konuşabilir,
491. yürüyebilir,
492. çevresinde olup biteni algılayabilir.
493. Çünkü daha akıllı, davranışlarını düzenleyecek bir biçime doğru yola koyulur.
494. Çocukluk dönemini eğlenceli, komik, hareketli ve bir şeyler öğrenerek büyür
495. ve okul çağına gelir.
496. Ve okul hayatına bir adım atar.
497. Okul çağında daha fazla arkadaş sahibi olmuş,
498. biraz daha akıllanmış
499. ve her şeyi anlar bir şekle gelmiş.
500. Bazı insanların yani çocukların yaşadıkları çağlardan vazgeçmeleri oldukça zor oluyor.

12. Öğrenci

501. Günümüz dünyasında sevgi, saygı, dostluk, sağduyu ve benzeri duygularla birlikte insanlara değer verme ve onlara hak ettikleri şekilde takdir etme de maalesef yok olmaktadır.
502. Oysa ki bu dünya güzeli çirkini, zengini fakiri, iyisi kötüsü ve siyahı beyazı ile zıtlıklar üzerine kurulmuştur.
503. Öyle ise iyi olan, güzel olan daima takdir edilmeli,
504. gerektiği zamanda ve şekilde ona değer verildiği gösterilmelidir.
505. Kötü olan, yanlış olan ise zamanında cezalandırılmalı
506. ve gereken tepki gösterilmelidir.
507. Peki öyle mi oluyor dersiniz?
508. Bence hiç de öyle değil.
509. Fazla uzağa gitmeye gerek yok.
510. Güzel Türkiye'mize ve burada yaşananlara bakınca bir takım anlam veremediğimiz olaylar hemen göze çarpıyor.
511. Örneğin, bütün yaşamını sanata, ülkesine adanmış mesleğinde doruk noktaya ulaşmış
512. kimi sanatçılarımız hayatta iken hiç değer kıymet görmemekte, hatta birçoğu bazen televizyonlardan da izlediğimiz gibi geçim sıkıntısıyla boğuşmaktadır.
513. Ama bu tür insanlar öldükten sonra bir yanda göklere çıkarılmakta,
514. eserlerine o güne kadar hiç olmadığı şekilde talep gösterilmektedir.
515. Ve böyle insanlar ancak öldükten sonra değerlendirilmektedirler.
516. Peki, size soruyorum,
517. bu insani değerlere vefa duygusuyla ne kadar bağdaşılıyor?
518. Diyeceğim bu dünyada önemli önemsiz, güzel çirkin veya başarılı başarısız, herhangi bir insana değer vermemiz, onu takdir etmemiz gerekiyorsa bunu zamanında ve yerinde yapmalıyız.
519. Yarnın her şey için çok geç olabilir.

13. Öğrenci

520. Eğitim ve öğretimin hayatımızdaki önemi büyüktür.
521. Eğitim almayan, okula hiç gitmeyen insan diğer insanlardan çok daha farklıdır.
522. Çünkü, o diğer insanlardan daha küçük, hor görülebilir.
523. Sırf eğitim almadıkları için hayatlarında çok çeşitli aksaklıklar meydana gelebilir.
524. Örneğin iş bulabilmesi çok zorlaşır,
525. belki de iş bulamaz.
526. Eğitim almış insanlar için durum böyle değildir.
527. Onların hayatları daha kolaydır.
528. Eğitim almamış insanlardan da daha üstün yönleri vardır.
529. İş bulma da daha rahattır.
530. Bence bir çiftçi ile öğretmen arasında dünya kadar fark vardır.

531. Biri çok bilgili,
532. diğeri ise daha az bilgi yapısına sahiptir.
533. Ben bilgisiz insanları hor görüyor değilim,
534. ama benim için bilgili insan daha üstündür.
535. Bu dünyada eğitim görmeye muhtaç insan var ki;
536. biz onlar için hiçbir şey yapmıyoruz.
537. Yardıma muhtaç insanlar için gelin el ele verip onlara bütün kalbimizle yardım edelim.

14. Öğrenci

538. Aile, evlilik ve kan bağına dayanan, karı koca çocuklar, kardeşler arasındaki ilişkilerin oluşturduğu toplum içindeki en küçük birliktir.
539. Aile her insan için önemli olmalıdır.
540. Çünkü canının bir parçasını oluşturuyor.
541. Ailenin olmaması, yalnız olmak çok kötü bir durum.
542. Yalnız olduğunda hiçbir derdini bir insanla paylaşmıyor,
543. her şeyi apaçık anlatamıyor
544. ve sevinçlerini paylaşamıyorsun.
545. Her insanın ailesine ihtiyacı vardır.
546. Çünkü bazen bir insanın tek başına çözemeyeceği sorunlar olabilir.
547. Bu nedenle ailesine, babasına, kardeşine, karısına ve buna benzer yakın akrabalarına ihtiyaç duyar.
548. Bazı insanlar ailelerine hak ettiği değeri vermiyor.
549. Bu insan; ailenin babası, annesi veya çocuk olabilir.
550. Örneğin bazı babalar eve para ve yiyecek getirir.
551. Çok para kazanarak zengin olmuştur.
552. Ama ne karısıyla ne de çocuğuyla ilgilenmez.
553. Çok parası olsa neye yarar içindeki insanlığı yok ettikten sonra.
554. O paranın bence hiçbir değeri yoktur.
555. Bu düşünce her insanın kafasında yer almalıdır.
556. Bazı aileler ise çocuğa umdukları değeri vermiyorlar.
557. Örneğin; çocuk 7 senedir aynı okulda olduğu halde annesi ve babası daha çocuğun öğretmenlerini ya da arkadaşlarını bile bilmiyorlar.

15. Öğrenci

558. Dünyamız gittikçe yok oluyor.
559. Çünkü; arttıkça artan fabrikalar ve bu fabrikaların bıraktığı atıklar dünyamızı yok ediyor.
560. Arabalardan çıkan egzoz gazları nefes aldığımız havayı kirletiyor.

561. İnsanlar, dünyamızın yok olduğunu bildikleri halde gelişen ve daha fazla çevreyi kirleten fabrikalar, arabalar üretiyorlar.
562. Bütün insanların el ele vererek dünyayı kurtarmaları gerekirken, onlar git gide öldürüyorlar.
563. Şimdi ülkemizde doğayı ve çevreyi korumaya çalışan vakıflar var,
564. ama biz çaba göstermediğimiz için, dünyamızın sonu yaklaştıkça yaklaşıyor.
565. Şimdiki insanlar geleceği ve gelecek nesillerin bu dünyada yaşayacaklarını umursamıyorlar,
566. düşünmüyorlar
567. Zaten küçükler ve gençler de büyüklerinden örnek alıp "bir tane de ben çöp atsam ne olur" düşüncesine kapılmış,
568. yerleri, denizleri kısacası çevreyi kirletiyorlar.
569. Bu insanlar dünyanın sonunun gelmesi için çaba gösteriyor.
570. Ama onların hiçbir suçu yok.
571. Suçlu olanlar ise onları görüp de uyardırmıyorlar.
572. Dünyamızın yok olmaması için bizim de çaba gösterip çevremizi temiz tutmamız, yere çöp atmaları ve kirletenleri uyardırmamız, fabrikaların, araçların azalmasında katkıda bulunmamız gerekiyor.
573. "O yere çöp attı ben atmayayım" deyip yere çöp atılmazsa dünyamız yok olmaz.
574. Sigara içenler ve içtiği sigarayı yerlere fırlatan, orman yangınlarına neden olarak ormanları da tüketen insanlar da vardır.
575. Biz çevreyi, doğayı, dünyayı temiz tutup onları koruyalım,
576. yok olmasını engelleyelim.
577. Dünyamız yok olmasın.

16. Öğrenci

578. Okul, Hıdırellez günü Gümüşsu'ya geziye götürüyordu.
579. Ben çok heyecanlıydım
580. ilk defa tek başıma geziye gidiyordum.
581. Sabahleyin saat 9.00'da yola çıkılacaktı.
582. Sonunda otobüs geldi
583. ve hemen yola çıktık.
584. Birkaç yere uğradıktan sonra Gümüşsu'ya geldik.
585. Orada, Gümüşsu Şelalesinde, piknik yaptık.
586. Bazı arkadaşlarım haydi şelalenin üstündeki dağa çıkalım dediler.
587. Ben de kıramadım ,
588. çıktım.
589. İşte ne geldiyse orada geldi başıma.
590. Çok korkmuştum
591. dağda aşağıdaki insanlar karınca gibi görünüyordu.

592. Beş on dakika sonra aşağı inecektik
593. arkadaşlar bağırды çömelerek inin ve yavaş yürüyün diye.
594. Ben çömelerek inerken ayağım kaydı
595. ve dağın üstünden kaymaya başladım.
596. Yanımda epeyce kalınlıkta elektrik kablosu vardı.
597. Ona tutunup kendimi dağın tepesinden bırakıyordum.
598. Tehlikeliydi o kablo
599. ve biraz ilerde de koskocaman bir kaya vardı.

Nevişet Kameroğlu İlköğretim Okulu

1. Öğrenci

600. Annelerimiz bize küçüklükten bu yana hep bakarlar.
601. Hep istediğimizi yapmaya çalışırlar.
602. Bizim üzülmemizi, incinmemizi ve kırılmamızı istemezler.
603. Hep iyi ve kötü günlerimizde yanımızda olurlar.
604. Sevinçlerimizi ve üzüntülerimizi bizimle paylaşırlar.
605. Annelerimiz bizleri yemez yedirirler,
606. içmezler içirirler,
607. giyemezler giydirirler.
608. Hiçbir anne çocuğunun sıkıntı çekmesini istemez.
609. Örneğin; biz hasta olduğumuzda annelerimiz sabaha kadar baş ucumuzdan ayrılmazlar.
610. Bizi hep korumaya çalışırlar.
611. Anneler hep affederler.
612. Anne sevgisini belirtmek ve toplumda annelerimizin ne kadar önemli kişiler olduğunu anlatmak için her yıl 8 Mayıs "Anneler Günü" olarak kutlanır.
613. Biz annelerimizde bulduğumuz sevgiyi, şefkati kolay kolay kimsede bulamayız.
614. Biz onları bıraksak bile onlar hiç bırakmazlar.
615. Bizde de bu nedenlerden dolayı annelerimizi üzmemeliyiz
616. ve değerini bilmeliyiz.
617. Onlar bizim yanımızda yaşlansalar bile onlara of bile dememeliyiz.
618. Çünkü onlar bize küçüklükten bu yana kadar hep bakmışlardır.
619. Hep korumuşlardır.

2. Öğrenci

620. Her toplumun milletin kendine ait bir dili vardır.
621. Bizim milletimizin dili daha önceleri Arapça iken şimdi Türkçe olmuştur.

622. Atatürk Arap harflerinin öğrenilmesi ve okuması zor olduğu için Türkçe'nin kullanılmasını istemiştir.
623. Ama şu anda eskiden geçmeyi çok istediğimiz Türkçe'mizi yavaş yavaş yok etmekteyiz.
624. Türkçe'mize birçok yabancı kelimeler geçmiştir.
625. Bizim kullandığımız eşyaların çoğunun markası yabancıdır.
626. Bizler Türkçe'mizi geliştirmeye çalışıp Türkçe'mizin yaşamasını sağlamalıyız.
627. Bir toplumun dilinin yok olması toplumunda (da) yok olması demektir.
628. Çünkü bir yerin dilini alan millet oranın gelenek ve göreneklerini yaşayış biçimini de alır.
629. Tarihte başka milletlerin dilini almış ve yok olmuş birçok millet ve toplum bulunmaktadır.
630. Biz de o toplumlar gibi yok olmamalıyız.
631. Kendi dilimiz olan Türkçe'mizi yaşatmalı ve geliştirmeliyiz.

3. Öğrenci

632. Bir gün arkadaşlarımızla bir karar aldık.
633. O gün yüzmeye havuzlara gidecektik
634. ve yola çıktık.
635. Arkadaşlar arasında sohbet ederek havuzlara geldik
636. ve sonra üstümüzü değiştirerek
637. havuzda yüzmeye başladık,
638. çeşitli oyunlar oynadık.
639. Oyun oynarken bir arkadaşımız düştü
640. ve çok kötü ağladı ve sonra arkadaşımız dinlendi.
641. Sonra havuzun içinde voleybol, ortada fare oynadık
642. hep birlikte yemek yedik,
643. dinlendik,
644. en son yüzme yarışı yaptıktan sonra kurulandık.
645. Herkes sırayla giyindi
646. akşam olmak üzereydi
647. gezerek dolaşarak evlere dağıldık.
648. Çoğu kişi yemeği yedikten sonra yatmıştı
649. çünkü yarın okul vardı.
650. Okulda arkadaşlarımızla o günü konuştuk.

4. Öğrenci

651. Benim okulum çok güzel bir okuldur.
652. Arkadaşlarım, öğretmenlerim çok iyi.
653. Öğretmenlerimin derslerde herkese yardım etmesi beni çok mutlu ediyor.

654. Okulumda yeteri kadar derste ihtiyaç duyduğumuz malzemeler var.
655. Derste sıkıntılık sıkıntı çekmiyoruz.
656. Yaz gelince öğrenciler okuldan sıkılıyor
657. ve derslere katılmıyor.
658. Bu olay öğretmenlerin sık sık görüştüğü bir olay.
659. Bu olay için öğretmenler elinden gelen her şeyi yapıyorlar.
660. Öğrenciler de biraz çaba gösterirlerse dersi çok iyi anlayabilirler.
661. Arkadaşlarla aram çok iyi.
662. Bana iyi davranıyorlar.
663. Ben de onlara iyi ve güzel davranmaya çalışıyorum.
664. Arkadaşlarımla öğretmenlere duyduğumuz saygı çok iyidir.
665. Okulda öğrenciler sıkılmasın diye müdürümüz okul voleybol turnuvası çıkarttı.
666. 1. olana ödül verilecekmiş.
667. Herkes çok gayret gösteriyor.
668. Bazı arkadaşlarımla şakalaşıyoruz.
669. İş ciddiye çıkınca morelim(moralim) bozuluyor.
670. Bazı öğretmenlerimiz erkek-kız ayrımı yapıyor.

5. Öğrenci

671. Ben ilkokula Hadım Köyü'nde başladım.
672. 2. sınıfa kadar orada okudum.
673. Orada arkadaşlarım oldu.
674. Onlarla iyi geçinirdik.
675. Ama sonra ayrıldık.
676. Onlardan ayrılmak çok zor oldu benim için.
677. Daha sonra 3. sınıfa Beyelli'de okudum.
678. 5. sınıfa kadar orada da arkadaşlarım oldu.
679. Çok güzel geçinirdik.
680. Oyunlar oynar,
681. gezer,
682. çok güzel şeyler yapardık.
683. Onlarla olmak benim için bir mutluluktur.
684. Onlardan ayrılacağıma o kadar çok üzülürdüm.
685. Gün geçtikçe biz büyüyorduk,
686. olgunlaşıyorduk

687. akıllıca davranmaya çalışıyorduk.
688. 6. sınıfı kendi köyümüzde Kavaklar'da okudum.
689. Beyelli ile Kavaklar köyü arasında 1 km vardı.
690. Beyelli'nin öğrencileri Kavaklar Köyü'ne öğrenim görmek için gelirlerdi.

6. Öğrenci

691. Biz 17 Ağustos'tan önce oraya gitmiştik.
692. Annem, ben, ablam ve ağabeyim deprem olmadan bir gün önce dayımlarda kalmayı düşünüyorduk.
693. Sonradan bizim bileti almıştı dayım.
694. Eğer ben ve ailem o gece kalsaydık belki ölebilirdik.
695. Deprem olmadan önce dayımın oğlu Furkan dayımdan birtakım şeyler istemiş.
696. En son dondurma istemiş.
697. Dayım almaya giderken Furkan uyumuş.
698. Getirdiğinde sabah yemesi için dolaba koymuş.
699. Dayımların evi çarşının ortasında,
700. 5 katlı.
701. Herkes uyurken Furkan yatağının üzerinde olan çarşafa korktuğu için sarılmış.
702. Bir süre sonra deprem olduğunda boğazına sarılı olan çarşaf nefes almasını engellemiş
703. ve enkaz altında kalarak ölmüş.
704. Biz de trenden inmiştik,
705. Evciler'e varmıştık.
706. Teyzem de bizimle Evciler'e gelmişti.
707. Biz trenden iner inmez eve girip yattık.
708. Sabah annem ve teyzem kahvaltı hazırlarken biz de televizyonu açtık.
709. Haberlerde Sakarya'da deprem olduğunu duyan teyzem bayıldı.
710. Sonra annem babama haber verdi.

7. Öğrenci

711. Son yıllarda insanlar sürekli "ne yapsam, ne etsem de gelirim arttırsam, daha fazla para kazansam" diye düşünür.
712. Bu düşünceler insanlar arasında kıskançlık duygusuna yol açar.
713. Bu duygu gittikçe büyür,
714. büyür
715. ve en sonunda akıl almaz sonuçlar doğabilir.
716. Savaşların en önemli nedenleri devletlerin, ülkelerin birbirleri arasında rakip olmasıdır.

717. Rakip olmak çok kötü değildir.
718. Ama her şeyin bir sınırı vardır.
719. İşte bu sınır aşılmca olanlar olur.
720. İnsanlar bu son yıllarda kendini öyle düşünmeye başlamış ki kendi evlatlarını bile umursamıyor.
721. İnsanlar tabii ki kendini yükseltmek ister
722. ama bu yükseltme aşırısı kaçıyor bu son yıllarda.
723. Ülkeler arası rekabet savaşları doğuruyor.
724. Birçok insan savaşa katılıyor,
725. şehit oluyor.
726. Sokaklar yakıp yıkılıyor.
727. Aile fertleri dağılıyor.
728. Savaş sonunda eğer yenildiyse bu çok büyük mutsuzluklara yol açıyor.
729. Bir savaşa giriyorsunuz.
730. Evladınız veya eşiniz ya da ana babanız ölüyor.

8. Öğrenci

731. Anneannem bahçeyi, çiçekleri, meyveleri, ağaçları, fidanları ve daha bir sürü şeyler severdi.
732. Anneannem bahçesine bütün ağaçları, çiçekleri dikmeyi çok istiyordu.
733. Ama annem ve babam bunu istemiyorlardı.
734. Anneannem ise onların istememesinden dolayı çok üzülüyordu.
735. Bir gün babam ve annem, anneannemin üzüldüğünü görünce dikmesine izin verdiler.
736. Anneannem bu duruma çok sevinmişti.
737. Bir gün anneannemle pazara fidan almaya gitmiştik.
738. Anneannem ise her gördüğü fidanı alıyordu.
739. Ama en çok da erik fidanı alıyordu.
740. Fidanları aldıktan sonra eve döndük.
741. Anneannemin elindeki fidanları gören annem ve babam çok şaşırılmışlardı.
742. Sonra anneannem bana bahçedeki bazı yerleri kazmamı söyledi.
743. Ben itiraz etmişim,
744. ama anneannem yine dedi.
745. Bunca getirdim.
746. Kazdıktan sonra anneannem dikti.
747. Ardından kardeşim sulamaya başladı.
748. Böylece fidanları dikme işimiz de bitmişti.
749. Aradan, günler, haftalar, aylar geçmişti.

750. Anneannemin diktiği fidanlar çıkmaya başladı.

9. Öğrenci

751. Birgün arkadaşlarla toplanıp pikniğe gidiyorduk.
752. Piknik yeri çok uzaktı.
753. Bu yüzden oraya gidesiye kadar yorulduk.
754. Piknik yerine getirdiklerimizi yemeye başladık.
755. Bir süre sonra yiyecekler bitmişti.
756. Yiyecekler bitince biz de oralarda dolaşıyorduk.
757. Tam o sırada orada bir dişi köpek gördük
758. gizlice onu takip ettik.
759. Köpek varacağı yere vardı.
760. Tam o sırada bir baktık
761. tam 7 tane köpek yavrusu var.
762. Köpek yavruları fazla yiyecek yiyemedikleri için çok zayıflardı.
763. O an için o köpek yavrularına çok üzüldüm.
764. Bir süre sonra yiyecek bulamazlarsa ne yapacaklar diye içimden düşündüm
765. ve hallerine çok acıdım.
766. Bir anlık bunların birini götürüp de beslesem diye geçirdim
767. ama birden ailem kızarsa diye aklımdan içimden geçirdim.
768. Ama sonradan evde bir köpek yavrusu olsa ne olur diye köpek yavrusunu götürmek istedim.
769. Ama yavruların annesi başından bir anlık bile ayrılmıyordu.
770. Elimi uzatıp yavruyu almak istedim.

10. Öğrenci

771. Geçen yaz tatilinde, ailecek İstanbul'a gitmiştik.
772. İlk iki gün evden dışarı çıkmamıştık.
773. Üçüncü gün sahile gittik.
774. Sahil çok güzeldi
775. ve nerdeyse adım atacak yer yoktu.
776. Çok kalabalıktı.
777. Sonra ilk bir haftayı İstanbul'u dolaşarak geçirdik.
778. Sonra babam "Bir gemi seyahati yapalım" dedi.
779. Biz de sevinçle "Tamam baba" dedik.
780. Babam iki saatlik ücret ödedikten sonra gemiye bindik.
781. Gemiyle seyahat etmeye başlamıştık.

782. Geminin içi adeta bir ev gibiydi.
783. Çok geniş ve güzeldi.
784. Dört oda, bir mutfak, bir banyo, bir tuvalet ve bir de geniş salon vardı.
785. Tıpkı ev gibiydi.
786. Sonra annem, ben ve babam geminin demirli olan kıyasına geçip oturduk.
787. Sonra benim ayağım kaydı
788. ve dengemi kaybedince denizin içine düştüm.
789. Allah'tan daha denizin kıyısında idik.
790. Annem ve küçük kardeşim ağlıyorlardı.

11. Öğrenci

791. Benim şimdiye kadar gezip gördüğüm en güzel yer Konya ve Bursa'dır.
792. Ben birçok yeri gezdim;
793. fakat sadece buraları beğendim.
794. Konya'daki Mevlana Türbesi, Bursa'daki Emir Sultan Hazretlerinin Türbesi, Ulucami, Yeşil Türbe çok dikkatimi çekti.
795. Ulucami Orhan Gazi tarafından yaptırılmış.
796. Tam 20 cami büyüklüğündeymiş.
797. Ulucami'nin ortasında bir havuz var.
798. Genelde hiçbir camide bir havuz olmaz
799. fakat kitaplar da şöyle anlatılmaktadır;
800. Orhan Gazi buraya bir cami yaptıracığı zaman havuzun olduğu yerde bir yaşlı kadın oturuyormuş.
801. Fakat bu yaşlı kadının da rızası yokmuş.
802. Bu kadın ölünce Orhan Gazi bu kadının rızası olmadığından buraya bir havuz yaptırmış.
803. Ulucami o kadar geniş ki herkes sabah ezanından önce burada beklesir,
804. namaz kılarlar.
805. Bursa'ya gittiğimde Osman Gazi ve Orhan Gazi'nin Türbelerini gezdik.
806. Herkes bu ünlü kişilerin etrafında duruyor
807. ve Allah'a dualarını bildiriyorlardı.
808. Tabi ki biz de burada dua ettik.
809. Öğle vakti Uludağ'a çıktık
810. ve piknik yaptık.
811. Burada çok eğlendik.

12. Öğrenci

812. Dün bütün insanların pikniğe gitme, yorgunluk atıp temiz havadan yararlanma günüydü.
813. Tabii ki bizim ailemiz de bu insanlardandı.

814. Fakat dün havanın rüzgarlı olmasından ve zaman zaman yağmur yağmasından dolayı beklediğimiz gibi bir gün olmadı.
815. Aslında yağmurdan sonra gidebilirdik
816. ama küçük kardeşim yüzünden gidemedik.
817. Çünkü kardeşim alerjik bronşitti
818. ve baharda çiçek tozlarına alerjisi vardı.
819. Ayrıca yeni yeni iyileşmeye başlamıştı
820. bu yüzden annemgil pikniğe gitmekten vazgeçti.
821. Ama biz yine de anneannemgilin gönlünü edip dayımlara gittik
822. Oradan iyi olursa hava dışarıya çıkacaktık.
823. Hazırlıklı gitmiştik.
824. Ama hava hiç de iyileşeceğe benzemiyordu.
825. Hata dayımgilden yeğenlerim ve büyük kardeşimle göle bakmaya gittik.
826. Göl boyunca yürümeye karar vermiştik.
827. Ama yağmur atıştırmaya başlayınca geri döndük.
828. Biz daha eve varmadan yağmur çok hızlandı.
829. Eve vardığımızda hepimizin yüzünden, saçlarından ve giysilerinden sular damlıyordu.
830. Hepimiz üzerimizi değiştirdik.
831. Ondan sonra yedik,
832. içtik
833. Biz dört çocuk ise babamgilden bizi gezmeye götürmesini istedik.

13. Öğrenci

834. Bu kıza kasabadaki herkes annesinin ördüğü kırmızı başlık nedeniyle “Kırmızı Başlıklı Kız” derlermiş.
835. Kırmızı Başlıklı Kız’ın annesi bir gün kurabiye yapmış.
836. Kırmızı Başlıklı Kız kurabiyelerden kasabanın diğer ucunda kalan ninesine de götürmek istemiş.
837. Annesi kurabiyelerden birazını ninesine götürmek için sepete koymuş.
838. Kız ninesine gitmek için yola koyulmuş.
839. Kırmızı Başlıklı Kız bir ara bir tıkırtı duymuş.
840. Arkasına dönünce korkunç bir tilki görmüş.
841. Kız çok korkmuş,
842. hemen kaçmak istemiş ki;
843. tilki: -“Korkma benden sana zarar gelmez” demiş.
844. Kız da hemen inanıvermiş.
845. Tilki kıza kanması için güzel çiçekler vermiş.
846. Kız da sepete koymak istemiş.

847. Tilki: - “Sepetin içinde ne var” diye sormuş.
848. Kız: -“Kurabiye. Nineme götüreceğim, çok sever de” demiş.
849. Tilki; kıza aslında uzak yol olan bir yol göstermiş,
850. kızı kandırmış.
851. Tilkinin niyeti kızdan önce ninesinin evine gitmekmiş.

14. Öğrenci

852. Ben bisikleti çok severim
853. bana ilk bisikleti de babam aldı
854. ama burada değil
855. keşke küs olmasalar.
856. Ben bisikletle İğdir rampasının sonuna çıkıp indiğimde inerken ya önüme araba çıkarsa ya uçuruma uçarsam ya düşersem diye hiç düşünmedim
857. ama indikten sonra aklıma geldi.
858. Çünkü az kalsın düşüyordum
859. ve o an aklıma annem geldi
860. daldım
861. ben düşseydim annem ne yapardı.
862. Babam küs olmasına rağmen annemi ne yapardı kim bilir.
863. İndik,
864. tekrar çıktık;
865. indik,
866. tekrar çıktık.
867. Sonra çamlığa girdik,
868. aşağıya indik,
869. geri çıkarken arkadaşım kaydı
870. ama fazla inmedi.
871. Çok komik sanmıştım.

15. Öğrenci

872. Okulumuz askerlik şubesinin sağında, Orman İşletme Şefliği'nin solundadır.
873. Arkasında Hükümet Konağı bulunur.
874. Okulda Sosyal, İngilizce sınıfı, Bilgisayar sınıfı ve beş tane şubesi bulunmaktadır.
875. Bu okul Kadir Kameroğlu tarafından yapılmış
876. ve eşinin adı verilmiştir.
877. Okulda 350 kadar öğrenci vardır.

878. Okulumuz dışarıdan görüldüğü kadar zengin değildir.
879. Her şey öğrencilerden toplanan paralarla alınır.
880. Bilgisayarları, projeksiyon makinesini ve tepegözü kendi paramızla aldık.
881. Su, elektrik, yakıt vs. borçları hep kendi paramızla ödüyoruz.
882. Öğrencilerden 10-15 milyon arası paralar toplanır
883. ve ihtiyaçlar giderilir.
884. Okulumuz her sene seviye tespit sınavlarında hep ilçe birincisi gelir.
885. Sonuç olarak okulumuz iyidir,
886. güzeldir
887. ama biraz parası olsa bu okul ilde ilk beşe ve ona girer.
888. Bu konuda devletten destek bekliyoruz.

16. Öğrenci

889. Birgün annemle, kardeşimle, ben ve bir de teyze vardık.
890. Onlarla mantar toplamaya gidecektik.
891. Kavatlımızı yaptık.
892. Elbiselerimizi giydik
893. ve mantar toplamaya çıktık.
894. Sonra gezdik,
895. gezdik,
896. mantar bulamadık.
897. Bulduk
898. ama kötü olmuş,
899. zehirli mantarlar vardı.
900. Yarı tekrar çıkarız diye karar aldık.
901. Sonra akşam yemeğini yedik
902. sonra da film izlemeye başladık
903. orada ben uyuyakalmış.
904. Annemgil beni yatırmışlar.
905. Sabah kalktığımda annemgil kalkmış.
906. Ellerini yüzlerini yıkıyorlardı.
907. Sonra onlar yıkadıktan sonra ben de yıkadım.

30 Ağustos İlköğretim Okulu

1. Öğrenci

908. Gürpınar gezisi altıncı sınıfta yaptığımız bir gezidir.
909. Sınıfta, gitmeden önce kararlaştırdık, grup haline geldik.
910. Sonra gezi günü gelince herkes o gün yiyecek içecek koyup gelmişti.
911. Türkçe öğretmeni o zaman bizim sınıf öğretmeni idi.
912. Minibüsü vardı,
913. o minibüsün bagajına eşyalarımızı yerleştirdik.
914. Gürpınar'a gelince minibüsün içinden bizim sınıf dışarı çıktı,
915. herkes oturacağı yeri koşuşturarak kendine yer buldu.
916. Ondan sonra da az dinlenildi.
917. Gürpınar'da yiyecekleri çıkararak yedik.
918. Daha sonra voleybol oynadık.
919. Kız erkek arkadaş oynadık.
920. Maç kurduk.
921. Kız-erkek karışık maç kurduk.
922. Daha sonra yine çerez, çekirdek, cips gibi şeyler yedik.
923. Daha sonra maça devam edildiğinde biz –Osman ve ben- Gürpınar'ı gezmeye çıktık.
924. Daha sonra Aslan arkadaşımız suyun içine top atıp suyun içine girdi.
925. Ardından öğretmen izin verince biz de girdik,
926. su çok soğuk idi.

2. Öğrenci

927. Birgün piknik yapmaya gittik
928. ama bu piknik benim en önemli anılarımdan biri oldu.
929. Bu piknikte yedik,
930. içtik,
931. yediğimiz önümüzdeydi
932. yemediğimiz arkamızda idi.
933. Ziyafet gibi birşeydi.
934. Ha, önemli noktasına yaklaşıyoruz.
935. En son hatırladığıma göre yemede içmede kalmıştık.
936. Yedik,
937. içtik,
938. doyduk.
939. Bir de bunları eritmeye zaman geldi.
940. Bir tane zirve vardı,

941. buraya çıkmak şarttı.
942. Eritmek için, çıkıp kendimiz olarak spor yapmış ve yarış yapmış olacaktık.
943. Ama yarışın ödülü yoktu.
944. Yediğimizi eritmek amacıylaıydı.
945. Annem babam hariç akrabalar hariç yarışa başlamak üzereydik,
946. bu yarışta en ön çıkan ve en ön inen birinci olacaktı.

3. Öğrenci

947. Benim hayallerim var.
948. Tabi benim gibi birçok kişinin de hayali vardır.
949. Ben burada ileride yaşamımla ilgili bir hayalimi anlatacağım.
950. İleride bilim adamı olmak veya öğretmen olmak istiyorum.
951. İssiz bir yerde örneğin ormanın derinliklerinde hani masallardaki gibi bir küçük kulübem hayvanlarım olsun
953. ama hapsolmeden yaşasın,
954. kimsenin insanlardan olan kimsenin yaşamadığı ama havası, suyu temiz, güzel manzaralı bir yerde yaşamak, isterim.
955. O insanların olmamasını isterim.
956. Tabi hava kirliliği yapmayacak bir arabam olsun isterim.
957. Tüm insanların cahil olmamasını geride kalıp da eski tarihlerle değil de yeni tarihlerle ilgilenmesini, o çocukları da etkileyip de bağırarak değil de sakince bir arkadaş gibi konuşmalarını isterim.
958. Hep güzel şeylerin televizyonda değil gerçekte olmasını isterim.
959. Zengin olup fakirlere yardım etmek isterim.
960. Tüm kötülüklerin ortadan kalkıp da her tarafı iyilikler sarsın isterim.
961. Savaşların kalkmasını suçsuz yere insanların öldürülmeyip işkence çekmemesini, o suçsuz çocukların hayatın doğanın okumanın çiçeklerin ve hayvanların o eşsizliğini görmeden ölmemelerini isterim.
962. Herkesin Atatürk kadar akıllı Hz.Muhammet kadar iyi melekler kadar sihirli olmasını isterim.
963. Yani Atatürk kadar vatanına bağlı milletine bağlı, Muhammet kadar dinine düşkün, Melekler kadar da güzelliğiyle akıllılığıyla etrafı diğer ülkeleri etkileyen bir toplum olmamızı isterim.
964. Ama bunların hepsi ya geçmişte ya da masallarda olur.
965. Olsun
966. ben büyüyünce bu hatalara düşmeyeceğim.
967. Ne olursa olsun vatanıma bağlı kalacağım.

4. Öğrenci

968. Ben gelecekte sınıf öğretmeni olmak istiyorum.
969. Öğretmen olmayı çok istiyorum,
970. öğretmenliği seviyorum,
971. okulumuzdaki öğretmenlerimi de çok seviyorum.

972. Bunun için öğretmenlerimden örnek alarak çalışmak istiyorum.
973. Ama çalışmadan hiçbir şey olamayız.
974. Öğretmenlerimizin verdiği ödevleri kendimiz yapmalıyız,
975. başkalarına yaptırmamalıyız.
976. Başkalarına yaptırabiliriz
977. ama zor ödevleri yaptırabiliriz.
978. Kolay ödevlerimizi kendimiz yapmalıyız.
979. Bu sene 7. sınıftız
980. ama seneye 8. sınıf olacağız.
981. LGS ve ÖSS sınavlarına gireceğiz.
982. Bu seneden iyi çalışırsak seneye bize kolaylık olur.
983. Yani bu seneden evin temelini iyi atarsak seneye de üstünü yapmaya çalışırız.
984. Eğer sınava girmek istemeyenler okumak istemiyorlardır.
985. Onlar sokakta, kahvede oyun yapmak istiyorlardır.
986. Yarın evlenince karısına çocuğuna nasıl bakacaklar?
987. Sokakta , kahvede gezerek mi bakacak?
988. yani bunun için herkes LGS ve ÖSS sınavlarına girmeli
990. ve bir meslek sahibi olmalı karısına, çocuğuna bakabilmelidir

5. Öğrenci

991. Bir gün pencerenin önünde oturmuştum
992. dünyayı izliyordum
993. ve hava kıştı.
994. Annem öğretmen olduğundan dolayı bana yaz tatilinde İngilizce kursu verdiriyordu.
995. Ve Annemi Babamı(annemi,babamı) ve kardeşimi çok seviyordum.
996. Buna rağmen annemin verdirdiği kursa başlamıştım.
997. Saat 12'de başlıyordu.
998. Saat 3'te bitiyordu.
999. Günlerden bir gün yani o günde ilk kursumu almaya başlamıştım.
1000. Ve odama babam özel bir tahta yaptırmıştı.
1001. Ve öğretmenimi pencerenin önüne oturmuş bekliyordum.
1002. Hava da iyice soğumuştü.
1003. zaten televizyonda hava durumu kar yağacak demişti.
1004. Hava da bayağı sertleşmişti.
1005. Birden bir baktım ki kar yağmaya başlamıştı.

1006. Her kar tenesini sanki hissediyordum da.

1007. Denizde yuvarlanmış yuvarlanmış da tepemize düşüveriyormuş gibi oluyor.

1008. Birden sıcak da olmuştu.

6. Öğrenci

1009. Bir gün boyunca gezdik,

1010. dolaştık,

1011. oyunlar oynadık.

1012. Akşam oldu

1013. teyzeme misafirler geldi.

1014. Ertesi gün gene geldiler

1015. teyzemle dedemle konuştular.

1016. Bir ay falan geçtikten sonra bizim kiler(bizimkiler) nişanı ve düğünü ne zaman yapacaklarını kararlaştırmak için telefon ettiler.

1017. O gün akşam geldiler

1018. ve düğün nişan zamanı ayarlandı.

1019. Nişan oldu,

1020. düğün oldu.

1021. İki sene geçtikten sonra dedem emekli oldu,

1022. emekli olduğundan bir ay sonra dedemin kollarında seyrim oldu

1023. ve yürüyüşü değişti.

1024. Gittikçe yürüyemez oldu.

1025. Önceden kendi İzmir'deki doktora gitmişti.

1026. Ama bize birşey söylememişti.

1027. Dedem böyle olunca babamlar dedemi ikna ederek Denizli'deki akrabamızın doktoruna götürdüler.

1028. Babamlar eve geldiler

1029. ve bizden sakladılar.

7. Öğrenci

1030. Türkiye uzun yıllardan bu yana gelişmek için bazı ıslahatlar yaptı.

1031. Ancak, bu ıslahatlar yeterli olmadı

1032. ne yazık ki önünde olduğu bazı ülkelerin arka sıralarına geçti.

1033. Ama ne olursa olsun Türkiye yılmadı,

1034. çalıştı

1035. kazandı.

1036. Ve günümüzde Türkiye Avrupa Birliğine girmeye çalışıyor.

1037. Türkiye'nin Avrupa Birliğine girmeye ihtiyacı yok,
1038. Türkiye Avrupa Birliğine girmeye çalışmamalı,
1039. Türkiye kendi başına ilerlemeye, kendi başına gelişmeye çalışmalı.
1040. Türkiye gelişecek,
1041. Türkiye çalışıp kazanacak.
1042. Peygamberimiz Hz.Muhammed(s.a.v.)"Türk dilini herkes öğrenmeli çünkü Türkiye dünyada en uzun yaşayacak devlettir" buyurmuş.
1043. Peygamberimizin sözüne sırtımızı dayayarak bu ülke için Türkiye için çalışacağız.
1044. Daha sonra; Amerika'yı, Avrupa Birliğini, İsviçre'yi sayabildiğimiz bütün ülkelerin başına geçeceğiz.
1045. Türkiye aslında bu yazdıklarımızı yapabilmek için yeterli kapasitede olan bir ülkedir.
1046. Türkiye çalışacak,
1047. Türkiye "Armut piş ağzıma düş" demeyecek
1048. ve çalışacak.
1049. Türkiye'nin yapması gereken bir şey daha ülkemizde bulunan yer altı kaynaklarını çıkarmaktır.

8. Öğrenci

1050. Sağlık herşeyin başında gelir.
1051. Sağlıksız hayat olmaz.
1052. Sağlığımıza her zaman önem vermeliyiz.
1053. Pis, kirli tozlu yerlerde oynamamalıyız.
1054. Eğer oynarsak hasta oluruz.
1055. Sağlıklı olmak için bol bol meyve sebze yemeliyiz.
1056. Sağlıklı olmak için okulumuza doktorlar geliyorlar
1057. ve bize aşı veya da iğne yaparlar.
1058. Bize küçükken de aşı yaparlar.
1059. Mikroplardan korunmamız ve sağlığımızı korumak için aşı yaparlar.
1060. Sağlıklı olmak için bol bol banyo yapmalıyız.
1061. El ve ayak tırnaklarımızı kesmeliyiz,
1062. saçlarımızı taramalıyız.
1063. Kahvaltı ve yemek yediğimiz zaman dişlerimizi fırçalamalıyız.
1064. Ellerimizi ağzımızı yıkamalıyız.
1065. Sağlıklı olmak için örnek = sigara içmemeliyiz.
1066. Alkollü içecekler içmemeliyiz.
1067. Çünkü bunlar sağlığımızı bozar.
1068. Bu alkollü içecekleri içersek bunlar hep bizi kötülüğe çeker

1069. ve hayatımız kararır.

9. Öğrenci

1070. Bir gün dedemle gezmeye gitmiştik.
1071. Dede ne olursun yüzelim dedik
1072. ve dedi yüzün
1073. ama erken gidelim yağmur yağacak dedi
1074. ve tamam deyip yüzmeye başladık.
1075. Ağabeyimle yüzerken yağmur yağmaya başladı
1076. Traktöre binip gidiyorduk
1077. ve bir de baktık ki dolu yağmaya başladı
1078. ve bir baktık babam taksiyle geliyor.
1079. Traktörü durdurduk
1080. ve taksiye bindik
1081. içinde bir müddet durduktan sonra dağdan su akıntıları akmaya başladı.
1082. Ve traktöre ağabeyim bindi
1083. ve biz de taksinin içinde olduğumuz için yola devam ettik.
1084. Gelirken babam dedi.
1085. Baba duralım ve üzümlere zarar vermiş mi diye bakayım dedi
1086. ve indi,
1087. baktı,
1088. zarar yok dedi,
1089. geldi.

10. Öğrenci

1090. Ben kendimi tutsak gibi görüyorum.
1091. Annem, babam ve öğretmenlerim bana tutsak gibi davranıyor.
1092. Ben kendim için çok üzülüyorum.
1093. Kendimi çok kötü görüyorum.
1094. Ne yapsam kendime gelemiyorum.
1095. Annem ve babam bana çok baskı yapıyor.
1096. Annem bana baskı yapmasa ben kendim düzelebilirim.
1097. Kendi kendime soruyorum.
1098. Annem ve babam neden bana tutsakmışım gibi davranıyorlar?
1099. Ben annem ve babama çok üzülüyorum.
1100. Hep bana çok baskı yapıyorlar.

1101. Ben kendi kendime düzelebilirim.
1102. Beni çok tutsak ettiklerini de biliyorum.
1103. Beni çok sevdikleri için çok tutsak ediyorlar.
1104. Üzülmeiyim diye tutsak gibi davranıyorlarmış.
1105. Beni sevseler bana belli ederlerdi.
1106. Kendi kendime düşünüyorken aklıma güzel bir fikir gelmişti.
1107. Bu fikrimi çok beğenmişim.
1108. Annemle babamı üzgün görünce bu fikrimi kullanmaktan vazgeçtim
1109. ve bundan sonra bana tutsak gibi değil insan gibi davranıyorlardı.

11. Öğrenci

1110. Türkçe öğretmeni olmak benim en büyük hayalimdir.
1111. Bu mesleğe sahip olmayı çok ama çok istiyorum.
1112. Genellikle ailemden doktor olmam konusunda çok fazla baskı var,
1113. ama ben kararlıyım
1114. ve yaşamın getirdiği özellikle kendi kararlarımı alabilecek yaştayım.
1115. Benim Türkçe öğretmeni olmam için çok çalışmam gerektiğini biliyorum.
1116. Ama bunun üstesinden gelip o mesleğe sahip olmak istiyorum.
1117. Ben eğer başka bir mesleğe sahip olursam çok üzülürüm.
1118. Ama ailem de benim iyiliğimi istiyorlar
1119. ama kendilerini düşünüyorlar genellikle.
1120. Örneğin, benim Ramazan Kaymakçı adında Türkçe öğretmenim var.
1121. Ben sevdiğim kişinin ve sevdiğim insanın dediğini yaparım.
1122. Bunun için Türkçe öğretmeni olmak istiyorum.
1123. “Ben Türkçe dersini çok seviyorum.
1124. Bazen Türkçe dersi hiç ama hiç bitmesin” diyorum.
1125. Örneğin, Türkçe öğretmenim bana sorar; “gamze sen büyüdüğünde ne olacaksın” diye.
1126. Ben de sizin mesleğiniz olan Türkçe Öğretmenliği derim.
1127. Ama seni yorarlara ve çok çalıştırırlar der.
1128. Ben de sevdiğim meslekten asla sıkılmadan, asla usanmadan çalışırım derim.

12. Öğrenci

1129. Ben daha 5 sınıfa giderken beni bir komşumuzun oğlu arabayla çarptı,
1130. ve bana hiçbir şey olmadı.
1131. Hastanede 1 tane serum taktılar
1132. ve o arada babam ve annemgillere arkadaşlarım söylemişler.

1133. Annem hemen koşa koşa gelmiş
1134. ve doktorlara sormuş Aslan Uğur hangi odada yatıyor diye
1135. sonra babam da geldi
1136. ve bana dedi ki “oğlum sen sağına soluna bakmıyorsun.”
1137. Bende ona baba tam kaldırma adımımı atacaktım ve sonra araba çarptı işte dedim.
1138. Sonra hastaneden ayrıldık
1139. ve evimize gittik.
1140. Babam okula git dedi
1141. annem de gitme dedi
1142. babam da anneme bağırdı
1143. ve kızdı.
1144. Annem de sen niye onu okula yolluyorsun dedi
1145. ve onun hiçbir şeyi yok dedi babam
1146. ve aradan 1 hafta geçti
1147. ve ben okula gittim.
1148. Sonra aradan aylar yıllar geçti
1149. ve ben gitgide iyileştim
1150. ve 6. sınıfa geçtim.

13. Öğrenci

1151. Sevgi her şeyi anlatan güzel bir anıdır.
1152. Bütün insanlar sevgiyi bırakmamalıdır.
1153. Anılar her zaman saklanır.
1154. Güzel bir anı sevgi kadar büyüktür.
1155. Güzellik her zaman sevgi, özlem ve anıdır.
1156. Sevgi insanların umutları kadar güzel bir davranıştır.
1157. veya söz kadar güzeldir.
1158. Sevginin yolu aşk kadar güzel olan bir düşüncedir.
1159. Hayat zorluklarla doludur
1160. belki hayatı güzel şeylerle anlatıp güzel sözler söylesek hayatın anlamını biraz daha anlayacağız.
1161. Hayat en güzel mutluluktur.
1162. Sevinci her zaman güzel yapan sevgidir.
1163. Güzel bir söz her şeyi anlatmak için çok ama çok önemlidir.
1164. Mutluluk her insanın kendine ait olan sevincidir.
1165. Biz hayatın güzel olduğunu bazen de olsun unutupuz.

1166. Mutluluğu anlamak için sevginin yolunu seçmeliyiz.
1167. Hayattaki önemli şey sevgidir.
1168. Hayatta herkese tavsiyem sevgi, mutluluk özlemdir
1169. Umudun yollarını seçsin hayatı anlamak için.

14. Öğrenci

1170. Bana babam her gün para verir
1171. mesela 1 milyon veriyorsa 500 yüzünü harcamıyorum.
1172. Ama benim kardeşime de veriliyor.
1173. Benim kardeşim parasının hepsini harcıyor.
1174. O küçük olduğu halde benden çok harcıyor.
1175. O hiç kumbaraya atmıyor.
1176. Ama ben her zaman atıyorum.
1177. Kardeşim bir hafta önce öğretmenine para verecekti.
1178. Babamda da bozuk para yokmuş.
1179. Yani ben parayı kumbaraya attığım halde ben ona parayı verdim.
1180. Yani parasının yarısını kumbaraya atsaydı sıkışmayacaktı.
1181. Ama ne yazık ki babam 1 milyon verdiyse kardeşim onun hepsini harcıyor.
1182. Ama benim kardeşim parasının yarısını kumbaraya atıyor.
1183. Eğer yine de atmasaydı yine hep sıkıntı içinde yaşardı.
1184. Ama bana bakarak örnek alarak kumbarasına atmaya başladı.
1185. Ama şimdi de hiç o sıkıntıları yaşamıyor.
1186. İşte arkadaşlar buna demişler damlaya damlaya göl olur.

15. Öğrenci

1187. İnsanlar bol bol kitap okumalıdır.
1188. Kitap okumazlarsa cahil kahlrlar.
1189. Cahil kalmamak için bol bol kitap okumalıyız
1190. ve ödevlerimizi zamanında yapmalıyız.
1191. Okumayan insan alışverişe atıldığında kaç para vereceğini bilemez.
1192. Eğer insan okumuşsa alışverişe atıldığında kaç para alıp vereceğini bilir.
1193. İnsanlar okuyunca şunları yapar.
1194. Öğretmen, doktor, marangoz, mühendislik, hemşire olurlar.
1195. İnsanlar okumayınca şunları yapar.
1196. Amelelik, başkalarının işini yapmaya çalışırlar.
1197. İnsanlar okuyunca öğretmen, doktor, marangoz veya mühendis olunca ailesi mutlu olur.

1198. İnsanlar okumayıp da amelelik veya başkalarının işini yaparsa ailesinin üzüleceğini bilir.
1199. İnsanlar cahil kalınca iyi olmaz.
1200. Her insan cahil kalmayı sevmez.
1201. İnsanlar çalışkan olmayı severler.
1202. Okuyup çalışana iş vardır.
1203. İnsanlar okuyup ta okuyup da çalışkan olurlarsa Türk milletine yararlı olurlar
1204. Eğer insanlar okumayıp da cahil kalırsa Türk milletine yararsız olurlar.

16. Öğrenci

1205. 2002 yılıydı.
1206. Sanırım Cuma günüydü
1207. ve 3. dersti.
1208. O gün üstümde bir durgunluk vardı.
1209. Okula gelmiştim.
1210. 1. saat aklımda (aklıma) bir şeyler geliyor,
1211. derse adapte olamıyordum.
1212. 3. ders başlamıştı,
1213. sınıf öğretmenimiz olan Hüseyin Ulusoy beni kaldırdı:
1214. Mehmet sizin köyün arabası kaza yapmış, dedi.
1215. Ben ise tamam öğretmenim dedim.
1215. Öğretmenimiz; Öğrenci arabasymış, içinde ablan da varmış... Yaralanmış dedi.
1216. Beni birşeyler tuttu,
1217. koşmadım,
1218. tutsaktım.
1219. İşte o zaman beni düşünce sardı.
1220. Çok sakın ve durgundum.
1221. Tenefüse çıktık.
1222. 7. sınıfa giden ve bizim komşumuz olan Çiğdem abla:
1223. Sizin evden ağlama sesleri, yaslar geliyor. Herhalde ablan ölmüş dedi.

Yeşilyaka İlköğretim Okulu

1. Öğrenci

1224. Ben ve ailem Antalya'ya düğüne gidecektik.
1225. Annem bana giysiler almıştı.
1226. Babam da otobüs biletlerini almıştı.
1227. Biz otobüse bindik

1228. ve Antalya'ya gidiyorduk.
1229. Biz Antalya'ya dört saatte varmıştık.
1230. Antalya büyük ve güzel bir şehirdi.
1231. Biz önce düğün evine gittik.
1232. Akşam düğün oldu
1233. biz orada çok eğlenmiştik.
1234. Düğün bittikten sonra bize akrabamız geldi
1235. ve bizi evine götürdü.
1236. Oradaki çocuğun bilgisayarı vardı.
1237. Ben oradaki çocukla bilgisayar oyunu oynadım.
1238. Yatma saati gelince yatmıştık.
1239. Herkes uyumuştı.
1240. Ama ben sıcaktan uyuyamamıştım.
1241. Çünkü biz oraya ağustos ayının sığağında gitmiştik.
1242. Sabah olunca kahvaltı ettik.
1243. Daha sonra akrabalarımız bizi Akdeniz'e götürdüler.

2. Öğrenci

1244. Bir gün ben kabakulak hastalığı olmuşum.
1245. O zaman çok ateşliydim.
1246. O sırada bize Gamzeler geldi.
1247. Ben anneme ayaklarım üşüyor dedim.
1248. Gamze'nin annesi de bir şişeye sıcak su doldurup ayaklarıma koydu.
1249. Ben daha çok ateşlendim.
1250. Anneme dedim
1251. annem ciddiye almadı.
1252. O sırada ellerim uyuşmaya başladı.
1253. Annemi çağırđım.
1254. Annemi çağırısıya kadar ben ikiye büküldüm.
1255. Anneme dedim.
1256. Anne beni balkonun yanına götür dedim.
1257. Annem ciddiye almadı.
1258. Sonunda balkona götürdü
1259. ve benim üstüme su dökün dedim.
1260. Onu da döktiler

1261. sonunda iyileştim.
1262. Çivril devlet hastanesine gittik.
1263. Oradan beni Denizli'ye havale ettiler.

3. Öğrenci

1264. Ben geçen yıl temmuz ayında İstanbul'a gittim.
1265. Orada Fenerbahçe stadını ve oyuncularını görecektim.
1266. İstanbul'a otobüsle varıyorduk
1267. boğaz köprüsünden geçtik.
1268. Daha maça iki hafta vardı.
1269. Babam bana İstanbul'un tarihi yerlerini gösterecekti.
1270. Avrupa yakasına geçtik,
1271. Alibey Köyü gördüm.
1272. Ordan Gazi Osman Paşa'ya gittik,
1273. orası çok güzeldi.
1274. Ayasofya Camii'ni gördüm.
1275. Babam beni bir yere götürdü
1276. orada İstanbul'u anlatan maket camiler vardı.
1277. Orası çok güzeldi.
1278. Yalnız İstanbul'un havası beni çok sarstı
1279. Biraz hasta oldum.
1280. Orada vapurlara bindik,
1281. metroya bindim.
1282. Biraz çok korktum
1283. o kadar hızlı gidiyordu ki yarış arabası gibiydi.

4. Öğrenci

1284. Ormanlar insanın oyuncağı gibi.
1285. İnsanlar ormanlarda piknik yaparlar
1286. Piknikte ateşle yemek yakıp ısınırlar
1287. ama ateşi söndürmeyi unuturlar
1288. ve ormanlarımız yani doğal güzelliklerimiz yok olur.
1289. Örneğin; televizyonlarda görmüşsünüzdür
1290. insanlar ormanlarda piknik yapıp ateşi söndürmeyi unuttuklarında ormanlarımız yok oluyor.
1291. İnsanlar yaş ağaçları kesip, gencecikken ağaçlara kıyıyorlar.

1292. Nasıl bir insan gencecikken ölüyorsa, insanlar da ağaçları böyle öldürtüyorlar.
1293. İnsanlar neden böyle yapıyorlar,
1294. anlamıyorum.
1295. Kuru ağaçları kesip yaşların kurumasını bekleseler daha iyi olur.
1296. Ormanlar bizim doğal güzelliğimizdir.
1297. Hiç yağmur yağmasa herkes sıcaktan ölürdü
1298. ağaçlar olmasaydı yine yağmur yağmazdı.
1299. Onun için ağaçlar ve ormanlar bizim için çok önemlidir.
1300. Ormanlardan defter, kalem, sıra, tahta, masa, yazı tahtası gibi eşyalar olur.
1301. Bunlar bizim çok işimize yarar.
1302. Ormanları korumalıyız,
1303. doğal güzelliklerimizi yok etmemeliyiz.

5. Öğrenci

1304. Birgün bizi dersane Antalya'ya geziye götürdü.
1305. Antalya'yı hiç görmemiştim.
1306. Çok merak ediyordum.
1307. Gece, sabaha yakın, dörtte dershaneye gittik.
1308. Orada birkaç kişi vardı.
1309. Sonra herkes toplandı.
1310. Saat beş olunca yola çıktık.
1311. Yola devam ederken bir ahşap bina görmüştüm.
1312. Saate baktığımda saat yediydi.
1313. Saat yedi buçuk olunca "Burdur İnsuyu Mağarasına" geldik.
1314. Ama mağaranın ışıklarının yanması için sekize kadar beklemek zorundaydık.
1315. Orada kahvaltı yaptık.
1316. Beklenen saat gelince ışıklar yandı.
1317. Mağaraya girdik.
1318. Mağarada sütunlar, sarkaçlar, bir de göl vardı.
1319. Gölün adı "Dilek Gölüydü."
1320. Herkes para atıyordu.
1321. Mağaradan sonra yolumuza devam ettik.
1322. Bir yerde mola verdik.
1323. Karşımızda, ucu bucağı görünmeyen, Akdeniz vardı.

6. Öğrenci

1324. Piknik yapmaya dağa gidecektik,
1325. dağa gideceğimiz gün yağmur yağdı.
1326. Yağmur akşamüstüne kadar yağdı
1327. ve hava açıldı.
1328. Biz akşamüstü tam gidecekken yağmur bir daha başladı.
1329. Beş on dakika sonra güneş çıktı.
1330. Sonra babam, amcam birlikte balık tutmaya gittik.
1331. Amcamla babam gezerlerken ben balık tutuyordum.
1332. Taşların altından solucan bulmaya çalıştım.
1333. Solucanı bulurken taşların altından küçük bir yengeç çıktı.
1334. Ben onu bir sopayla suya attım.
1335. Solucanları bulduktan sonra oltama takıp suya attım.
1336. Oltanın mantarı suya girip çıkıyordu.
1337. Oltama balık takılmış.
1338. Oltadan balığı çıkardım.
1339. Tekrar solucan buldum.
1340. Oltama taktım
1341. bu sefer balık yakalayamadım.
1342. Babam eve gidiyoruz dedi.
1343. Eve gittik.
1344. Eve gittikten sonra az durup traktörle hep beraber gitmeye karar verdik.

7. Öğrenci

1345. Ben büyüyünce öğretmen olmak istiyorum.
1346. Öğretmen olup öğrencilerime iyiyi, kötüyü anlatmak istiyorum.
1347. Öğrencilerime büyüklere saygılı, küçüklerine sevgili davranmalarını ve argo sözlerin kötü ve günah olduğunu anlatmak istiyorum.
1348. Bir yandan da çocukları sevdiğim için öğretmen olmak istiyorum.
1349. Babamların bana verdiği emeği boşa çıkarmak istemiyorum.
1350. Onlar da benim kadar benim öğretmen olmamı istiyorlar.
1351. Öğretmen olabilirim evimize yardımda (da) edebilirim.
1352. Ama öğretmen olmam zor.
1353. Ailem beni okutmak istiyor
1354. ama komşularımız ve akrabalarımız herşeye karışıyorlar.
1355. Ailem beni okutmasa da ablam okutacak.

1356. Çünkü ablam liseye gidemedi.
1357. Babamlar okutmak istiyorlardı
1358. ama halamlar “Çivril’de herkes erkek buluyor” diye babamları engellediler.
1359. O yüzden ablam okuyamadı.
1360. Şimdi okutmak istiyorlar
1361. fakat ablam okumak istemiyor.
1362. O yüzden beni okutacak.
1363. Beni de ablam gibi okutmamazlık yapamayacaklar.

8. Öğrenci

1364. Annemiz bizi dokuz ay karnında taşıdıktan sonra bizi doğururken çok acı çeker.
1365. Annemiz biz küçükken gece-gündüz hiç uyku uyumadan bezimizi değiştirir,
1366. yemeğimizi yedirir,
1367. üstümüzü başımızı değiştirir.
1368. Annemiz biz büyüyünceye kadar bize çok emek verir.
1369. Biz hastalandığımızda sabahlara kadar başımızda bekler,
1370. bizim iyileşmemiz için bir yıllık umudunu gömer,
1371. ağlar.
1372. Bizim büyüyünce okuyup adam olmamız için her şeyi göze alır.
1373. Bazı annelerin değerini bilmeyenler annelerini evlendikten sonra umursamaz
1374. annesi yokmuş gibi onları ziyarete gitmezler,
1375. aynı evde kalıyorlarsa onu sokaklara atarlar.
1376. Annelerimiz bizim için her şeyi yaparlar,
1377. annelerimizin değerini böyle mi ödemeliyiz?
1378. Ama annelerimize hak ettiğinden fazlasını vermeliyiz.
1379. Bunun için biz annelerimiz için herşeyi yapmalıyız.
1380. Biz annelerimiz için herşeyi göze almalıyız,
1381. onları korumalıyız,
1382. onlara bakmalıyız,
1383. onların gurur duyacağı birer evlatlar olmalıyız.

9. Öğrenci

1384. Günlerden cumartesiydi.
1385. Yağmurlu bir gündü.
1386. Bir köye gitmiştik.
1387. Köy perişan bir haldeydi.

1388. Orada birisinin düğünü vardı.
1389. Düğünü olan kişinin evine gidiyorduk.
1390. Küçük bir çocuk yıkık evin köşesinde üşümüş bir halde oturuyormuş,
1391. yanına giderek ona sordum:
1392. -Senin evin yok mu?
1393. Çocuk şu yanıtı verdi:
1394. -Evimiz var ama içinde hiçbir şey yok, soba bile yok. Evde çok üşüyorum. Ha evde durmuşum ha dışarıda hiç farkı yok dedi.
1395. Çocuğa tekrar sordum.
1396. Senin baban yok mu?
1397. Ben çocuğun haline fazla dayanamadım
1398. ve hemen oradan ayrıldım.
1399. Ben o gün çok mutsuzdum.
1400. Aklim hala o çocuktaydı.
1401. O çocuğa benzer birkaç kişi daha gördüm.
1402. Ve hemen duygusallaştım.

11. Öğrenci

1403. Günlerden salı idi.
1404. Biz otururken erkekler gelip izocam tüyelerini sürüyorlardı.
1405. Amaçları ise vücudumuzu kaşındırmaktı.
1406. Ve amaçlarına ulaştılar.
1407. Biz gidip müdüre şikayet ettik.
1408. Müdür Bey gidip o kişinin sırtına izocam tüyelerini sürdü.
1409. Okuldan çıktıktan sonra arkadaşlarla voleybol oynuyorduk.
1410. Yoldan o kişi geçti
1411. ve dedi ki:
1412. “Yarın sen okulda göreceksin.
1413. Sizi o tüylerle banyo yaptıracağım.”
1414. Ben hiç aldırmadım.
1415. Eve gidince anneme bu olayı anlattım.
1416. Ama annem düşündüğüm gibi karşılamadı.
1417. Annem bana: -Erkeklerle çatmazsanız size birşey yapmazlar, dedi.
1418. Ama ben hiç erkeklere çatmamıştım.
1419. Annemin bu düşüncesi beni çok sinirlendirdi.

1420. Çünkü annem bu konuda haksızdı.
1421. O zaman içerisinde annemle konuşmadım.
1422. Ama annemin de bu hatasını anlaması gerekiyordu.
1423. Umarım anlamıştır.

12. Öğrenci

1424. Her sene kaymakamlık kupası için voleybol maçları düzenleniyor.
1425. Bizim okul da katıldı.
1426. Finale gitmek için üç maç yapılıyor.
1427. İlk maç Gümüşsuyu'yla yapıldı.
1428. İkinci maç Irgılı'yla yapıldı.
1429. Üçüncü maç 30 Ağustos'la yapıldı.
1430. Ama hiç birini kazanamadılar.
1431. Gümüşsu maçında dolmuş tuttuk
1432. Çivril'e gittik
1433. Gittiğimizde spor salonu kalabalıktı,
1434. kızlar maç ediyorlardı.
1435. Kendimize yer bulup oturduk.
1436. Kızların maçı bitmişti
1437. Bizim okul sahaya çıktılar.
1438. Birinci seti kaybettiler
1439. İkinci seti de üçüncüyü de kaybettiler
1440. Irgılı maçını da aynı şekilde kaybettiler
1441. Sıra 30 Ağustos maçıma geldi.
1442. İlk seti çok az farkla kaybettiler
1443. İkinci seti de aynı şekilde kaybettiler

13. Öğrenci

1444. Ben Işıkly'ya gezmeye giderken çok heyecanlıydım.
1445. O gün amcamlara gidecektim.
1446. Saat 10.00'da yola çıktık
1447. ve gideceğimiz yere vardık,
1448. yağmur yağıyordu.
1449. Yağmur hızlanmaya başlayınca taksile eve geri döndük
1450. ve evden bizi koruyacak bir naylon alıp getirdik
1451. ve çadır gibi birşeyler yaptık.

1452. Gelirken bir de top aldık.
1453. Orada baştan başa bir urgan uzattılar.
1454. Biz top oynarken yiyeceğimiz yemekler pişiyordu.
1455. Yemekleri yedikten sonra su bisikletine bindik,
1456. dondurma yedik.
1457. Güneş doğmaya başlamıştı.
1458. Herkes Işıklı'ya gelmeye başlamıştı.
1459. Biz dağa tırmandık
1460. ve kekik topladık
1461. dağdan inerken çok tehlikeliydi
1462. ve yavaş yavaş indik.

14. Öğrenci

1463. Ben öğretmen olmayı çok istiyorum.
1464. İnşallah bir gün öğretmen olurum.
1465. Hayattan beklentim İngilizce öğretmeni olmak.
1466. Öğretmen olursam birçok öğrenciye doğruyu, yanlış, iyiyi veya kötüyü öğretebilirim.
1467. Öğretmenlik çok kutsal bir meslektir.
1468. Çünkü eğer dünyamızda öğretmenlik olmazsa birçok insanlar cahil kalabilirlerdi.
1469. Cahil kalmak çok kötüdür.
1470. Cahil bir insanın okuma yazması olamazdı.
1471. Bu insan hayatında çok kötü zorluklarla karşılaşabilirdi.
1472. Örneğin; cahil bir insan markete girdiğinde yiyeceklerin hesabını yapamazdı.
1473. Karşınızdaki insan ise eğer dürüst değilse bizi kolaylıkla kandırabilirdi.
1474. Ben insanların böyle zorluklarla karşılaşmasını istemiyorum.
1475. İşte bunun için öğretmen olmayı çok ama çok istiyorum.
1476. Eğitimin ve öğretimin hayatımızda yeri ve önemi çok büyüktür.

15. Öğrenci

1477. Ben 7-A sınıfı öğrencisi Özcan Ünal'ım.
1478. Yeşilkaya ilköğretim okulunda 7-A sınıfta okuyorum.
1479. Geçen yılki gittiğim geziyi hala unutamadım.
1480. Biz geçen yıl temmuz ayında Akdağa gitmiştik.
1481. O gezide gördüğüm doğa manzarası çok güzeldi.
1482. Ağaçlar, kuşlar, böcekler ve dağın arkasından akan sular, dereler orada her şey bambaşka idi.
1483. Ben dağda gezdikten sonra bir ağaca çıkıp salıncak kurmaya karar verdim.

1484. Piknik yaptığımız yerdeki ağaçlardan birine çıktım
1485. ve salıncağımı kurduktan sonra salıncağımda sallandım
1486. ve gitme vakti gelmişti
1487. ve sonunda evimize döndük.

16. Öğrenci

1488. Bence insanlar vücudunu kirden, ağızını küfürden, kalbini kibirden korumalı,
1489. bunlara çok önem vermelidir.
1490. Bir insan vücuduna önem vermeli
1491. ve vücuduna çok iyi bakmalıdır.
1492. Vücudunu kirletmemeli
1493. ve vücuduna çok iyi bakmalıdır.
1494. Dinimiz de zaten temiz olmayı gerektirir.
1495. Hem biz ne kadar temiz düzenli olursak, çevremizde de o kadar iyi, temiz, düzenli arkadaşlarımız olur.
1496. Şunu unutmamalıyız ki
1497. vücudumuz ömrümüz bitene kadar çalışan bir makina gibidir.
1498. Bazı insanlar argo sözcükleri sevmese de birine çok kızdıkları zaman kullanırlar.
1499. Bazen ağızımızdan ister istemez bir kötü söz çıkabilir.
1500. Bu yüzden konuşurken çok dikkatli konuşmalıyız.

